

1. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE – 25.10.2013

1. Modra svetleča dioda (LED) je izdelana kot usmerniški PN spoj, kjer rekombinacije manjšinskih nosilcev proizvajajo svetlobo. Modra LED je izdelana iz polprevodnika, ki ima prepovedan energijski pas širine:

- (A) 0.37eV   (B) 1.11eV   (C) 2.26eV   (D) 3.4eV

2. schottky dioda izkorišča usmerniški pojav na spoju silicij(N)-kovina. Drugi priključek diode je ohmski spoj silicij-kovina. Pri nazivnem toku 1mA v prevodni smeri znaša padec napetosti na Schottky diodi:

- (A) 0.25V   (B) 0.6V   (C) 1.1V   (D) 2.2V

3. zelo občutljiv mikrovalovni detektor vsebuje back diodo. Za detekcijo mikrovalov back dioda izkorišča pojav:

- (A) plazovnega preboja   (B) tuneliranja elektronov   (C) rekombinacije vrzeli   (D) spojne kapacitivnosti

4. Hitrost delovanja bipolarnega NPN tranzistorja iz silicija omejuje naslednji tehnološki parameter izdelave tranzistorja:

- (A) ločljivost fotolitografije   (B) dopiranje kolektorja   (C) debelina baze   (D) topotni pobeg

5. Bipolarni tranzistor ima mejno frekvenco $f_T=10\text{GHz}$. Tokovno ojačanje znaša $\beta=150$ pri frekvenci $f=1\text{MHz}$. Kolikšno tokovno ojačanje $\beta'=?$ pričakujemo pri frekvenci $f'=2.25\text{GHz}$ pri isti enosmerni delovni točki?

- (A) 1.9   (B) 4.4   (C) 12.2   (D) 33.3

6. Visokofrekvenčni bipolarni tranzistor iz silicija ima deljen emitor v prste za znižanje upornosti baze. Tehnološki protiukrep za topotni pobeg tranzistorja je:

- (A) izenačevalni upori v emitorjih   (B) izenačevalni upori v bazah   (C) dobro hlajenje ohišja   (D) dopiranje z zlatom (Au)

7. Bipolarni tranzistor krmilimo z virom U_{BE} , da pri sobni temperaturi $T=25^\circ\text{C}$ dosežemo kolektorski tok $I_K=10\text{mA}$. Kolikšen kolektorski tok $I_K'=?$ steče čez $t=10\text{min}$, ko se tranzistor v notranjosti ogreje na $T'=50^\circ\text{C}$ pri nespremenjenih U_{BE} in U_{KE} ?

- (A) 5mA   (B) 27mA   (C) 83mA   (D) 220mA

8. Kolikšno skupno kapacitivnost $C=?$ doseže silicijeva dioda s PN spojem pri toku $I=10\text{mA}$ v prevodni smeri? Čas rekombinacije manjšinskih nosilcev znaša $\tau=300\text{ns}$. Privzamemo konstanto $n.q/k_b.T=26\text{mV}$ in kapacitivnost spoja $C_s=30\text{pF}$.

- (A) 30pF   (B) 145pF   (C) 1.6nF   (D) 115nF

9. Hitrost delovanja poljskega tranzistorja (JFET, MOSFET, MESFET, HEMT) določa poleg mobilnosti nosilcev tudi naslednji tehnološki parameter izdelave:

- (A) širina kanala   (B) dolžina kanala   (C) debelina kanala   (D) dopiranje izvora

10. Silicijev N-kanalni MOSFET je vrste z induciranim kanalom (enhancement). Izvor S je v notranjosti vezan na podlago B. Oba izvor S in vrata G ozemljimo na maso. Kolikšne napetosti NE smemo pritisniti na ponor D, da ne uničimo polprevodnika?

- (A) -3V   (B) -0.5V   (C) +2V   (D) +11V

11. Upor $R=20\Omega$ priključimo med žilo in oklop koaksialnega kabla z $Z_k=60\Omega$. Kabel ima pri delovni frekvenci dolžino $l=\lambda/4$. Kolikšno impedanco $Z=?$ izmerimo med žilo in oklopom na drugem koncu kabla?

- (A) $j20\Omega$ (B) 20Ω (C) $-j60\Omega$ (D) 180Ω

12. Tranzistorski ojačevalnik ima S parametre $S_{11}=0.1+j0.04$, $S_{12}=0.01-j0.01$, $S_{21}=4+j3$ in $S_{22}=0.1-j0.2$. Kolikšno ojačanje $G[\text{dB}]=?$ izmerimo, če ojačevalnik vstavimo med izvor in breme, ki sta oba prilagojena na $Z_k=50\Omega$?

- (A) 5dB   (B) 7dB   (C) 14dB   (D) 28dB

Priimek in ime:

Elektronski naslov:

2. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE - 15.11.2013

1. Visokofrekvenčni detektor vsebuje Schottky diodo z nizkim pragom $U_{1mA}=100mV$. Pri vhodnem visokofrekvenčnem signalu moči $P=-30dBm$ bo odziv detektorja naslednja funkcija $U(P)$, kjer moč P vstavimo v $[W]$ in je α sorazmernostna konstanta z merskimi enotami:

- (A) $U=\alpha \cdot P$ (B) $U=\alpha \cdot P^2$ (C) $U=\alpha \cdot \sqrt{P}$ (D) $U=\alpha \cdot P^{3/2}$

2. Ojačevalnik v razredu B vsebuje močnostni silicijev NPN tranzistor. Napetost na kolektor pripeljemo preko dušilke, breme sklopimo preko kondenzatorja. Močnostni kolektorski izkoristek takšnega ojačevalnika lahko v teoriji doseže vrednost:

- (A) 39%   (B) 55%   (C) 78%   (D) 92%

3. Lastnosti visokofrekvenčnega ojačevalnika opišemo z matriko parametrov S: S_{11} , S_{12} , S_{21} in S_{22} . Katera od navedenih lastnosti matrike parametrov S bi bila v praktično uporabnem ojačevalniku skrajno nezaželjena?

- (A) $S_{11}=0$ (B) $|S_{12}| \ll |S_{21}|$ (C) $|S_{11}|=|S_{22}|$ (D) $S_{12}=S_{21}$

4. Nizkošumni mikrovalovni ojačevalnik ima na vhodu GaAlAs/GaAs HEMT ki je pogojno nestabilen, Rollett-ov $K<1$. Glavni vzrok, da ojačevalnik ni brezpogojno stabilen, je naslednja lastnost uporabljenega polprevodnika:

- (A) $C_{GS} > C_{DS}$ (B) $C_{PG} > 0$ (C) $C_{DS} = 0$ (D) $C_{DS} \gg C_{GS}$

5. Močnostni GaAlN/GaN HEMT ima v primerjavi s silicijevim močnostnim LDMOS tranzistorjem naslednjo prednost pri gradnji radijskega oddajnika:

- (A) višja delovna napetost ponora   (B) nižja izhodna impedanca   (C) ni topotnega pobega   (D) ponor D je podlaga čipa

6. Polprevodniški ojačevalnik ima šumno temperaturo $T=500K$ in močnostno ojačanje $G=15dB$, vse merjeno v sistemu s karakteristično impedanco $Z_k=50\Omega$. Kolikšno je šumno število ojačevalnika $F=? [dB]$ pri nazivni sobni temperaturi $T_0=293K$? ($k_B=1.38 \cdot 10^{-23}J/K$)

- (A) 2.37dB   (B) 4.32dB   (C) 7.51dB   (D) 26.9dB

7. Posamična stopnja sprejemnika vsebuje MMIC ojačevalnik s šumnim številom $Fe=5dB$ in ojačanjem $Ge=10dB$. Kolikšno šumno število doseže radijski sprejemnik, ki uporablja dolgo verigo takšnih ojačevalnikov vse do demodulatorja?

- (A) 2.40dB   (B) 3.81dB   (C) 5.32dB   (D) 6.44dB

8. Antena je usmerjena v hladno nebo s šumno temperaturo $T_N=10K$ in ima sevalni izkoristek $\eta=95\%$. Kolikšno šumno temperaturo antene zazna sprejemnik na svojem vhodu, če se antena nahaja temperaturi $T=290K$ in so stranski snopi zanemarljivi?

- (A) 99K   (B) 14.5K   (C) 9.5K   (D) 24K

9. Skozi silicijev Zener diodo za $U_z=18V$ spustimo v zaporni smeri tok $I_z=5mA$. Izmenično komponento napetosti na Zener diodi (temperatura spoja $T=50^\circ C$) peljemo na merilni sprejemnik, ki pokaže šumno temperaturo vira:

- (A) 293K   (B) 323K   (C) 10^4K (D) 10^6K

10. Pri meritvi šumnega števila ojačevalnika nam merilni sprejemnik pokaže razmerje vroče/hladno $Y=1.035$. Iz rezultata sklepamo na napako pri meritvi:

- (A) premajhen ENR šumne glave   (B) preveč povprečenja   (C) premalo povprečenja   (D) prevelik ENR šumne glave

11. Z brezizgubno povratno vezavo izdelamo brezpogojno stabilni ojačevalnik. Vhodno in izhodno impedanco nato prilagodimo za najnižje šumno število. Za močnostno ojačanje ojačevalnika G (neimenovano razmerje moči) tedaj velja:

- (A) $G > MSG$ (B) $G < |S_{21}|^2$ (C) $G < MAG$ (D) $G = MAG$

12. Tiskano vezje jedkamo z zmesjo solne kisline HCl in vodikovega peroksida H_2O_2 . Ko se začne kemijska reakcija ustavljati, ker se je izrabil ves H_2O_2 , to opazimo kot:

- (A) mehurčke in penjenje jedkala   (B) temečne sledi z bakrenih površin   (C) belo svetlikajoče bakrene površine   (D) oster vonj po česnu

3. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE – 29.11.2013

1. vezje uporablja SMD upore velikosti 0603 in točnosti +/-5% iz standardizirane testvice E24. Pri pregledu načrta vezja sumimo napako v vrednostih gradnikov. Katera izmed naslednjih trištevilčni oznak uporov je NEVELJAVNA?

- (A) 473   (B) 222   (C) 711   (D) 684
 2. Šumna glava s polprevodniško plazovno diodo ima naveden ENR=15.5dB pri frekvenci meritve $f=1\text{GHz}$. Kolikšna je šumna temperatura vključene glave $T_2=?$, če je šumna temperatura izključene glave enaka sobni temperaturi $T_1=293\text{K}$? ($k_B=1.38 \cdot 10^{-23}\text{J/K}$)

- (A) 8.3K   (B) 293K   (C) 4500K   (D) 10400K
 3. S katero od navedenih vrst silicijevih diod lahko nadomestimo varikap diodo v visokofrekvenčnem vezju, če nam kapacitivnost spoja vsaj približno ustreza?

- (A) Schottky dioda   (B) Zener dioda   (C) hitra PIN dioda   (D) počasna PIN dioda
 4. Točnost merilnika šumnega števila bi radi izboljšali s povprečenjem, ker drugih pogojev meritve ne moremo spremenjati. Kolikšno povprečenje moramo izbrati na merilniku, da se opletanje rezultata meritve zmanjša za faktor 4-krat?

- (A) 2-krat   (B) 4-krat   (C) 16-krat   (D) 64-krat

5. visokofrekvenčni oscilator vsebuje LC nihajni krog v povratni vezavi. Frekvenco nihanja pomerimo tako, da na vhod števca za merjenje frekvence priključimo:

- (A) koaksialni kabel z zanko na koncu   (B) paličasto anteno $\lambda/4$ (C) sondoskopska sondica z delilnikom 1:10   (D) sklopni kondenzator

6. Zadnji člen verige radijskega sprejemnika z baterijskim napajanjem je polprevodniški nizkofrekvenčni ojačevalnik, ki krmili zvočnik z impedanco $Z=8\Omega$. Izhodna stopnja nizkofrekvenčnega ojačevalnika deluje v razredu:

- (A) dualni B   (B) C   (C) A   (D) B

7. Z merilnim sprejemnikom opazujemo pas 80..90MHz. V tem pasu opazimo samo dva signala na $f_1=82\text{MHz}$ in $f_2=88\text{MHz}$. Ko na vhod sprejemnika vstavimo slabilec 10dB, signal na f_1 upade za 30dB, signal na f_2 pa za 10dB. Na kateri frekvenci $f_3=?$ je močen oddajnik?

- (A) 94MHz   (B) 100MHz   (C) 70MHz   (D) 76MHz

8. Na vhodu sprejemnika za $f=600\text{MHz}$ želimo nastavljivi slabilec s silicijevimi diodami kot spremenljivimi visokofrekvenčnimi upori. Za visok P_{IIP3} potrebujemo:

- (A) počasne PIN diode $d(I)=0.1\text{mm}$ (B) hitre PIN diode $d(I)=3\mu\text{m}$ (C) varikap diode $\omega_C \approx 1/Z_K$ (D) Schottky diode

9. Kitajci so se odločili, da kopirajo naše vezje. V vezju so našli SMD keramični kondenzator velikosti 0805. Kondenzator je brez oznak, keramika je svetlo vijolične barve. Kakšno kapacitivnost lahko ima takšen kondenzator?

- (A) 0.1pF   (B) 100pF   (C) 100nF   (D) 100μF

10. Izhodna stopnja oddajnika vsebuje LDMOS tranzistor v razredu A, ki lahko odvaja do $P=100\text{W}$ toplotne. Kolikšna je dopustna izhodna moč oddajnika $P_{LIN}=?$ po nosilcu, če naj bojo intermodulacijski produkti oslabljeni za vsaj $a=-60\text{dB}$ glede na koristne signale?

- (A) 1W   (B) 3W   (C) 10W   (D) 30W

11. Signal iz antene gre v sprejemniku najprej na ojačevalnik z ojačanjem $G=15\text{dB}$, sledi pasovno sito z vstavitvenim slabljenjem $a=-2\text{dB}$ in nato mešalnik, ki ima $P_{IIP3}=+0\text{dBm}$. Kolikšen je $P_{IIP3}'=?$ celotnega sprejemnika, če je za popačenje odgovoren samo mešalnik?

- (A) -17dBm   (B) -2dBm   (C) -15dBm   (D) -13dBm

12. Močnostni visokofrekvenčni bipolarni/MOSFETi s kolektorjem/ponorom na čipu zahtevajo ohišje z nepriljubljenim izolatorjem z dobro toplotno prevodnostjo:

- (A) izredno trdo Al₂O₃ keramiko   (B) varjenje SiO₂ na prirobnico   (C) strupeno BeO keramiko   (D) drag in trd diamant

4. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE - 20.12.2013

1. Tuljava $L=2.2\mu H$ in kondenzator $C=100pF$ sestavlja vzoredni nihajni krog z neobremenjeno kvaliteto $Q_0=100$. Kvaliteta upade na $Q_L=50$, ko nihajnemu krogu vzoredno vežemo neznani upor R . Kolikšna je upornost $R=?$

- (A) 1.5Ω (B) 150Ω (C) $15k\Omega$ (D) $1.5M\Omega$

2. Pasovno sito izdelamo tako, da med izvor in breme $Zg=Zb=Zk=50\Omega$ vežemo zaporedno še zaporedni nihajni krog s tuljavo $L=100\mu H$ in kondenzatorjem $C=47pF$. Zaporedni nihajni krog ima neobremenjeni $Q_0=70$. Kolikšna je pasovna širina sita $B=?$

- (A) $33kHz$ (B) $66kHz$ (C) $113kHz$ (D) $192kHz$

3. Lestvičasto sito ima kot vzdolžne gradnike z tuljave L_1 in kot prečne gradnike Y zaporedne nihajne kroge L_2+C . Za kakšno vrsto sita gre?

- (A) pasovno zaporno   (B) nizko prepustno   (C) pasovno prepustno   (D) visoko prepustno

4. Visokoprepustno lestvičasto sito ima kot vzdolžne gradnike z kondenzatorje $C=1nF$ in kot prečne gradnike Y tuljave $L=4.7\mu H$. Kolikšna je mejna frekvenca sita $f_0=?$, kjer karakteristična impedanca Z_k postane realna?

- (A) $3.65MHz$ (B) $1.16MHz$ (C) $2.32MHz$ (D) $7.29MHz$

5. Katera od navedenih mehanskih valovanj se lahko razširjajo v idealnem plinu (neskončno stisljiv plin $pV/T=\text{konstanta}$)?

- (A) tlačno valovanje   (B) strižno valovanje   (C) površinsko valovanje   (D) vsa tri valovanja

6. Rezina „AT“ kremera debeline $d=200\mu m$ in premera $2r=8mm$ ima naparjene kovinske elektrode. Pri kateri frekvenci $f_3=?$ pričakujemo odziv tretjega overtona, če vpliv elektrod zanemarimo? ($v=3320m/s$)

- (A) $8.3MHz$ (B) $16.6MHz$ (C) $24.9MHz$ (D) $33.2MHz$

7. Rezonator s kremenovim kristalom ima kapacitivnost elektrod $C_0=10pF$. Osnovna zaporedna rezonanca se pojavi pri frekvenci $f_1=10MHz$, kjer izmerimo upornost $R_1=20\Omega$. Kolikokrat se pri frekvenci f_1 zniža impedanca kristala z zaradi zaporedne rezonance?

- (A) 20-krat   (B) 80-krat   (C) 200-krat   (D) 800-krat

8. Na celotni površini rezine „AT“ kremera zamrzne vlagi pri nizkih temperaturah. Kako se pri tem spremeni osnovna rezonanca f_1 in pripadajoča kvaliteta Q_1 ?

- (A) f_1 naraste   (B) f_1 naraste   (C) f_1 upade   (D) f_1 upade
 Q_1 naraste Q_1 upade Q_1 naraste Q_1 upade

9. Električni oscilator vsebuje ojačevalnik in pasovno sito. Oscilator zaniha na tisti frekvenci f , kjer za celotno verigo velja naslednje:

- (A) fazni zasuk je   (B) ojačanje je   (C) fazni zasuk je   (D) ojačanje je
enak 0° največje   enak 180° enako 1

10. Oscilator za $f=1GHz$ vsebuje nihajni krog z obremenjeno kvaliteto $Q_L=30$. Oscilator uporablja silicijev NPN tranzistor s šumnim številom $F=3dB$ pri moči $P_0=1mW$. Gostota faznega šuma pri $\Delta f=100KHz$ od nosilca znaša $L(\Delta f)=?$ [dBc/Hz] ($k_b=1.38E-23J/K$, $T_0=290K$)

- (A) $-120dBc/Hz$ (B) $-130dBc/Hz$ (C) $-140dBc/Hz$ (D) $-150dBc/Hz$

11. Preprosta telekomanda v ISM pasu na $f_0=433MHz$ uporablja super-reakcijski sprejemnik z enim samim tranzistorjem v visokofrekvenčnem delu. Smiselna izbira frekvence gašenja $f_g=?$ oscilatorja v takšnem enostopenjskem sprejemniku je:

- (A) $1kHz$ (B) $15kHz$ (C) $500kHz$ (D) $15MHz$

12. Obnašanje oscilatorja z različnimi bremenimi opišemo v Rieke-jevem diagramu. Frekvenca oscilatorja je v Rieke-jevem diagramu najmanj stabilna tam, kjer:

- (A) je izhodna moč največja   (B) je odbojnost bremena $|\Gamma|=1$ (C) je odbojnost bremena $\Gamma=0$ (D) oscilator ugasne

1. Neposredni številski sintetizator (DDS) frekvence uporablja 32-bitno računanje (seštevalnik in akumulator). Kolikšen je najmanjši frekvenčni korak takšnega sintetizatorja, ki dela s frekvenco takta $f_{TAKT}=200\text{MHz}$?
- (A) 0.047Hz   (B) 95Hz   (C) 3.052kHz   (D) 6.25MHz
2. Colpitts-ov oscilator z LC nihajnim krogom na frekvenci $f=100\text{MHz}$ in obremenjenim $Q_L=30$ zamenjamo z overtonskim kristalnim oscilatorjem s $Q_L=3000$. Kolikšno izboljšanje faznega šuma $L(\Delta f)$ [dBc] pričakujemo pri frekvenčnem odmiku $\Delta f=100\text{kHz}$?
- (A) 0dB   (B) 20dB   (C) 40dB   (D) 80dB
3. V PLL frekvenčnem sintetizatorju bi radi uklenili LC VCO na ulomek dveh celih števil referenčnega takta kristalnega oscilatorja. V ta namen potrebujemo primerjalnik:
- (A) samo frekvence   (B) frekvence in faze   (C) samo faze   (D) amplitudo in faze
4. PLL frekvenčni sintetizator uporablja gradnike VCO s $K_{VCO}=10\text{MHz/V}$, delilnik z modulom $N=5210$ in primerjalnik s $K_\phi=1\text{mA/cikel}$. Zančno sito izdelamo s kondenzatorjem $C_1=33\text{nF}$ in $C_2=330\text{nF}$. Kolikšen naj bo upor $R=? [\Omega]$, da bo vnihanje zanke najhitrejše?
- (A) $1.3\text{k}\Omega$ (B) 750Ω (C) $4.3\text{k}\Omega$ (D) $2.4\text{k}\Omega$
5. Celoštivilski PLL sintetizator ima primerjalno frekvenco $f_{REF}=25\text{kHz}$. V dobro načrtovanem vezju je na odmiku $\Delta f=200\text{kHz}$ fazni šum izhodnega signala $L(\Delta f)$ odvisen od:
- (A) faznega šuma reference XO   (B) histereze primerjalnika   (C) faznega šuma reference in VCO   (D) faznega šuma VCO
6. Heterodinski sprejemnik z medfrekvenco $f_M=455\text{kHz}$ uporabljamo za sprejem srednjevalovne radijske postaje na frekvenci $f_R=1134\text{kHz}$. Na kateri frekvenci pričakujemo $f_z=?$ zrcalni odziv sprejemnika?
- (A) 1589kHz (B) 679kHz (C) 2044kHz (D) 1134kHz
7. Ko natančno nastavimo fazni zasuk na 90° , kvadraturni mešalnik dosega slabljenje zrcalne frekvence $a=40\text{dB}$ glede na željeni produkt mešanja. Kolikšna je relativna razlika med napetostnima ojačanjema I in Q mešalnikov?
- (A) 2%   (B) 1%   (C) 0.02%   (D) 0.01%
8. Mikrotrakasti vod je izdelan na dvostranskem vitroplastu tako, da je na eni strani izjedkan vodnik širine $w=1\text{mm}$, na drugi pa je raven mase neokrnjena. Dielektričnost $h=0.8\text{mm}$ debelega vitroplasta znaša $\epsilon_r=4.5$, okolina je zrak. Zk takšnega voda je:
- (A) 22Ω (B) 62Ω (C) 92Ω (D) 142Ω
9. Z mikrotrakastimi vodi izdelamo pasovna sita s sklopljenimi $\lambda/4$ rezonatorji. Katero sito ima ŠIRŠI prepustni pas pri enakih izmerah rezonatorjev in vmesnih razmikov?
- (A) glavnikasto sito je šriše   (B) interdigitalno sito je širše   (C) obe siti imata enak prepustni pas   (D) odvisno od ϵ_r podlage
10. Podlaga mikrotrakastega vezja debeline $h=0.8\text{mm}$ ima dolžino $l=100\text{mm}$ in širino $w=40\text{mm}$. Do katere frekvence $f_{MAX}=?$ lahko vezje vgradimo v kovinsko ohišje brez dodatnih vmesnih pregrad ozziroma mikrovalovnega absorberja pod pokrovom $a=15\text{mm}$ nad vezjem?
- (A) 16GHz (B) 1GHz (C) 2GHz (D) 4GHz
11. Pri gradnji ojačevalne verige radijskega sprejemnika lahko pride do neželenega sklopa iz izhoda nazaj na vhod tudi preko skupne impedance vira napajanja, kar zahteva razklop napajanja. V isti ojačevalni verigi smejo imeti skupno napajanje največ:
- (A) štiri stopnje   (B) tri stopnje   (C) dve stopnji   (D) ena stopnja
12. Z UKV FM radijskim sprejemnikom slišimo povsem jasno navidezni oddajnik, ki vsebuje vsoto modulacije dveh radijskih postaj. Vzrok opisanega pojava v sprejemniku je:
- (A) intermodulacijsko popačenje   (B) zrcalni odziv sprejemnika   (C) kvadratni odziv mešalnika   (D) nezadostno pasovno sito

1. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE - 17.10.2014

1. Silicijeve tranzistorje delimo na bipolarne NPN oziroma PNP ter poljske s kanalom N oziroma P. Tranzistorji, ki uporabljajo elektrone, imajo boljše visokofrekvenčne lastnosti, ker je mobilnost elektronov μ_N v primerjavi z mobilnostjo vrzeli μ_P :

- (A) $\mu_N \approx 3\mu_P$ (B) $\mu_N \approx 10\mu_P$ (C) $\mu_N \approx \mu_P$ (D) $3\mu_N \approx \mu_P$

2. Zelena svetleča dioda (LED) je izdelana kot usmerniški PN spoj, kjer rekombinacije manjšinskih nosilcev proizvajajo svetlobo. Zelena LED je izdelana iz polprevodnika, ki ima prepovedan energijski pas širine:

- (A) 0.37eV   (B) 1.11eV   (C) 2.26eV   (D) 3.4eV

3. Schottky dioda izkorišča usmerniški pojav na spoju GaAs(N)-kovina. Drugi priključek diode je ohmski spoj GaAs-kovina. Pri nazivnem toku 1mA v prevodni smeri znaša padec napetosti na takšni Schottky diodi:

- (A) 0.2V   (B) 0.7V   (C) 1.2V   (D) 1.7V

4. Veliko razmerje kapacitivnosti varikap diode dosežemo s "hyperabrupt" profilom dopiranja plasti N. Pri tem predstavlja ohmska upornost plasti N poglaviti izvor izgub kondenzatorja. Opisana varikap dioda doseže najvišjo kvaliteto Q pri zaporni napetosti:

- (A) U_{MIN} (B) $(U_{MIN}+U_{MAX})/2$ (C) $U_{MIN}+0.7V$ (D) U_{MAX}

5. Tunelsko diodo iz germanija uporabimo kot aktivni gradnik z negativno diferencialno upornostjo v mikrovalovnem oscilatorju. Izhodna moč takšnega oscilatorja doseže vrednost:

- (A) $1\mu W$ (B) $100\mu W$ (C) $10mW$ (D) $1W$

6. Ne glede na polariteto PNP ali NPN, bipolarni tranzistor deluje kot učinkovit električni ojačevalnik, ko je polariteta napetosti na PN spojih:

- (A) BE prevodna in BK zaporna   (B) BE prevodna in BK prevodna   (C) BE zaporna in BK prevodna   (D) BE zaporna in BK zaporna

7. Toplotni pobeg polprevodniške diode oziroma bipolarnega tranzistorja povzroča temperaturna odvisnost napetost na PN spoju v prevodni smeri. Pri konstantnem toku skozi PN spoj znaša temperaturna odvisnost napetosti pri sobni temperaturi:

- (A) $+1.0mV/K$ (B) $+26mV/K$ (C) $-26mV/K$ (D) $-2.2mV/K$

8. Silicijev bipolarni NPN tranzistor ima pri frekvenci $f_1=100kHz$ tokovno ojačanje $\beta_1=220$. Pri frekvenci $f_2=100MHz$ tokovno ojačanje upade na $\beta_2=15$. Kolikšna je mejna frekvenca $f_T=?$ tega tranzistorja?

- (A) 22MHz   (B) 330MHz   (C) 1.5GHz   (D) 22GHz

9. Radijski oddajnik vsebuje bipolarni tranzistor v izhodni stopnji. Sekundarni preboj izhodnega tranzistorja v visokofrekvenčnem ojačevalniku je odvisen od razreda delovanja ojačevalnika. Na sekundarni preboj je najbolj odporen razred delovanja:

- (A) A   (B) AB   (C) B   (D) C

10. MOS tranzistor ima v notranjosti povezano podlago B na izvor S. Zunaj povežemo skupaj še izvor S in vrata G. Med izvor S in ponor D priključimo enosmerni vir z negativno sponko na ponor D. Toka skozi tranzistor ni. MOS tranzistor ima kanal:

- (A) inducirani N   (B) vgrajeni N   (C) inducirani P   (D) vgrajeni P

11. GaAlAs HEMT dosega višje ojačanje in boljše visokofrekvenčne lastnosti od podobnega GaAs MESFETA zaradi naslednje lastnosti:

- (A) višje mobilnosti elektronov μ_N (B) nižjih kapacitivnosti   (D) višje mobilnosti vrzeli μ_P (D) krajsega kanala

12. Visokofrekvenčni močnostni LDMOS tranzistor z induciranim kanalom N je odporen na sekundarni preboj zaradi naslednje tehnološke lastnosti:

- (A) izenačevalnih uporov v izvorih   (B) pozitivnega TK upornosti kanala   (C) visoke prebojne trdnosti SiO_2 (D) izolatorja iz BeO

Priimek in ime:

Elektronski naslov:

2. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE - 14.11.2014

1. Uглаševalna varikap dioda ima prebojno napetost $U_z=35V$ v zaporni smeri. Pri kateri pritisnjeni zaporni napetosti $U=?$ bo kvaliteta kondenzatorja Q najvišja? Kvaliteto merimo pri vseh zapornih napetostih na isti frekvenci $f=300MHz$.

- (A) $U=0.7V$ (B) $U=3.0V$ (C) $U=11.0V$ (D) $U=28V$

2. ojačevalnik v razredu A vsebuje močnostni LDMOS tranzistor. Napetost napajanja pripeljemo preko dušilke na ponor, breme sklopimo preko kondenzatorja. Močnostni izkoristek takšnega ojačevalnika lahko v teoriji doseže vrednost:

- (A) 30%   (B) 50%   (C) 78%   (D) 100%

3. Izmerjena odbojnosc bremena znaša $\Gamma=+j0.5$. Breme priključimo na izvor preko koaksialnega kabla z nazivno karakteristično impedanco $Z_k=50\Omega$. Kolikšna naj bo električna dolžina kabla $l=?$, da izvor vidi povsem realno (delovno) breme?

- (A) $\lambda/8$ (B) $\lambda/4$ (C) $\lambda/2$ (D) λ

4. Neznan močnostni visokofrekvenčni tranzistor pomerimo z ohm-metrom. Med vhodom in izhodom ne opazimo prevajanja. Vhod in izhod tvorita proti skupni elektrodi (masa) usmerniški spoj z anodo na skupni elektrodi. Za kakšno vrsto tranzistorja gre?

- (A) LDMOS   (B) GaN HEMT   (C) NPN skupna B   (D) NPN skupni E

5. Recipročno dvovhodno vezje (četveropol) opisuje naslednja lastnost matrike štirih parametrov S : S_{11} , S_{12} , S_{21} in S_{22} , ki jih lahko izmerimo z mikrovalovnim analizatorjem vezij:

- (A) $S_{11}=0$ in $S_{22}=0$ (B) $S_{12}=1/S_{21}$ (C) $S_{11}=S_{22}$ (D) $S_{12}=S_{21}$

6. Nizkošumni mikrovalovni ojačevalnik ima na vhodu GaAlAs/GaAs HEMT ki je pogojno nestabilen, Rollett-ov $K<1$. Katero od navedenih ojačanj za takšen ojačevalnik NI definirano oziroma je nesmiselno:

- (A) MAG   (B) $|S_{21}|^2$ (C) MSG   (D) $|S_{12}|^2$

7. Polprevodniški ojačevalnik ima šumno število $F=5dB$ in močnostno ojačanje $G=15dB$, vse merjeno v sistemu s karakteristično impedanco $Z_k=50\Omega$. Kolikšna je šumna temperatura ojačevalnika $T=? [K]$ pri nazivni sobni temperaturi $T_0=290K$? ($k_B=1.38 \cdot 10^{-23}J/K$)

- (A) 917K   (B) 627K   (C) 1450K   (D) 145K

8. Sprejemnik s šumno temperaturo $T_s=100K$ opremimo z dodatnim pasovnim sitom na vhodu, ki v prepustnem pasu vnaša slabljenje $a=0.6dB$. Kolikšna je skupna šumna temperatura $T_s'==?$, če se sito nahaja na sobni temperaturi $T_0=290K$?

- (A) 100K   (B) 115K   (C) 158K   (D) 290K

9. Mikrovalovni sprejemnik moramo načrtovati tako, da vsota šuma vseh stopenj ne preseže šumnega števila $F_s=2dB$. Razpoložljivi tranzistorji dosegajo ojačanje komaj $G=7dB$. Kolikšno sme biti šumno število posameznega tranzistorja $F=?$

- (A) 1.67dB   (B) 1.33dB   (C) 1.00dB   (D) 0.42dB

10. Merilni šumni izvor vsebuje plazovno diodo s šumno temperaturo $T_D=10^6K$, ki krmili uporovni slabilec $a=30dB$. Kolikšen ENR=? dobimo na izhodu slabilca? ($T_0=290K$, $k_B=1.38 \cdot 10^{-23}J/K$)

- (A) 0.7dB   (B) 5.4dB   (C) 35.4dB   (D) 60.0dB

11. Pri meritvi šumnega števila ojačevalnika izmerimo razmerje vroče/hladno, faktor $\gamma=1.0034$. Izmerjeno šumno število F zelo opleta, ker smo pri meritvi naredili napako:

- (A) premajhno ojačanje merjenca   (B) prevelika pasovna širina merilnika   (C) prevelik ENR izvora   (D) premajhen ENR izvora

12. Heterodinski radijski sprejemnik uporablja od nič različno medfrekvenco $f_{MF}\neq0$. V kakšni medsebojni zvezi sta lahko frekvenci sprejema f_{RF} in lokalnega oscilatorja f_{LO} ? Označite NAPĀČEN odgovor!

- (A) $f_{LO}-f_{RF}=f_{MF}$ (B) $f_{LO}+f_{RF}=f_{MF}$ (C) $f_{LO}=f_{RF}$ (D) $f_{RF}-f_{LO}=f_{MF}$

Priimek in ime:

Elektronski naslov:

1. vezje uporablja SMD upore velikosti 0603 in točnosti +/-5% iz standardizirane lestvice E24. Pri pregledu načrta vezja sumimo napako v vrednostih gradnikov. Katera izmed naslednjih trištevilčni oznak uporov je NEVELJAVNA?

- (A) 255   (B) 333   (C) 111   (D) 394
 2. Vključena šumna glava s polprevodniško plazovno diodo proizvaja šum s temperaturo $T_2=5000\text{K}$. Izključena glava šumi s sobno temperaturo $T_1=T_0=290\text{K}$. Kolikšen je ENR (v decibelih) omenjene šumne glave? ($k_B=1.38 \cdot 10^{-23}\text{J/K}$)

- (A) 17.2dB   (B) 12.4dB   (C) 8.6dB   (D) 24.7dB

3. S katero od navedenih vrst silicijevih diod lahko nadomestimo hitro PIN diodo v visokofrekvenčnem stikalju RX/TX, če je kapacitivnost spoja zadosti nizka

- (A) Schottky dioda   (B) Zener dioda   (C) preklopna PN dioda   (D) back dioda

4. Pri meritvi šumnega števila nam v merjenec vdrejo zunanje motnje neznanega izvora. Izmerjeno razmerje $Y'=P_{VROČE}/P_{HLADNO}$ bo zaradi dodatnih signalov v primerjavi z Y nemotene meritve z enako šumno glavo in enakim ENR:

- (A) $Y'=0$ (B) $Y' > Y$ (C) $Y' = Y$ (D) $Y' < Y$

5. Visokofrekvenčni oscilator vsebuje LC nihajni krog v povratni vezavi. Frekvenco nihanja pomerimo tako, da na vhod števca za merjenje frekvence priključimo:

- (A) koaksialni kabel z zanko na koncu   (B) paličasto anteno $\lambda/4$ (C) sondosklopnika z delilnikom 1:10   (D) sklopni kondenzator

6. Kitajci so se odločili, da kopirajo naše vezje. V vezju so našli SMD keramični kondenzator velikosti 0805. Kondenzator je brez oznak, keramika je okrasto/rjave barve. Kakšno kapacitivnost lahko ima takšen kondenzator?

- (A) 0.1pF (B) 100pF (C) 100nF (D) $100\mu\text{F}$

7. Visokofrekvenčni ojačevalnik v razredu B dosega izhodno moč $P_{1\text{dB}}=50\text{W}$ pri porabi enosmerne moči $P_{DC}=100\text{W}$. Kolikšna je enosmerna poraba ojačevalnika $P_{DC}'=?$, ko ojačevalnik krmilimo za izhodno moč $P=10\text{W}$?

- (A) 100W (B) 20W (C) 30W (D) 45W

8. Močnostni visokofrekvenčni LDMOS tranzistorji z izvorom na čipu zahtevajo naslednjo vrsto vgradnje v ohišje:

- (A) izredno trdo Al_2O_3 keramiko   (B) čip neposredno na prirobnico   (C) strupeno Beo keramiko   (D) drag in trd diamant

9. Izhodno stopnjo oddajnika izdelamo kot vzporedno vezavo štirih enakih ojačevalnikov, od katerih ima vsak $G=10\text{dB}$ ojačanja in $P_{IP3}=+50\text{dBm}$. Kolikšen je $P_{IP3}'=?$ celotne stopnje, če izgube in popačenje v vezjih za prilagoditev impedanc zanemarimo?

- (A) $+50\text{dBm}$ (B) $+53\text{dBm}$ (C) $+56\text{dBm}$ (D) $+44\text{dBm}$

10. Kolikšno je dinamično območje $D=?$ [dB] sprejemnika, ki ima na vhodu mešalnik s šumnim številom $F=20\text{dB}$ in $P_{IP3}=+20\text{dBm}$? Pasovno širino sita za mešalnikom je $B=1\text{MHz}$. ($k_B T_0=-174\text{dBm/Hz}$)

- (A) 38dB (B) 76dB (C) 114dB (D) 152dB

11. Z merilnim sprejemnikom opazujemo pas $87..90\text{MHz}$, kjer opazimo samo dva signala na $f_1=88\text{MHz}$ in $f_2=89.5\text{MHz}$. Ko na vhod sprejemnika vstavimo slabilec 5dB , signal na f_1 upade za 25dB , signal na f_2 pa za 15dB . Na kateri frekvenci $f_3=?$ je močen oddajnik?

- (A) 91MHz (B) 85MHz (C) 95MHz (D) 98MHz

12. Signal iz antene gre v sprejemniku najprej na ojačevalnik z ojačanjem $G=20\text{dB}$, sledi pasovno sito z vstavljivim slabljenjem $a=-2\text{dB}$ in nato mešalnik, ki ima $P_{IP3}=+10\text{dBm}$. Kolikšen je $P_{IP3}'=?$ celotnega sprejemnika, če je za popačenje odgovoren samo mešalnik?

- (A) -2dBm (B) -12dBm (C) -10dBm (D) -8dBm

4. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE - 19.12.2014

1. Tuljava $L=1\mu H$ in kondenzator $C=100pF$ sestavlja vzoredni nihajni krog z neobremenjeno kvaliteto $Q_0=100$. Na kolikšno vrednost upade obremenjeni $Q_L=?$, ko nihajnemu krogu vzoredno vežemo upor $R=5k\Omega$?

- (A) 33 (B) 50 (C) 67 (D) 17

2. Pasovno sito za $f_0=100MHz$ izdelamo tako, da med izvor in breme $Zg=Zb=Zk=50\Omega$ vežemo zaporedno še zaporedni nihajni krog s tuljavo L in kondenzatorjem C . Nihajni krog ima obremenjeni $Q_L=50$. Kolikšno skupinsko zakasnitev $t_g=?$ vnaša sito na frekvenci f_0 ?

- (A) $1\mu s$ (B) $159ns$ (C) $25ns$ (D) $6.28\mu s$

3. Lestvičasto sito ima kot vzdolžne gradnike z tuljave L_1 in kot prečne gradnike γ vzoredne nihajne kroge $L_2 || C$. Za kakšno vrsto sita gre?

- (A) pasovno zaporno (B) nizko prepustno (C) pasovno prepustno (D) visoko prepustno

4. Nizkoprepustno lestvičasto sito ima kot vzdolžne gradnike z tuljave $L=2.2\mu H$ in kot prečne gradnike γ kondenzatorje $C=470pF$. Kolikšna je karakteristična impedanca sita $Z_k=?$ na nizkih frekvencah $f << f_0$ daleč pod zaporno frekvenco f_0 ?

- (A) 33Ω (B) $4.7k\Omega$ (C) $15m\Omega$ (D) 68Ω

5. Katera od navedenih mehanskih valovanj se lahko razširjajo v ploščici rezonatorja mehanskega sita z $f=455kHz$, ki je izdelana iz jekla?

- (A) tlačno valovanje (B) strižno valovanje (C) površinsko valovanje (D) vsa tri valovanja

6. Rezina „AT“ kremena debeline $d=200\mu m$ in premera $2r=8mm$ ima naparjene tanke kovinske elektrode. Pri kateri frekvenci $f_1=?$ pričakujemo osnovno rezonanco rezine, če vpliv elektrod zanemarimo? ($v=3320m/s$)

- (A) $8.3MHz$ (B) $16.6MHz$ (C) $24.9MHz$ (D) $33.2MHz$

7. Frekvenčno pasovno sito uporablja površinsko zvočno valovanje (SAW) na podlagi iz $LiTaO_3$, kjer znaša hitrost valovanja $v=4km/s$. Kolikšen je razmak $d=?$ med sosednjima protifaznimi prstoma elektrod pri frekvenci $f=900MHz$?

- (A) $4.4\mu m$ (B) $2.2\mu m$ (C) $1.1\mu m$ (D) $9\mu m$

8. Na celotni površini rezine „AT“ kremena zamrzne vlaga pri nizkih temperaturah. Kako se pri tem spremenita osnovna rezonanca f_1 in pripadajoča kvaliteta Q_1 ?

- (A) f_1 naraste Q_1 naraste (B) f_1 naraste Q_1 upade (C) f_1 upade Q_1 upade (D) f_1 upade Q_1 naraste

9. Električni oscilator vsebuje ojačevalnik in pasovno sito. Oscilator zaniha na tisti frekvenci f , kjer je fazni zasuk enak 0° in ojačanje večje od enote zaradi:

- (A) prehodnega pojava (B) topotnega šuma (C) nasičenja ojačevalnika (D) gašenja oscilatorja

10. Oscilator za $f=100MHz$ vsebuje nihajni krog z obremenjeno kvaliteto $Q_L=30$. Oscilator uporablja silicijev NPN tranzistor s šumnim številom $F=3dB$ pri moči $P_0=1mW$. Gostota faznega šuma pri $\Delta f=100KHz$ od nosilca znaša $L(\Delta f)=?$ [dBc/Hz] ($k_b=1.38E-23J/K$, $T_0=290K$)

- (A) $-120dBc/Hz$ (B) $-130dBc/Hz$ (C) $-140dBc/Hz$ (D) $-150dBc/Hz$

11. GaAlAs/GaAs HEMT kljub izredno nizkemu šumu na mikrovalovnih frekvencah ni najprimernejši gradnik za mikrovalovne oscilatorje iz naslednjega razloga:

- (A) nizke prebojne napetosti (B) temperaturne odvisnosti (C) dodatnega šuma $1/f$ (D) dvojnega napajanja

12. Obnašanje oscilatorja z različnimi bremenji opišemo v Rieke-jevem diagramu. Izhodna moč oscilatorja je v Rieke-jevem diagramu najbolj stabilna tam, kjer:

- (A) je izhodna moč največja (B) je odbojnost bremena $|\Gamma|=1$ (C) je odbojnost bremena $\Gamma=0$ (D) oscilator ugasne

Priimek in ime:

Elektronski naslov:

1. Frekvenčni sintetizator radijske postaje sešteva frekvenci dveh različnih kristalnih oscilatorjev. Najmanj koliko različnih kristalov $N_{\text{MIN}}=?$ potrebujemo za pokrivanje področja $f=144.00\text{MHz} \dots 145.975\text{MHz}$ s korakom $\Delta f=25\text{kHz}$?

(A) 12

(B) 18

(C) 24

(D) 80

2. Množilnik oziroma dvojno-balančni mešalnik lahko uporabimo kot primerjalnik faze. Glavna pomanjkljivost takega primerjalnika v PLL frekvenčnem sintetizatorju je:

(A) ne primerja frekvence signalov

(B) območje $\Delta\phi$ je manjše od $+/-\pi/2$

(C) odziv $\Delta\phi$ je nelinearen

(D) proizvaja motnje $2f_{\text{REF}}$

3. Fiksno frekvenco $f=27.125\text{MHz}$ želimo dobiti iz frekvence kristalnega oscilatorja $f_{\text{xo}}=10.000\text{MHz}$. Delnika R (referenca) in N (VCO) v PLL čipu je smiselno nastaviti na:

(A) $R=10000$
in $N=27125$

(B) $R=400$
in $N=1085$

(C) $R=80$
in $N=217$

(D) $R=2000$
in $N=5425$

4. PLL frekvenčni sintetizator uporablja gradnike VCO s $K_{\text{VCO}}=2\text{MHz/V}$, delilnik z modulom $N=13345$ in primerjalnik s $K_{\phi}=100\mu\text{A}/\text{cikl}$. Zančno sito izdelamo s kondenzatorjem $C_1=1\mu\text{F}$ in $C_2=2.2\mu\text{F}$. Kolikšen naj bo upor $R=? [\Omega]$, da bo vnihanje zanke najhitrejše?

(A) $1.3\text{k}\Omega$

(B) $2.6\text{k}\Omega$

(C) $4.9\text{k}\Omega$

(D) $8.9\text{k}\Omega$

5. Celoštevilski PLL sintetizator ima primerjalno frekvenco $f_{\text{REF}}=25\text{kHz}$. V dobro načrtovanem vezju je na odmiku $\Delta f=100\text{Hz}$ fazni šum izhodnega signala $L(\Delta f)$ odvisen od:

(A) faznega šuma reference XO

(B) histereze primerjalnika

(C) faznega šuma reference in VCO

(D) faznega šuma VCO

6. Heterodinski sprejemnik z medfrekvenco $f_{\text{MF}}=10.7\text{MHz}$ uporabljamo za sprejem UKV FM radijske postaje na frekvenci $f_{\text{RF}}=98.1\text{MHz}$. Na kateri frekvenčni pričakujemo $f_z=?$ zrcalni odziv sprejemnika?

(A) 87.4MHz

(B) 98.1MHz

(C) 119.5MHz

(D) 108.8MHz

7. Govorna SSB oddaja ima pasovno širino $B=3\text{kHz}$. Lokalni oscilator sprejemnika Weaver uglasimo točno na sredino uporabljenega frekvenčnega pasu SSB oddaje. Nizkoprepustni siti v ničelni medfrekvenci sprejemnika Weaver izberemo za mejno frekvenco $f_m=?$

(A) 750Hz

(B) 1.5kHz

(C) 3kHz

(D) 6kHz

8. Lokalni oscilator sprejemnika ima relativno gostoto faznega šuma $L(\Delta f)=-120\text{dBc/Hz}$ pri frekvenčnem odmiku $\Delta f=1\text{MHz}$. Kolikšno dušenje motnje $a=?$ na istem frekvenčnem odmiku pričakujemo v sprejemniku s pasovno širino medfrekvence $B=32\text{kHz}$?

(A) -120dB

(B) -45dB

(C) -165dB

(D) -75dB

9. Ena sama Gilbert-ova celica s šestimi tranzistorji deluje kot naslednja vrsta mešalnika v radijskem sprejemniku:

(A) mešalnik brez dušenja RF in LO

(B) balančni mešalnik

(C) dvojno-balančni mešalnik

(D) kvadraturni mešalnik

10. Mikrotraktasti vod je izdelan na dvostranskem vitroplastu tako, da je na eni strani izjedkan vodnik širine $w=1\text{mm}$, na drugi pa je raven mase neokrnjena. Dielektričnost $h=1.6\text{mm}$ debelega vitroplasta znaša $\epsilon_r=4.5$, okolica je zrak. Zk takšnega voda je:

(A) 62Ω

(B) 85Ω

(C) 110Ω

(D) 284Ω

11. Podlaga mikrotraktastega vezja na teflonu debeline $h=0.5\text{mm}$ ima dolžino $l=80\text{mm}$ in širino $w=15\text{mm}$. Do katere frekvence $f_{\text{MAX}}=?$ lahko vezje vgradimo v kovinsko ohišje brez vmesnih pregrad oziroma mikrovalovnega absorberja pod pokrovom $a=8\text{mm}$ nad vezjem?

(A) 10GHz

(B) 5GHz

(C) 20GHz

(D) 2.5GHz

12. Podganji (rat-race) hibrid vsebuje krožni vod skupne dolžine $l=3\lambda/2$. Kolikšna mora biti karakteristična impedanca krožnega voda $Z_k=?$, če naj bojo vsi štirje priključki hibrida prilagojeni na karakteristično impedanco $Z_K=50\Omega$?

(A) 25Ω

(B) 35Ω

(C) 50Ω

(D) 70Ω

Priimek in ime:

Elektronski naslov:

1. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE – 16.10.2015

1. Schottky dioda izkorišča usmerniški pojav na spoju GaN(N)-kovina. Drugi priključek diode je ohmski spoj GaN-kovina. Pri nazivnem toku 1mA v prevodni smeri znaša padec napetosti na takšni Schottky diodi:

- (A) 0.2V (B) 0.7V (C) 1.6V (D) 4.2V

2. Varikap diodo izdelamo iz silicija, v katerem je mobilnost elektronov $\mu_N \approx 3\mu_P$ približno trikrat večja od mobilnosti vrzeli. Kako mora biti dopirano področje zaporne plasti varikap diode, da bo kvaliteta Q najvišja in razmerje $C_{\text{MAX}}/C_{\text{MIN}}$ visoko?

- (A) dopirano P   (B) vseeno P ali N   (C) nedopirano I   (D) dopirano N

3. Počasna usmerniška dioda ima čas rekombinacije manjšinskih nosilcev $\tau = t_{rr} = 10\mu\text{s}$. Kolikšna je navidezna kapacitivnost diode $C_m = ?$, ko skozi diodo teče v prevodni smeri tok $I = 1\text{mA}$? Kapacitivnost zaporne plasti lahko zanemarimo. ($k_B T/q = 26\text{mV}$, $n = 1.6$)

- (A) $240\mu\text{F}$ (B) $0.24\mu\text{F}$ (C) 24nF (D) 240pF

4. z zero-bias silicijevo Schottky diodo izdelamo detektor visokofrekvenčnih signalov. Na vhod detektorja pripeljemo visokofrekvenčno napetost v velikostnem razredu $U_{\text{VF}} \approx 1\text{mV}_{\text{eff}}$. ($k_B T/q = 26\text{mV}$, $n = 1$) Izhodna enosmerna napetost napetost U_{DC} je tedaj sorazmerna:

- (A) $U_{\text{DC}} = \alpha \cdot U_{\text{VF}}^2$ (B) $U_{\text{DC}} = \alpha \cdot \sqrt{U_{\text{VF}}}$ (C) $U_{\text{DC}} = \alpha \cdot \exp(U_{\text{VF}}/26\text{mV})$ (D) $U_{\text{DC}} = \alpha \cdot U_{\text{VF}}$

5. Preboj v zaporni smeri silicijeve diode je močno nelinearen pojav. Iz česa ugotovimo, ali gre za tunelski pojav ali za plazovni preboj? Obkrožite NAPĀCEN odgovor!

- (A) ostrina kolena   (B) kapacitivnost spoja C_s (C) šum pri preboju   (D) prebojna napetost

6. Bipolarni tranzistor uporabljamo v vezavi s skupno bazo, ki ojača napetost vhodnega signala. Tokovno ojačanje ojačevalnika s skupno bazo označuje parameter α . Parameter α vseh bipolarnih tranzistorjev se lahko giblje v mejah:

- (A) $0 < \alpha < 1$ (B) $1 < \alpha < \infty$ (C) $0 < \alpha < \infty$ (D) $1 < |\alpha|$

7. Bipolarni silicijev PNP tranzistor ima pri enosmerni in zelo nizkih frekvencah tokovno ojačanje $\beta_0 = 300$. Tokovno ojačanje β upade za -3dB pri frekvenci $f_\beta = 800\text{kHz}$. Kolikšna je mejna frekvenca $f_T = ?$ tokovnega ojačanja tega tranzistorja?

- (A) 2.67kHz (B) 24MHz (C) 240MHz (D) 26.7GHz

8. Bipolarni tranzistor uporabimo v vezavi s skupnim emitorjem v ojačevalniku v razredu A. Kolektor tranzistorja je priključen na uporovno breme in baterijo U_{BAT} . Delovno točko v razredu A nastavimo tako, da brez izmeničnega vhodnega signala znaša:

- (A) $U_{\text{CE}} = U_{\text{BAT}}$ (B) $U_{\text{BAT}} = U_{\text{CE}}/2$ (C) $U_{\text{CE}} = 0$ (D) $U_{\text{CE}} = U_{\text{BAT}}/2$

9. Tranzistor za izhodno stopnjo oddajnika je izdelan kot vzporedna vezava velikega števila bipolarnih tranzistorjev na istem čipu. Sekundarni preboj zaradi topotnega pobega posameznih tranzistorjev preprečujejo zaporedni izenačevalni upori v:

- (A) emitorju E   (B) bazi B   (C) kolektorju C   (D) B in C

10. HEMT (High Electron Mobility Transistor) dosega višje ojačanje in boljše visokofrekvenčne lastnosti od podobnega poljskega tranzistorja iz enega samega polprevodnika. Iz katerega od navedenih polprevodnikov NE izdelujemo HEMTov?

- (A) GaAs   (B) GaN   (C) SiGe   (D) InP

11. N-kanalni MOSFET z vgrajenim kanalom ima pragovno napetost $U_{\text{TH}}(I_D=0) = -2\text{V}$. Tok ponora doseže $I_{\text{DSS}} = 40\text{mA}$ pri dovolj veliki napetosti $U_{\text{DS}} = 10\text{V}$, ko vrata G in izvor S kratko sklenemo. Pri kateri napetosti $U_{\text{GS}} = ?$ tok ponora upade na $I_D = 10\text{mA}$?

- (A) -2V (B) -1V (C) -0.5V (D) -1.5V

12. Močnostni LDMOS tranzistor z induciranim kanalom N ima pri visokih frekvencah boljše električne lastnosti od ostalih močnostnih MOS tranzistorjev iz silicija zaradi:

- (A) izenačevalnih uporov v izvorih S   (B) negativnega TK upornosti kanala   (C) visoke prebojne trdnosti DS in DG   (D) izvor S ozemljen na čipu

1. Pasivno dvovhodno vezje (četveropol) opisuje naslednja lastnost matrike štirih parametrov S_{ij} : S_{11} , S_{12} , S_{21} in S_{22} , ki jih lahko izmerimo z mikrovalovnim analizatorjem vezij na izbrani frekvenci f :

- (A) $S_{11}=0$ in $S_{22}=0$ (B) $|S_{ij}| \leq 1$ (C) $S_{21}=0$ in $S_{12}=0$ (D) $|S_{ij}| \geq 1$

2. Kaskado dveh MOS poljskih tranzistorjev z vgrajenim kanalom N (MOS tetrodo) uporabimo za regulacijo ojačanja (AGC) v sprejemniku. Nizko popačenje signala pri zniževanju ojačanja dosežemo takrat, ko je (sta) preščipnjen(a) kanala(a):

- (A) samo prvi MOSFET   (B) oba MOSFETA   (C) samo drugi MOSFET   (D) noben kanal

3. Frekvenčno pasovno-prepustno sito je pasivno električno vezje, ki ga opisuje simetričen $S_{11}=S_{22}$ in recipročen $S_{21}=S_{12}$ četveropol. Če so izgube v gradnikih sita razmeroma majhne, za parametre S_{ij} četveropola v zapornem pasu sita velja:

- (A) $S_{21}=S_{12} \approx 0$ (B) $S_{11}=S_{22} \approx 0$ (C) $|S_{21}|=|S_{12}| \approx 1$ (D) $S_{21} \approx S_{22}$

4. Prilagojen izhod $R_g=Z_k=50\Omega$ ojačevalnika sklopimo preko kondenzatorja na prilagojeno breme $R_b=Z_k=50\Omega$, da izločimo enosmerno komponento. Pri kateri vrednosti $C=?$ vnaša zaporedni kondenzator dodatno slabljenje $a_{dB}=20\log|S_{21}|=-3\text{dB}$ pri frekvenci $f=10\text{MHz}$?

- (A) 1pF (B) 159nF (C) 1nF (D) 159pF

5. Delovno točko ojačevalnika z LDMOS tranzistorjem z induciranim kanalom N nastavimo s primerno enosmerno prednapetostjo na vratih $U_{GS}=?$ Katera napetost je v grobem primerna (glede na odstopanja pravovne napetosti tranzistorja) za delovno točko v razredu A?

- (A) $U_{GS}=+3.2\text{V}$ (B) $U_{GS}=-17.7\text{V}$ (C) $U_{GS}=-0.2\text{V}$ (A) $U_{GS}=+44.0\text{V}$

6. Kateri od navedenih gradnikov bo pri krmiljenju s sinusno napetostjo tvoril najmočnejše harmonske frekvence $f_N=N.f$ visokih redov $N \geq 10$?

- (A) Schottky dioda   (B) step-recovery dioda   (C) dual-gate MOSFET   (D) varikap dioda

7. Radijski sprejemnik vsebuje verigo ojačevalnih stopenj in pasovnih sit s skupnim ojačanjem $G=80\text{dB}$, šumnim številom $F=3\text{dB}$ in pasovno širino $B=1\text{MHz}$. Kolikšna je moč šuma $P_{N,zh}=?$ na izhodu sprejemnika, ko je vhod zaključen na prilagojeno breme na $T_0=290\text{K}$?

- (A) -91dBm (B) -114dBm (C) -34dBm (D) -31dBm

8. Sprejemnik s šumnim številom $F=1\text{dB}$ žal občasno sprejema motnje. Motnje izločimo z dodatnim pasovnim sitom med anteno ($T_A=50\text{K}$) in sprejemnikom. Sito vnaša slabljenje $a=-0.7\text{dB}$ na sobni temperaturi $T_0=290\text{K}$. Za koliko dB sito poslabša razmerje S/N na izhodu?

- (A) -0.7dB (B) -3.3dB (C) -1.8dB (D) -0.33dB

9. Pri močnostnih MOS poljskih tranzistorjih iz silicija obeh polaritet (kanal N ali kanal P) je podlaga (substrat) B (Bulk ali Base) običajno vezana na naslednji način:

- (A) B in ponor D   (B) B ima neodvisen priključek   (C) B in izvor S vezana skupaj   (D) B in vrata G vezana skupaj

10. V polprevodniških gradnikih (diodah in tranzistorjih različnih izvedb) proizvaja največji električni šum naslednji fizikalni pojav:

- (A) tunelski pojav   (B) plazovni preboj   (C) manjšinski nosilci   (D) segrevanje gradnika

11. Kolikšen faktor Y [dB] (razmerje moči vroče/hladno) dobimo pri merjencu s šumnim številom $F=5\text{dB}$ in zadosti visokim ojačanjem G , da prekrije šum naslednjih stopenj (merilnega sprejemnika). Uporabljam polprevodniško šumno glavo z $\text{ENR}=15\text{dB}$.

- (A) 5.0dB (B) 6.8dB (C) 15.0dB (D) 10.3dB

12. Rezultat meritve šumne temperature merjenca opleta zaradi meritve naključnih signalov. Kolikokrat moramo povečati čas meritve (povečati faktor povprečenja), da se opletanje rezultata zmanjša za faktor 10-krat?

- (A) 100-krat   (B) 1000-krat   (C) 10-krat   (D) $\sqrt{10}$ -krat

3. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE - 27.11.2015

1. Upor ohladimo na temperaturo tekočega dušika $T_N=77K$. Pri tem se njegova upornost zniža na $R=30\Omega$. Prilagoditev popravimo z brezizgubnim izolatorjem z bremenom $Z_K=50\Omega$ na sobni temperaturi $T_0=290K$. Kolikšno šumno temperaturo $T=?$ dobimo na izhodu izolatorja?

(A) 77K	(B) 90K	(C) 184K	(D) 54K
2. Izhod radijskega oddajnika peljemo na slabilec $a_s=-20dB$ in nato na nizkoprepustno sito, ki na osnovni frekvenci oddajnika vnaša slabljenje $a_f=-0.5dB$. Sledi topotni merilnik moči, ki kaže $P'=+13dBm$. Kolikšna je izhodna moč oddajnika $P=?$			
(A) 2.24W	(B) 1.78W	(C) +33dBm	(D) 200mW

3. Priključka 1 in 2 brezizgubnega cirkulatorja priključimo na vektorski analizator z $Z_K=50\Omega$, na priključek 3 pa povežemo upor $R=100\Omega$. Katera od naslednjih meritev štirih S parametrov četveropola, ki ga sestavlja cirkulator in upor, je NAPAČNA?

(A) $ S_{11} =0$	(B) $ S_{12} =0.33$	(C) $ S_{22} =0$	(D) $ S_{21} =0.66$
4. Vključena šumna glava s polprevodniško plazovno diodo proizvaja šum s temperaturo $T_2=2100K$. Izključena glava sumi s sobno temperaturo $T_1=T_0=290K$. Kolikšen je ENR (v decibelih) omenjene šumne glave? ($k_B=1.38 \cdot 10^{-23}J/K$)			
(A) 17.2dB	(B) 12.4dB	(C) 8.6dB	(D) 24.7dB

5. Ojačevalno verigo oddajnika sestavimo iz treh ojačevalnikov, kjer ima prvi ojačanje $G_1=10dB$ in $P_{IP31}=+40dBm$, drugi ojačanje $G_2=8dB$ in $P_{IP32}=+45dBm$ in tretji ojačanje $G_3=6dB$ in $P_{IP33}=+50dBm$. Kolikšen je P_{IP3} celotne ojačevalne verige?

(A) +42.7dBm	(B) +53.4dBm	(C) +46.6dBm	(D) +50.0dBm
6. Visokofrekvenčni oscilator vsebuje LC nihajni krog v povratni vezavi. Stabilnost frekvence zagotovimo z različnimi ukrepi. Obkrožite NAPAČEN odgovor!			

(A) s sitom dušimo višje harmoniske f	(B) stabiliziramo napetost napajanja	(C) ločilna stopnja na izhodu oscilatorja	(D) vgradimo vse v termostat
7. Glavna prednost visokofrekvenčnega LDMOS tranzistorja v izhodni stopnji oddajnika UMTS pred NPN bipolarnim tranzistorjem iz silicija je naslednja:			

(A) večja odpornost na preobremenitev	(B) višja P_{IP3} pri isti porabi $P=$	(C) po prekoračitvi $P1dB$ moč upada	(D) uporablja keramiko BeO
8. Radijski sprejemnik ima pasovno širino $B=200kHz$ in šumno število $F=10dB$. Ko na vhod pripeljemo dva signala različnih frekvenc, a enake jakosti $P_1=P_2=-45dBm$, moč produktov IMD3 ravno doseže moč šuma. Koliko znaša $P_{IIP3}=?$ ($T_A=T_0=290K$, $k_B T_0 = -174dBm/Hz$)			

(A) -2dBm	(B) +8dBm	(C) -22dBm	(D) -12dBm
9. Želimo izdelati šumno glavo s polprevodniškim virom širokopasovnega šuma in čim višjim ENR. Nalogu otežuje slabilec $a_s=-20dB$, ki poskrbi za stabilno izhodno impedanco šumne glave. Kakšne vrste dioda je najprimernejša za takšno nalogu?			

(A) Zener 3.9V	(B) Modra LED	(C) Hitra PIN	(D) Zener 18V
10. Z votlinskim rezonatorjem, ki ima neobremenjeni $Q_U=1000$, želimo izdelati pasovno-prepustno frekvenčno sito. Kolikšen mora biti obremenjeni $Q_L=?$, da bo vstavljeno slabljenje sita v prepustnem pasu čim manjše?			

(A) $Q_L >> Q_U$	(B) $Q_L = Q_U$	(C) $Q_L \ll Q_U$	(D) $Q_L = \infty$
11. Upor valjaste oblike z žičnimi priključki v smeri osi telesa (aksialni) nosi oznako iz štirih barvnih obročkov: rumena-vijolična-zelena-zlata. Kaj lahko razberemo iz omenjene oznake na uporu?			

(A) $4.7M\Omega$ 5%	(B) $47k\Omega$ 10%	(C) 4.7% 10W	(D) $4.7k\Omega$ 5W
12. Visokofrekvenčni ojačevalnik v razredu B dosega izhodno moč $P_{1dB}=50W$ pri porabi enosmerne moči $P_{DC}=100W$. Kolikšna je enosmerna poraba ojačevalnika $P_{DC}'=?$, ko ojačevalnik krmilimo za izhodno moč $P=2W$?			

(A) 100W	(B) 20W	(C) 30W	(D) 45W

Priimek in ime:

Elektronski naslov:

4. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE - 18.12.2015

1. Tuljava $L=1\mu H$ in kondenzator $C=100pF$ sestavlja vzporedni nihajni krog z neobremenjeno kvaliteto $Q_0=80$. Kvaliteto tuljave omejuje ohmska upornost navitja na $Q_{tuljave}=100$. Kolikšna je kvaliteta kondenzatorja $Q_{kondenzatorja}=?$ zaradi dielektričnih izgub?

(A) 200

(B) 400

(C) 800

(D) 100

2. Pri meritvi intermodulacijskega popačenja tretjega reda se zanašamo, da naslednji merilni pripomoček sam po sebi ne vnaša popačenja:

(A) uporovni slabilec

(B) spektralni analizator

(C) merilni izvor

(D) ojačevalnik merjenec

3. Motnjo na frekvenci $f=21MHz$ oslabimo tako, da vzporedno vhodu sprejemnika vežemo zaporedni LC nihajni krog. Kolikšna naj bo kapacitivnost kondenzatorja $C=?$, če ima tuljava induktivnost $L=1\mu H$ in upornost navitja $R_{cu}=1.5\Omega$?

(A) $9pF$

(B) $361pF$

(C) $2.27nF$

(D) $57pF$

4. Lestvičasto sito ima kot vzdolžne gradnike z zaporedne nihajne kroge $L+C_1$ in kot prečne gradnike Y kondenzatorje C_2 . Za kakšno vrsto sita gre?

(A) pasovno zaporno

(B) nizko prepustno

(C) pasovno prepustno

(D) visoko prepustno

5. Kvarčni rezonator ima na ohišju označeno frekvenco $f=40MHz$, ki ustreza tretjemu overtonu strižnega nihanja "AT" rezine kremera. Kolikšna je debelina $d=?$ rezine kremera, če vpliv naparjenih kovinskih elektrod zanemarimo? ($v=3320m/s$)

(A) $83\mu m$

(B) $42\mu m$

(C) $249\mu m$

(D) $125\mu m$

6. Pasovno-prepustno sito za $f_0=10.7MHz$ uporablja en sam kremerov kristal na osnovni rezonanci rezine "AT". Vezje sita je načrtovano tako, da obremenjena kvaliteta dosega $Q_L=5000$. Kolikšna je skupinska zakasnitev sita $t_g=?$ točno sredi prepustnega pasu?

(A) $74\mu s$

(B) $149\mu s$

(C) $467\mu s$

(D) $744\mu s$

7. Rezina "AT" kremera v obliki tankega diska ima poleg izrazitih 1D rezonanc (osnovna, tretji, peti, sedmi overton) še šibkejše odzive 2D in 3D višjih prečnih rodov:

(A) tik pod frekvenco 1D rodu

(B) tik pod in nad frekvenco 1D rodu

(C) tik nad frekvenco 1D rodu

(D) vsepovod v frekv. spektru

8. Oscilator za $f=3GHz$ vsebuje rezonator s $Q_L=10$ in silicijev NPN tranzistor s šumnim številom $F=3dB$ pri moči $P_0=1mW$. Na spektralnem analizatorju $B=3kHz$ odčitamo razmerje nosilec proti faznemu šumu pri $\Delta f=100kHz$ $C/N=?$ ($k_B=1.38 \cdot 10^{-23}J/K$, $T_0=290K$)

(A) $76dB$

(B) $56dB$

(C) $95dB$

(D) $115dB$

9. Šumni izvor s polprevodniško plazovno diodo ima naveden ENR= $35dB$. Kolikšno navidezno šumno moč $P_N=?$ [dBm] dovaja (vključen) šumni izvor na vhodne sponke UKV sprejemnika s pasovno širino $B=200kHz$? ($k_B=1.38 \cdot 10^{-23}J/K$, $T_0=290K$)

(A) $-116dBm$

(B) $-106dBm$

(C) $-96dBm$

(D) $-86dBm$

10. VF oscilator z LC nihajnim krogom zahteva skrbno načrtovano vezje za določanje delovne točke tranzistorja in pripadajočih sklopnih kondenzatorjev, da preprečimo:

(A) ugašanje oscilatorja

(B) višje harmonske frekvence

(C) prehodni pojav ob vklopu

(D) nasičenje ojačevalnika

11. Oscilator s faznim šumom $L(\Delta f)=-120dBc/Hz$ na oddaljenosti $\Delta f=100kHz$ krmili verigo frekvenčnih množilnikov s skupnim faktorjem množenja $N=16$. Kakšno gostoto faznega šuma $L'(\Delta f)=?$ ima izhodni mikrovalovni signal na isti Δf , če šum množilnika zanemarimo?

(A) $-72dBc/Hz$

(B) $-96dBc/Hz$

(C) $-108dBc/Hz$

(D) $-120dBc/Hz$

12. Frekvenčni množilnik za faktor množenja $N=9$ (v eni sami stopnji) in izhodno frekvenco $f=1GHz$ izdelamo z naslednjim polprevodniškim gradnikom:

(A) GaAlAs/GaAs HEMT

(B) silicijev NPN tranzistor

(C) step-recovery dioda

(D) tunelska dioda

Priimek in ime:

Elektronski naslov:

1. V PLL sintetizatorju zahtevano fazno varnost najmanj $\phi_m=30^\circ$. Motnje iz črpalke nabojev zahtevajo kondenzator $C_1=100nF$. Kolikšna naj bo vrednost kondenzatorja $C_2=?$, če zaporedni upor R izberemo tako, da dobimo najvišjo fazno varnost ravno pri $|H(\omega)|=1$?

- (A) 100nF   (B) 200nF   (C) 300nF   (D) 400nF
2. Dvojno-uravnoteženi mešalnik z venčkom štirih Schottky diod in transformatorjem krmilimo s sinusnima signaloma f_{RF} in f_{LO} . Signal LO je 10dB močnejši od signala RF. Poleg osnovnih produktov mešanja $f_{LO}\pm f_{RF}$ je na izhodu takšnega mešalnika najmočnejši:
- (A) $3f_{RF}\pm f_{LO}$ (B) $2f_{LO}\pm f_{RF}$ (C) $3f_{LO}\pm f_{RF}$ (D) presluh f_{LO}

3. Dvojno-uravnoteženi mešalnik uporablja šest tranzistorjev v Gilbertovi vezavi. Glede na omejitve monolitske integracije, Gilbertovih celic običajno NE gradimo iz:

- (A) Si spojnih FET (Si-JFET)   (B) Si bipolarnih tranzistorjev   (C) Si MOSFET inducirani kanal   (D) GaAs HEMT

4. Frekvenčno/fazni detektor sestavlja dva D-flip-flopa, povratna vezava z in vrati in črpalka nabojev z dvema tokovnima viroma $I=\pm 250\mu A$. Kolikšna je konstanta $K_\phi=?$ vezja, ko deluje kot primerjalnik faze?

- (A) $40\mu A/cikel$ (B) $250\mu A/rd$ (C) $1.57mA/cikel$ (D) $40\mu A/rd$

5. Frekvenčni sintetizator radijske postaje sešteva frekvenci dveh različnih kristalnih oscilatorjev. Najmanj koliko različnih kristalov $N_{MIN}=?$ potrebujemo za pokrivanje področja $f=118.00MHz\dots 135.95MHz$ s korakom $\Delta f=50kHz$?

- (A) 18   (B) 38   (C) 46   (D) 360

6. Spektralni analizator uporablja nastavljen lokalni oscilator $f_{LO}=3GHz\dots 5.5GHz$ in medfrekvenco $f_{IF}=3GHz$. Nizkoprepustno sito na vhodu duši frekvence nad $f>2.5GHz$. V katerem frekvenčnem pasu pričakujemo neželen zrcalni odziv, če vhodno sito zataji?

- (A) $6GHz\dots 8.5GHz$ (B) $3GHz\dots 5.5GHz$ (C) $0.5GHz\dots 3GHz$ (D) $0\dots 2.5GHz$

7. Colpittsov oscilator z LC nihajnim krogom na frekvenci $f=400MHz$ in obremenjenim $Q_L=30$ zamenjamo s koaksialnim keramičnim rezonatorjem s $Q_L'=300$. Kolikšno izboljšanje faznega šuma $L(\Delta f)$ [dBc/Hz] pričakujemo pri frekvenčnem odmiku $\Delta f=100kHz$?

- (A) 80dB   (B) 40dB   (C) 20dB   (D) 0dB

8. Super-regenerativni sprejemnik uporabljam za sprejem amplitudno-moduliranega govora (frekvenčni pas modulacije $f_m=300Hz\dots 3kHz$) v področju letalskih frekvenc $f_{RF}=118MHz\dots 136MHz$. Kakšna je smiselnna izbira frekvence gašenja $f_{gašenja}=?$

- (A) $100MHz$ (B) $100GHz$ (C) $100Hz$ (D) $100kHz$

9. Mikrovalovni teflonski laminat ima v primerjavi z običajnim vitroplastom izboljšane električne in druge lastnosti pri visokih frekvencah. Obkrožite NAPACEN odgovor!

- (A) manj hrapavo bakreno folijo   (B) prenese višjo temperaturo   (C) visoko mehansko trdnost   (D) nižje izgube v dielektriku

10. Mikrotrakasti vod je izdelan na podlagi debeline $h=0.254mm$ iz keramike Al_2O_3 z dielektričnostjo $\epsilon_r=10$. Kolikšna širina mikrotrakastega voda $w=?$ daje karakteristično impedanco $Z_k=50\Omega$, če je druga stran podlage v celoti okovinjena?

- (A) $0.24mm$ (B) $0.48mm$ (C) $0.73mm$ (D) $1.23mm$

11. Podlaga mikrotrakastega vezja na vitroplastu debeline $h=0.8mm$ ima dolžino $l=120mm$ in širino $w=30mm$. Do katere frekvence $f_{MAX}=?$ lahko vezje vgradimo v kovinsko ohišje brez vmesnih pregrad oziroma mikrovalovnega absorberja pod pokrovom $a=15mm$ nad vezjem?

- (A) $10GHz$ (B) $5GHz$ (C) $20GHz$ (D) $2.5GHz$

12. GPS sprejemnik na frekvenci $L1=1.57542GHz$ uporablja kot anteno mikrotrakasto krpico kvadratne oblike na keramični podlagi z relativno dielektričnostjo $\epsilon_r=16$. Kolikšna je stranica kvadrata krpice $a=?$, če stresanje polja zanemarimo?

- (A) $6mm$ (B) $48mm$ (C) $12mm$ (D) $24mm$

1. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE - 21.10.2016

1. Hitrost delovanja polprevodniških gradnikov je ključno odvisna od mobilnosti nosilcev naboja [cm^2/Vs]. Mobilnost elektronov označimo z μ_n , mobilnost vrzeli pa z μ_p . Sodobni tranzistorji za visoke frekvence so iz polprevodnika GaN, za katerega velja:

- (A) $\mu_n \ll \mu_p$ (B) $\mu_n = \mu_p$ (C) $\mu_n = 0$ (D) $\mu_n \gg \mu_p$

2. Dioda 1N4007 je počasna usmerniška PN dioda, dioda 1N5818 pa guard-ring Schottky. Obe sta v enakem ohišju in za obe velja enačba diode $I = I_s \cdot (\exp(U/nU_T) - 1)$. Diodi se razlikujeta v naslednjih električnih lastnostih (obkrožite NAPĀČEN odgovor):

- (A) $I_{s\_Schottky} \gg I_{s\_PN}$ (B) $t_{rr\_Schottky} \ll t_{rr\_PN}$ (C) $U_{T\_Schottky} > U_{T\_PN}$ (D) $n_{Schottky} < n_{PN}$

3. Barvo svetleče diode v glavnem določa širina prepovedanega energijskega pasu polprevodnika. Zeleno svetlečo diodo običajno izdelamo kot PN spoj iz naslednjega polprevodnika:

- (A) GaP   (B) InP   (C) GaN   (D) GaAs

4. PIN dioda ima ob pritisnjeni zaporni napetosti kapacitivnost 0.3pF . Kolikokrat se poveča kapacitivnost PIN diode, ko skozi teče tok $I = 3\text{mA}$ v prevodni smeri? Življenska doba nosilcev naboja je $T = 100\text{ns}$. V enačbi diode $I = I_s \cdot (\exp(U/nU_T) - 1)$ je $n \approx 2$ in $U_T \approx 26\text{mV}$.

- (A) 200-krat   (B) 20000-krat   (C) 20-krat   (D) 2000-krat

5. Gunn-ov element ali Transferred-Electron Device (ime dioda ni najbolj primerno) pogosto uporabljamo kot negativno upornost v mikrovalovnih oscilatorjih. Gunn-ov element lahko izdelamo iz naslednjega polprevodnika s primernimi energijskimi pasovi:

- (A) GaAs   (B) Si   (C) Pbs   (D) SiGe

6. Tokovno ojačanje bipolarnega tranzistorja v vezavi s skupno bazo zapišemo $\alpha = I_K / I_E$. Tokovno ojačanje istega tranzistorja v vezavi s skupnim emitorjem zapišemo $\beta = I_K / I_B$. Parametra α in β sta med sabo povezana na naslednji način ($I_E = I_B + I_K$):

- (A) $\beta = 1 - \alpha$ (B) $\beta = \alpha / (1 - \alpha)$ (C) $\beta = (1 - \alpha) / \alpha$ (D) $\beta = \alpha + 1$

7. ojačevalnik z bipolarnimi tranzistorji ima izhodno stopnjo v razredu B v mirujočem stanju. Ko ojačevalnik krmilimo do nazivne izhodne moči, se povprečna poraba (povprečni tok) izhodne stopnje:

- (A) zmanjša   (B) ostane enak   (C) poveča   (D) gre na nič

8. silicijev NPN tranzistor ima mejno frekvenco $f_T = 2\text{GHz}$ v vezavi s skupnim emitorjem. Isti tranzistor dosega tokovno ojačanje $\beta_0 = 150$ pri zelo nizkih frekvencah. Kolikšno je tokovno ojačanje tranzistorja $\beta = ?$ pri frekvenci $f = 100\text{MHz}$?

- (A) 150   (B) 5   (C) 50   (D) 20

9. Sekundarni preboj je najbolj verjeten v silicijevem bipolarnem tranzistorju pod naslednjimi pogoji, v vseh primerih ob enaki moči na čipu $P = \text{konst.}$:

- (A) visoka VF napetost   (B) visoka DC napetost   (C) velik RF tok   (D) velik DC tok

10. MOSFET iz silicija ima štiri neodvisne elektrode: vrata G, izvor S, podlago B in ponor D. Silicijev MOSFET je običajno vgrajen v ohišje s tremi električni priključki. Pri tem sta običajno spojeni skupaj dve elektrodi na isti priključek:

- (A) S+B   (B) G+B   (C) G+S   (D) D+B

11. N-kanalni MOSFET z induciranim kanalom ima pragovno napetost $U_{TH} = +3\text{V}$. Pri napetosti vrat $U_{GS} = +4\text{V}$ doseže tok ponora $I_D = 1\text{A}$ pri napetosti $U_{DS} = +10\text{V}$. Kolikšen je pričakovani tok ponora $I_D' = ?$ pri $U_{GS}' = 5.5\text{V}$ in isti U_{DS} ?

- (A) 1.25A   (B) 2.50A   (C) 6.25A   (D) 8.75A

12. GaAlAs/GaAs HEMT z vgrajenim kanalom je odličen visokofrekvenčni ojačevalnik. Pri uporabi moramo paziti, da skozi vrata ne steče prevelik tok in ne poškoduje kanala. Katere od navedenih napetosti U_{GS} NE smemo priključiti na vrata HEMT?

- (A) -1.5V   (B) -0.3V   (C) +0.3V   (D) +1.5V

Priimek in ime:

Elektronski naslov:

1. The operating speed of semiconductor devices critically depends on the charge-carrier mobility [cm^2/Vs]. Let μ_n denote the electron mobility and μ_p denote the hole mobility. Modern high-frequency transistors are made of GaN, where the following holds:

- (A) $\mu_n \ll \mu_p$ (B) $\mu_n = \mu_p$ (C) $\mu_n = 0$ (D) $\mu_n \gg \mu_p$

2. The diode 1N4007 is a slow PN rectifier while the 1N5818 is a guard-ring Schottky. Both come in the same package and the diode equation $I=I_s \cdot (\exp(U/nU_T) - 1)$ holds for both. The diodes differ in the following properties (circle the WRONG answer):

- (A) $I_{s,\text{Schottky}} \gg I_{s,\text{PN}}$ (B) $t_{rr,\text{Schottky}} \ll t_{rr,\text{PN}}$ (C) $U_{T,\text{Schottky}} > U_{T,\text{PN}}$ (D) $n_{\text{Schottky}} < n_{\text{PN}}$

3. The color of a light-emitting diode is mainly defined by the energy bandgap of the semiconductor material. A green light-emitting diode is usually manufactured as a PN junction from the following material:

- (A) GaP   (B) InP   (C) GaN   (D) GaAs

4. At reverse bias, a PIN diode has a capacitance of 0.3pF . How many times the capacitance increases at a forward current of $I=3\text{mA}$? The minority-carrier lifetime is $\tau=100\text{ns}$. In the diode equation $I=I_s \cdot (\exp(U/nU_T) - 1)$ the constants are $n \approx 2$ and $U_T \approx 26\text{mV}$.

- (A) 200-times   (B) 20000-times   (C) 20-times   (D) 2000-times

5. A Gunn element or Transferred-Electron Device (the name diode is not appropriate) is frequently used as a negative resistance in microwave oscillators. A Gunn element can be manufactured from the following semiconductor with appropriate energy bands:

- (A) GaAs   (B) Si   (C) PbS   (D) SiGe

6. The current gain of a bipolar transistor in a common-base configuration is $\alpha = I_K/I_E$. The current gain of the same transistor in a common-emitter configuration is $\beta = I_K/I_B$. The parameters α and β are related in the following way ($I_E = I_B + I_K$):

- (A) $\beta = 1 - \alpha$ (B) $\beta = \alpha / (1 - \alpha)$ (C) $\beta = (1 - \alpha) / \alpha$ (D) $\beta = \alpha + 1$

7. A bipolar-transistor amplifier has the output stage biased for class B operation in the quiescent state. When the amplifier is driven to produce its rated output power, the average current drain of its output stage:

- (A) decreases   (B) stays the same   (C) increases   (D) goes to zero

8. A silicon NPN transistor has its common-emitter transition frequency $f_T = 2\text{GHz}$. At very low frequencies its current gain rises up to $\beta_0 = 150$. What is the transistor current gain β ? at a frequency of $f = 100\text{MHz}$?

- (A) 150   (B) 5   (C) 50   (D) 20

9. A secondary breakdown is most likely to happen in a silicon bipolar transistor under the following conditions, all of them at the same dissipated power $P = \text{const.}$:

- (A) high RF voltage   (B) high DC voltage   (C) high RF current   (D) high DC current

10. A silicon MOSFET has four independent electrodes: gate G, source S, drain D and substrate B (Bulk). A silicon MOSFET is usually available in a package with three terminals only. The following two electrodes are connected to a single terminal:

- (A) S+B   (B) G+B   (C) G+S   (D) D+B

11. A N-channel enhancement MOSFET has a gate threshold voltage $U_{TH} = +3\text{V}$. At a gate voltage $U_{GS} = +4\text{V}$, the drain current reaches $I_D = 1\text{A}$ at an $U_{DS} = +10\text{V}$. What is the expected drain current I_D' at $U_{GS}' = 5.5\text{V}$ and same U_{DS} ?

- (A) 1.25A   (B) 2.50A   (C) 6.25A   (D) 8.75A

12. A depletion-mode GaAlAs/GaAs HEMT is an excellent high-frequency amplifier. The gate current should be limited to avoid damaging the channel. Which gate voltage U_{GS} should NOT be applied to the gate of the HEMT?

- (A) -1.5V   (B) -0.3V   (C) +0.3V   (D) +1.5V

2. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE - 11.11.2016

1. Močnostni VF tranzistor ima skupno elektrodo na prirobnici za hladilno rebro. Ω -meter kaže, da ena od ostalih dveh elektrod tvori usmerniški spoj, druga pa ima proti skupni elektrodi nizko upornost $R<1\Omega$. Tranzistor je:

- (A) NPN skupna B   (B) močnostni GaAs FET   (C) močnostni LDMOS   (D) NPN skupni E

2. Visokofrekvenčni detektor vsebuje Schottky diodo z nizkim pragom $U_{1mA}=100mV$. Pri vhodnem visokofrekvenčnem signalu moči $P=+30dBm$ bo odziv detektorja naslednja funkcija $U(P)$, kjer moč P vstavimo v [W] in je α sorazmernostna konstanta z merskimi enotami:

- (A) $U=\alpha \cdot P$ (B) $U=\alpha \cdot P^2$ (C) $U=\alpha \cdot \sqrt{P}$ (D) $U=\alpha \cdot P^{3/2}$

3. Neznano dvovhodno vezje (četveropol) opisuje naslednja matrika S parametrov $S_{11}=0$, $S_{12}=3j$, $S_{21}=-3j$ in $S_{22}=0$. Neznano vezje ima naslednje električne lastnosti (obkrožite NAPĀČEN odgovor!):

- (A) brezpogoj.stabilno   (B) nesimetrično   (C) nerecipročno   (D) aktivno

4. Koaksialni kabel s polietilenskim dielektrikom $\epsilon_r=2.25$ ima karakteristično impedanco $Z_k=50\Omega$. Pri kateri najmanjši dolžini kabla $l=?$ se breme $Z=(20+j0)\Omega$ preslika v popolnoma delovno impedanco $Z'=R'+j0$ pri frekvenci $f=100MHz$? ($c_0 \approx 3 \cdot 10^8 m/s$)

- (A) 33.3cm   (B) 25cm   (C) 75cm   (D) 50cm

5. Ojačevalnik z bipolarnim tranzistorjem je samo pogojno stabilen zaradi $C_{BK}=C_{MILLER}>0$. Kateri od navedenih ukrepov za doseganje brezpogojne stabilnosti NE znižuje ojačanja?

- (A) uporovna povratna vezava   (B) obremenitev izhoda z uporom   (C) nevtralizacija v simetrični vezavi   (D) vezava s skupno bazo

6. Veliko usmerjeno anteno zasukamo v Sonce, da njena šumna temperatura naraste na $T_A=20000K$. Kolikšna šumna moč $P_N=?$ je na razpolago na antenskem priključku, če znaša pasovna širina antene $B=100MHz$? ($k_B=1.38 \cdot 10^{-23} J/K$)

- (A) -115.5dBm   (B) -105.6dBm   (C) -85.6dBm   (D) -75.6dBm

7. Nizkošumni predojačevalnik z ojačanjem $G=15dB$ doseže šumno število $F=0.5dB$. Kolikšno je dovoljeno šumno število sprejemnika $F_{RX}=?$, ki sledi predojačevalniku, da šumno število celotne verige ne preseže $F'=1dB$? ($T_0=290K$)

- (A) 3.5dB   (B) 7.3dB   (C) 6.4dB   (D) 15.5dB

8. Satelitska sprejemna postaja ima anteno z dobitkom $G=33dbi$ in šumno temperaturo antene $T_A=40K$. Antena je priključena na sprejemnik s šumnim številom $F=0.8dB$. Kolikšno je razmerje G/T opisane sprejemne postaje? ($T_0=290K$)

- (A) 13dB/K   (B) 9dB/K   (C) 3dB/K   (D) 19dB/K

9. Neposredni sprejem satelitske TV doma v pasu $f=12GHz$ je omogočila razpoložljivost nizkošumnih mikrovalovnih tranzistorjev. Katera vrsta polprevodnika omogoča najnižji šum v frekvenčnem področju $f=12GHz$?

- (A) Si   (B) InP   (C) Ge   (D) GaAs

10. Anteno najprej zasukamo v hladno nebo s $T_1=10K$ in nato v črno telo (iglavci) na tleh na temperaturi $T_2=290K$. Razmerje sprejetih moči znaša $YdB=10\log(P_2/P_1)=7dB$. Kolikšna je celotna šumna temperatura sistema $T=T_A+T_S=?$, ko je antena obrnjena v nebo?

- (A) 10K   (B) 70K   (C) 150K   (D) 280K

11. Rezultat meritve šumne temperature merjenca opleta za $\Delta T=\pm 30K$ okoli osrednje vrednosti $T \approx 400K$ zaradi naključne narave merjenih signalov. Kolikšno bo opletanje rezultata $\Delta T'=?$, če izračunamo povprečje $N=36$ zaporednih meritev?

- (A) $\pm 5K$ (B) $\pm 11.11K$ (C) $\pm 0.833K$ (D) $\pm 30K$

12. Pri merjenju šumnega števila sprejemnika z visokim ojačanjem lahko prekrnilimo v nasičenje določene stopnje v notranjosti sprejemnika zaradi naključne narave merjenih signalov. Rezultat takšne meritve šumnega števila bo:

- (A) premajhen   (B) enak nič   (C) prevelik   (D) pravilen

Priimek in ime:

Elektronski naslov:

1. The common electrode of a power RF transistor is connected to the heat-sink flange. An Ω -meter shows a rectifying junction from one of the other two electrodes and a low resistance $R < 1\Omega$ from the other electrode towards the flange. The transistor is a:

- (A) NPN common B   (B) power GaAs FET   (C) power LDMOS   (D) NPN common E

2. A high-frequency detector with a low-barrier Schottky diode $U_{1mA}=100mV$ is used to measure a RF power in the range $P=+30dBm$. What is the response of the detector $U(P)$ where the power P is in Watts [W] and α is a proportional constant (with units):

- (A) $U=\alpha \cdot P$ (B) $U=\alpha \cdot P^2$ (C) $U=\alpha \cdot \sqrt{P}$ (D) $U=\alpha \cdot P^{3/2}$

3. An unknown two-port network is described by the following S-parameter matrix: $S_{11}=0$, $S_{12}=j$, $S_{21}=-j$ and $S_{22}=0$. The above network has the following electrical properties (circle the WRONG answer!):

- (A) uncond. stable   (B) nonsymmetric   (C) nonreciprocal   (D) active

4. A coaxial cable with a polyethylene dielectric $\epsilon_r=2.25$ has a characteristic impedance $Z_k=50\Omega$. At which shortest cable length $l=?$ the load $Z=(20+j0)\Omega$ is transformed into a completely real impedance $Z'=R'+j0$ at a frequency $f=100MHz$? ($c_0 \approx 3 \cdot 10^8 m/s$)

- (A) 33.3cm   (B) 25cm   (C) 75cm   (D) 50cm

5. A bipolar-transistor amplifier is only conditionally stable because of $C_{BK}=C_{MILLER}>0$. Which countermeasure to achieve unconditional stability does NOT decrease the gain?

- (A) resistive feedback   (B) resistive output loading   (C) neutralization in a symmetric circuit   (D) common base configuration

6. A large directional antenna is pointed to the Sun to achieve an antenna noise temperature $T_A=20000K$. What noise power $P_N=?$ is available at the antenna connector, if the bandwidth of the antenna amounts to $B=100MHz$? ($k_B=1.38 \cdot 10^{-23} J/K$)

- (A) -115.6dBm   (B) -105.6dBm   (C) -85.6dBm   (D) -75.6dBm

7. A low-noise preamplifier with a gain of $G=15dB$ achieves a noise figure of $F=0.5dB$. What is the allowed noise figure $F_{RX}=?$ of the following receiver so that the noise figure of the whole chain does not exceed $F'=1dB$? ($T_0=290K$)

- (A) 3.5dB   (B) 7.3dB   (C) 6.4dB   (D) 15.5dB

8. A satellite receiving station includes an antenna with a gain of $G=33dBi$ and antenna noise temperature of $T_A=40K$. The antenna is connected to a receiver with a noise figure of $F=0.8dB$. What is the $G/T=?$ figure of merit of this station? ($T_0=290K$)

- (A) 13dB/K   (B) 9dB/K   (C) 3dB/K   (D) 19dB/K

9. Direct-to-home satellite TV in the $f=12GHz$ band was made possible by the availability of low-noise transistors. What kind of semiconductor allows the lowest noise performance in the $f=12GHz$ frequency range?

- (A) Si   (B) InP   (C) Ge   (D) GaAs

10. An antenna is first pointed in the cold sky with $T_1=10K$ and later into a ground black-body target (pine trees) at $T_2=290K$. The power ratio is $Y_{db}=10\log(P_2/P_1)=7dB$. What is the total system noise temperature $T=T_A+T_s=?$ while pointed in the sky?

- (A) 10K   (B) 70K   (C) 150K   (D) 280K

11. The result of a noise temperature measurement deviates by $\Delta T=\pm 30K$ around a center value of $T \approx 400K$ due to the random nature of the measured signals. What is the expected deviation $\Delta T'=?$ if an average of $N=36$ successive measurements is used?

- (A) $\pm 5K$ (B) $\pm 11.11K$ (C) $\pm 0.833K$ (D) $\pm 30K$

12. While measuring the noise figure of a high-gain receiver, some amplifier stages of the latter may be driven into saturation due to the random nature of the measured signals. In this case the obtained noise figure will result:

- (A) too small   (B) equal to zero   (C) too large   (D) correct

3. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE - 2.12.2016

1. Toplotni merilnik visokofrekvenčne moči zahteva umerjanje ničle termočlena pred veljavno meritvijo moči. Merilnik pomotoma umerjamo, ko je prisotna VF moč $P_0=100\mu\text{W}$. Kolikšno moč $P'=?$ pokaže napačno umerjeni merilnik, ko na vhod pripeljemo $P=300\mu\text{W}$?

- (A) $100\mu\text{W}$ (B) $200\mu\text{W}$ (C) $300\mu\text{W}$ (D) $400\mu\text{W}$

2. Kolikšno šumno temperaturo $T_s=?$ lahko doseže nizkošumni ojačevalnik z GaAlAs/GaAs HEMTOM pri frekvenci $f=3\text{GHz}$? Celotno vezje ojačevalnika hladimo s tekočim dušikom na $T_{LN2}=77\text{K}$ in poskrbimo za prilagoditev impedanc za najnižji šum.

- (A) 1000K (B) 100K (C) 10K (D) 1K

3. Čip silicijeve diode je vgrajen v Mini-MELF SMD ohišje. Na ohišju je en sam barvni obroček. Pomen barvnega obročka je naslednji:

- (A) anodni priključek   (B) prebojna napetost   (C) toleranca kapacitivnosti   (D) katodni priključek

4. Moč širokopasovnega toplotnega šuma P_N merimo s spektralnim analizatorjem pri ločljivosti $B=1\text{MHz}$ in video situ $B_v=1\text{kHz}$. Katero video situ $B_v'=?$ potrebujemo, da opletanje rezultata ΔP_N zmanjšamo za faktor 10-krat?

- (A) 10Hz (B) 100Hz (C) 300Hz (D) 10kHz

5. Satelitski sprejemnik z visokim ojačanjem $G_s>>1$ je priključen na šumno glavo z $\text{ENR}=5\text{dB}$ in hladno temperaturo $T_1=T_0=290\text{K}$ enako sobni temperaturi. Izmerjeno razmerje vroče hladno znaša $Y=4\text{dB}$. Kolikšna je šumna temperatura sprejemnika $T_s=?$

- (A) 75K (B) 125K (C) 189K (D) 290K

6. DVB-T oddajnik uporablja QPSK-OFDM z $N=1705$ podnosiči. Kolikšna je teoretska vršna moč oddajnika $P_{MAX}=?$, če od oddajnika zahtevamo, da proizvaja povprečno visokofrekvenčno izhodno moč $\langle P \rangle=400\text{W}$?

- (A) 235mW (B) 400W (C) 16.5kw (D) 682kw

7. Naš oddajnik $f_{TX}=168\text{MHz}$ moti naš sprejemnik $f_{RX}=158\text{MHz}$ samo takrat, ko sta oba povezana preko frekvenčne kretnice na skupno anteno na stolpu. Kateri dodatni oddajniki so potrebni, če sumimo PIM (pasivno intermodulacijsko popačenje) na antenskem stolpu?

- (A) 89MHz in 99MHz (B) samo 99MHz (C) 99MHz in 148MHz (D) samo 148MHz

8. Izhodna stopnja WiFi OFDM oddajnika dosega izkoristek $\eta=3\%$ pri povprečni izhodni moči $\langle P \rangle=200\text{mw}$. Kolikšna je pričakovana moč 1dB nasičenja $P_{1dB}=?$, če močnostni ojačevalnik deluje v razredu A?

- (A) $+13\text{dBm}$ (B) $+23\text{dBm}$ (C) $+33\text{dBm}$ (D) $+43\text{dBm}$

9. Dvostopenjski ojačevalnik vsebuje tri enake gradnike $G_e=10\text{dB}$ in $P_{IP3e}=100\text{W}$. V krmilni stopnji uporabimo en gradnik, v izhodni stopnji pa vzporedno vezavo dveh gradnikov. Kolikšna je $P_{IP3}=?$ verige, če prilagoditev impedanc ne vnaša izgub?

- (A) 100W (B) 167W (C) 200W (D) 333W

10. Močnostni ojačevalnik v vezavi Doherty vsebuje dva podobna ojačevalnika in dva četrt-valovna zakasnilna voda na vhodu in izhodu. Ojačevalnika se razlikujeta v nastavitev delovnih točk, kjer vezava Doherty zahteva razreda:

- (A) A in B   (B) B in dualni B   (C) B in C   (D) A in C

11. Mikrovalovni izolator vsebuje cirkulator, ki ima tretji priključek zaključen na prilagojeno breme. Idealni mikrovalovni izolator ima naslednje S parametre:

- (A) $|S_{12}|=|S_{21}|=1$ in $S_{21}=S_{22}=0$ (B) $|S_{11}|=|S_{22}|=1$ in $S_{12}=S_{21}=0$ (C) $|S_{11}|=1$ in $S_{12}=S_{21}=S_{22}=0$ (D) $|S_{21}|=1$ in $S_{11}=S_{12}=S_{22}=0$

12. Frekvenčno pasovno-prepustno sito izdelamo z votlinskim rezonatorjem, ki v vezju sita doseže obremenjeni $Q_L=300$ pri frekvenci $f=2\text{GHz}$. Kolikšna je največja skupinska zakasnitev $t_g=?$ takšnega pasovnega sita?

- (A) 48ns (B) 24ns (C) 12ns (D) 6ns

Priimek in ime:

Elektronski naslov:

1. A thermal RF power meter requires zero calibration of its thermocouple for any measurement to be valid. Erroneously the power meter is zeroed to an input power of $P_0=100\mu\text{W}$. What is the indicated power $P'=?$ when we connect it to a source $P=300\mu\text{W}$?

- (A) $100\mu\text{W}$ (B) $200\mu\text{W}$ (C) $300\mu\text{W}$ (D) $400\mu\text{W}$

2. What noise temperature $T_s=?$ can be achieved in a low-noise amplifier with a GaAlAs/GaAs HEMT at a frequency of $f=3\text{GHz}$? The whole amplifier is cooled with liquid nitrogen to $T_{LN2}=77\text{K}$ and impedance matching for optimum noise is used.

- (A) 1000K (B) 100K (C) 10K (D) 1K

3. A silicon-diode chip is installed in a Mini-MELF SMD package. The latter carries a single color ring. The meaning of this ring is the following:

- (A) anode connection   (B) breakdown voltage   (C) capacitance tolerance   (D) cathode connection

4. A broadband thermal-noise power P_N is measured with a spectrum analyzer at a resolution bandwidth $B=1\text{MHz}$ and video filter $B_V=1\text{kHz}$. What video filter $B'_V=?$ is required for a 10-fold decrease of the measurement uncertainty ΔP_N ?

- (A) 10Hz (B) 100Hz (C) 300Hz (D) 10kHz

5. A high-gain $G_s \gg 1$ satellite receiver is connected to a noise source with an $\text{ENR}=5\text{dB}$ and cold temperature $T_1=T_0=290\text{K}$ equal to room temperature. The measured hot/cold ratio equals to $Y=4\text{dB}$. What is the noise temperature $T_s=?$ of the receiver?

- (A) 75K (B) 125K (C) 189K (D) 290K

6. A DVB-T transmitter uses QPSK-OFDM with $N=1705$ sub-carriers. What is the theoretical peak output power $P_{MAX}=?$ if the transmitter is required to produce an average RF output power $\langle P \rangle=400\text{W}$?

- (A) 235mW (B) 400W (C) 16.5kw (D) 682kw

7. Our transmitter $f_{TX}=168\text{MHz}$ is causing interference to our receiver $f_{RX}=158\text{MHz}$ only if both are connected through a frequency duplexer to a common antenna on the tower. What additional transmitters are suspected to cause PIM (passive IMD) on the tower?

- (A) 89MHz & 99MHz (B) 99MHz only   (C) 99MHz & 148MHz (D) 148MHz only

8. The output stage of a WiFi OFDM transmitter achieves an efficiency of $\eta=3\%$ at an average output power of $\langle P \rangle=200\text{mW}$. What 1dB compression point $P_{1dB}=?$ is expected if the power amplifier operates in class A?

- (A) $+13\text{dBm}$ (B) $+23\text{dBm}$ (C) $+33\text{dBm}$ (D) $+43\text{dBm}$

9. A two-stage amplifier includes three identical building blocks with $G_e=10\text{dB}$ and $P_{IP3e}=100\text{W}$. The driver stage uses one building block while the final stage uses two blocks in parallel. What is the overall $P_{IP3}=?$ if the impedance matching is loss-less?

- (A) 100W (B) 167W (C) 200W (D) 333W

10. A Doherty power amplifier includes two similar power amplifiers and two quarter-wave delay lines on the input and output. The two power amplifiers differ in their bias, where the Doherty circuit requires operation in the following classes:

- (A) A & B   (B) B & dual B   (C) B & C   (D) A & C

11. A microwave isolator includes a circulator with the third port terminated into a matched load. An ideal microwave isolator has the following S parameters:

- (A) $|S_{12}|=|S_{21}|=1$
 $\& S_{21}=S_{22}=0$ (B) $|S_{11}|=|S_{22}|=1$
 $\& S_{12}=S_{21}=0$ (C) $|S_{11}|=1$ &
 $S_{12}=S_{21}=S_{22}=0$ (D) $|S_{21}|=1$ &
 $S_{11}=S_{12}=S_{22}=0$

12. A frequency band-pass filter includes a single cavity resonator with a loaded $Q_L=300$ at a central frequency of $f=2\text{GHz}$. What is the maximum group delay $t_g=?$ of such a band-pass filter?

- (A) 48ns (B) 24ns (C) 12ns (D) 6ns

4. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE - 23.12.2016

1. LC nihajni krog niha na svoji rezonančni frekvenci $f=10.7\text{MHz}$. Kolikšna je kvaliteta $Q=?$ nihajnega kroga, če je povprečna moč izgub v vezju $P=10\text{mW}$ pri napetosti $U=10\text{V}_{\text{eff}}$ na kondenzatorju $C=100\text{pF}$?

(A) 135

(B) 17

(C) 33

(D) 67

2. Lestvičasto pasovno sito vsebuje zaporedne kroge L_1+C_1 v zaporednih vejah in vzporedne kroge $L_2||C_2$ v vzporednih vejah. V ozkopasovnem situ $B \ll f_0$ je težko izdelati:

(A) zaporedni kondenzator C_1 (B) vzporedni kondenzator C_2 (C) zaporedno tuljavo L_1 (D) vzporedno tuljavo L_2

3. Lastnosti oscilatorja so predstavljene v Riekejevem diagramu. Naslednje veličine so izrisane v Riekejevem diagramu kot funkcija prilagoditve bremena Γ :

(A) frekvenca in izhodna VF moč

(B) frekvenca in fazni šum

(C) stabilnost in izhodna VF moč

(D) izkoristek in fazni šum

4. Motnjo na frekvenци $f=1\text{GHz}$ oslabimo tako, da vzporedno vhodu sprejemnika vežemo štrcelj iz koaksialnega kabla s pomočjo T-člena. Kolikšna naj bo dolžina štrclja in kako naj bo zaključen, če kabel vsebuje dielektrik $\epsilon_r=2.25$? ($c_0=3 \cdot 10^8 \text{m/s}$)

(A) 2.5cm kratek stik (B) 5cm odprte sponke (C) 10cm odprte sponke (D) 15cm $\Gamma=0$

5. Rezine "AT" kremenovega kristala ($v=3320\text{m/s}$) običajno ne moremo brusiti tanjše od $d < 50\mu\text{m}$, ker se tanjša rezina lahko prelomi. Če je na ohišju kristala napisana frekvenca $f=108.15\text{MHz}$, gre najverjetneje za naslednji mehanski rod nihanja rezine:

(A) 3. overton

(B) osnovni rod

(C) 7. overton

(D) 5. overton

6. Kateri rodovi nihanja kremenovega kristala ne sklapljajo mehanske energije v okoliški zrak in torej ne potrebujejo vakuumskega ohišja za najvišji Q ?

(A) tlačni rodovi

(B) strižni rodovi

(C) katerikoli notranji rodovi

(D) rodovi glasbenih vilic

7. Rezina "AT" kremenovega kristala debeline $d=100\mu\text{m}$ in premera $2r=8\text{mm}$ ima 2D in 3D rezonance tik nad frekvenco osnovnega 1D rodu. Neželjene 2D in 3D rezonanse lahko zadušimo z naslednjo lastnostjo nanesenih elektrod:

(A) oblika

(B) debelina

(C) prevodnost

(D) hrapavost

8. Mehanski rezonator iz piezo keramike (peizoelektrični sklop) ima naslednje elektromehanske lastnosti v primerjavi s kremenovim kristalom:

(A) višji Q in šibkejši sklop(B) višji Q in močnejši sklop(C) nižji Q in močnejši sklop(D) nižji Q in šibkejši sklop

9. Mikroprocesor uporablja kremenov kristal v oscilatorju ure na $f=20\text{MHz}$. V vezju oscilatorja kvaliteta rezonatorja dosega $Q_L=5000$. Kolikšno časovno konstanto $\tau=RC$ je smiselno vgraditi v zakasnitev vezja za RESET mikroprocesorja?

(A) $1\mu\text{s}$ (B) $100\mu\text{s}$ (C) 10ms (D) 1s

10. V LC ($Q_L=30$) oscilatorju za $f=100\text{MHz}$ uporabimo silicijev NPN tranzistor z VF šumnim številom $F=3\text{dB}$. Vezje za nastavitev delovne točke skrbno načrtujemo tako, da ne poslabšamo faznega šuma. Pri odmiku $\Delta f=100\text{kHz}$ je potek faznega šuma naslednji:

(A) $L(\Delta f)=\alpha \cdot f^{-3}$ (B) $L(\Delta f)=\alpha \cdot f^{-2}$ (C) $L(\Delta f)=\alpha \cdot f^{-1}$ (D) $L(\Delta f)=\text{konst.}$

11. Signal na dveh podobnih oscilatorjev za $f_1=3.0\text{GHz}$ in $f_2=3.1\text{GHz}$ mešamo, da dobimo razliko $f_2-f_1=100\text{MHz}$. Kolikšen je fazni šum razlike $L'(\Delta f)=?$ pri odmiku $\Delta f=100\text{kHz}$, če je fazni šum vsakega oscilatorja posebej $L(\Delta f)=-90\text{dBc/Hz}$ pri istem odmiku?

(A) -87dBc/Hz (B) -90dBc/Hz (C) -93dBc/Hz (D) -84dBc/Hz

12. Polprevodniški izvor šuma izdelamo s silicijevim diodo s PN spojem, v kateri izkoriščamo plazovni preboj. Pri kakšni zaporni napetosti plazovna dioda proizvaja najmočnejši šum v področju visokih frekvenc?

(A) 0.7V (B) 2V (C) 6V (D) 18V

Priimek in ime:

Elektronski naslov:

1. A LC circuit is oscillating at its resonant frequency $f=10.7\text{MHz}$. What is the $Q=?$ of the circuit, if the average dissipated power equals to $P=10\text{mW}$ corresponding to a voltage $U=10\text{V}_{\text{eff}}$ on the capacitor $C=100\text{pF}$?

(A) 135	(B) 17	(C) 33	(D) 67
2. A ladder band-pass includes series L_1+C_1 circuits in series branches and parallel circuits $L_2 C_2$ in parallel branches. In a narrow-band filter $B \ll f_0$ it is hard to make:			
(A) series capacitor C_1	(B) parallel capacitor C_2	(C) series inductor L_1	(D) parallel inductor L_2
3. The performance of an oscillator is presented in a Rieke diagram. The following quantities are plotted in the Rieke diagram as a function of load matching Γ :			
(A) frequency and output RF power	(B) frequency and phase noise	(C) stability and output RF power	(D) efficiency and phase noise
4. An interference at $f=1\text{GHz}$ is attenuated by connecting a coaxial-cable stub in parallel to the receiver input using a T-adapter. What should be the stub length and how should the stub be terminated, if the cable uses a dielectric $\epsilon_r=2.25$? ($c_0=3 \cdot 10^8 \text{m/s}$)			
(A) 2.5cm short	(B) 5cm open	(C) 10cm open	(B) 15cm $\Gamma=0$
5. An AT-cut quartz plate ($v=3320\text{m/s}$) is usually not made thinner than $d < 50\mu\text{m}$, since even thinner plates break easily. If the crystal is marked $f=108.15\text{MHz}$ on the package, this frequency most likely represents the following mechanical mode of oscillation:			
(A) 3rd overtone	(B) fundamental mode	(C) 7th overtone	(D) 5th overtone
6. Which modes of oscillation of a quartz crystal do not couple mechanical energy in the surrounding air and therefore do not require a vacuum envelope for the highest Q?			
(A) pressure modes	(B) shear modes	(C) any bulk modes	(D) tuning-fork modes
7. An AT-cut quartz plate with a thickness $d=100\mu\text{m}$ and diameter $2r=8\text{mm}$ has 2D and 3D resonances just slightly above the 1D-fundamental-mode frequency. The unwanted 2D and 3D resonances can be suppressed by the following property of the plated electrodes:			
(A) shape	(B) thickness	(C) conductivity	(D) roughness
8. A mechanical resonator made of piezoelectric ceramic (piezoelectric coupling) has the following electro-mechanical properties when compared to a quartz crystal:			
(A) higher Q and weaker coupling	(B) higher Q and stronger coupling	(C) lower Q and stronger coupling	(D) lower Q and weaker coupling
9. A microprocessor uses a crystal oscillator at $f=20\text{MHz}$ as its clock source. The resonator achieves a $Q_L=5000$ in the oscillator circuit. What is a sensible choice for the time constant $\tau=RC$ determining the microprocessor RESET delay?			
(A) $1\mu\text{s}$	(B) $100\mu\text{s}$	(C) 10ms	(D) 1s
10. A LC ($Q_L=30$) oscillator for $f=100\text{MHz}$ employs a silicon NPN transistor with a RF noise figure of $F=3\text{dB}$. The bias circuit is carefully design to avoid degrading the phase noise. At a frequency offset of $\Delta f=100\text{kHz}$ the phase noise is proportional to:			
(A) $L(\Delta f)=\alpha \cdot f^{-3}$	(B) $L(\Delta f)=\alpha \cdot f^{-2}$	(C) $L(\Delta f)=\alpha \cdot f^{-1}$	(D) $L(\Delta f)=\text{konst.}$
11. The signals of two similar oscillators at $f_1=3.0\text{GHz}$ and $f_2=3.1\text{GHz}$ are mixed to obtain the difference $f_2-f_1=100\text{MHz}$. What is the difference phase noise $L'(\Delta f)=?$ at an offset $\Delta f=100\text{kHz}$, if each oscillator alone has $L(\Delta f)=-90\text{dBc/Hz}$ at the same offset?			
(A) -87dBc/Hz	(B) -90dBc/Hz	(C) -93dBc/Hz	(D) -84dBc/Hz
12. A semiconductor noise source includes a PN-junction silicon diode using the avalanche breakdown. At what reverse voltage the avalanche diode produces the largest amount of radio-frequency noise?			
(A) 0.7V	(B) 2V	(C) 6V	(D) 18V

1. Frekvenčni sintetizator za $f=450\text{MHz}$ vsebuje VCO s kvaliteto $Q_{\text{VCO}}=30$. Kolikšno izboljšanje faznega šuma $L(\Delta f)$ lahko pričakujemo pri frekvenčnem odmiku $\Delta f=500\text{kHz}$, ko VCO uklenemo s PLL s primerjalno frekvenco $f_{\text{REF}}=25\text{kHz}$ na referenco $Q_{\text{XTAL}}=3000$?

- (A) 0dB (B) 20dB (C) 40dB (D) 60dB

2. V fazno-sklenjeni zanki uporabimo sito z dvema kondenzatorjem $C_1=1\mu\text{F}$, $C_2=3.3\mu\text{F}$ in uporom $R=10\text{k}\Omega$. Kolikšno je razmerje med frekvenco pola in frekvenco ničle $\omega_{\text{POL}}/\omega_{\text{NIČLA}}=?$ prevajalne funkcije $H(\omega)$ povratne vezave?

- (A) 3.30 (B) 4.30 (C) 10.9 (D) 18.5

3. Za neznani VCO izmerimo odziv: $0\text{V}=420\text{MHz}$, $1\text{V}=425\text{MHz}$, $2\text{V}=431\text{MHz}$, $3\text{V}=436\text{MHz}$, $4\text{V}=440\text{MHz}$, $5\text{V}=444\text{MHz}$, $6\text{V}=447\text{MHz}$, $7\text{V}=450\text{MHz}$ in $8\text{V}=452\text{MHz}$. Kolikšen je največji $K_{\text{VCOMAX}}=?$ merjenega vezja?

- (A) 3MHz/V (B) 4MHz/V (C) 5MHz/V (D) 6MHz/V

4. Letalska radijska postaja mora pokriti frekvenčni pas $f=118.000-137.000\text{MHz}$ v kanalih s frekvenčnim razmakom $\Delta f=8.333\text{kHz}$. V kolikšnem območju se giblje faktor deljenja $N=?$ sintetizatorja s fazno-sklenjeno zanko in skrbno izbrano primerjalno frekvenco?

- (A) 118000-137000 (B) 23600-27400 (C) 14160-16440 (D) 4270-5480

5. PLL sintetizator smatramo uklenjen, ko se fazna napaka zmanjša pod $|\Delta\phi| \leq 10\text{mrd}$. Kolikšna je tedaj širina impulzov $\Delta t=?$ na izhodu frekvenčno/faznega primerjalnika, če sintetizator dela s primerjalno frekvenco $f_{\text{REF}}=25\text{kHz}$?

- (A) 64ns (B) 400ns (C) 6.4μs (D) 40μs

6. V LC oscilatorju uporabimo varikap diodo z razponom kapacitivnosti $C_{\text{MIN}}=10\text{pF}$ do $C_{\text{MAX}}=50\text{pF}$. Varikap diodi je vezana vzporedno kapacitivnost vezja $C_0=20\text{pF}$. Kolikšen frekvenčni razpon $\Delta f=?$ pokrije VCO s tuljavo $L=1\mu\text{H}$?

- (A) 5MHz (B) 7MHz (C) 10MHz (D) 14MHz

7. Pri ugaševanju radijskega sprejemnika najdemo isto radijsko postajo na frekvenci $f_1=15.55\text{MHz}$ ter na frekvenci $f_2=16.46\text{MHz}$. Iz opažanj sklepamo, da radijski sprejemnik uporablja mešanje na medfrekvenco vrednosti:

- (A) 16.005MHz (B) 32.01MHz (C) 910kHz (D) 455kHz

8. V radijski sprejemnik vgradimo mešalnik, ki ima vhodno presečno točko tretjega reda $P_{\text{IIP3}}=+7\text{dBm}$. Šumno število izboljšamo z linearnim LNA $G=15\text{dB}$. Zrcalni odziv zadušimo s sitom, ki ima vstavitev slabljenje $a=3\text{dB}$. Kolikšen je $P_{\text{IIP3}}'=?$ celega sprejemnika?

- (A) -8dBm (B) -5dBm (C) -2dBm (D) -11dBm

9. Vitroplast FR4 ima v področju radijskih frekvenc tangens izgubnega kota $\tan\delta=0.02$. Če iz dvostranskega vitropasta izdelamo kondenzator tako, da pustimo bakreno folijo na obeh straneh, bo imel kondenzator najvišjo kvaliteto $Q=?$

- (A) 25 (B) 50 (C) 100 (D) 200

10. V tehniki mikrotraktih vodov izdelamo glavnikasto pasovno sito za $f_0=1\text{GHz}$. Četrtrvalovni rezonatorji so na enem koncu ozemljeni preko via lukenj ter na drugem koncu odprtvi. Sito bo imelo prvi neželen odziv pri frekvenci približno:

- (A) 1.5GHz (B) 2GHz (C) 3GHz (D) 4GHz

11. V super-regenerativnem sprejemniku dosežemo gašenje visokofrekvenčnega oscilatorja s primernim načrtovanjem vezja za nastavitev njegove delovne točke. Frekvenco gašenja v tem primeru izbiramo z:

- (A) sklopom antene (B) Q nihajnega kroga (C) f_T tranzistorja (D) RC vezjem

12. Visokofrekvenčno vezje vgradimo v zaprto kovinsko ohišje v obliki kvadra z notranjimi izmerami $a=20\text{cm}$, $b=15\text{cm}$ in $c=10\text{cm}$. Pri kateri najnižji frekvenci $f=?$ pričakujemo prvo notranjo rezonanco ohišja? ($c=3 \cdot 10^8 \text{m/s}$)

- (A) 1.25GHz (B) 1.68GHz (C) 1.8GHz (D) 1.95GHz

Priimek in ime:

Elektronski naslov:

1. A frequency synthesizer for $f=450\text{MHz}$ includes a VCO with a $Q_{\text{VCO}}=30$. What improvement of the phase noise $L(\Delta f)$ can be expected at an offset $\Delta f=500\text{kHz}$, when the VCO is locked with a PLL with a comparison frequency $f_{\text{REF}}=25\text{kHz}$ to a reference $Q_{\text{XTAL}}=3000$?

(A) 0dB	(B) 20dB	(C) 40dB	(D) 60dB
2. A PLL uses a lead-lag loop filter with two capacitors $C_1=1\mu\text{F}$, $C_2=3.3\mu\text{F}$ and resistor $R=10\text{k}\Omega$. What is the ratio between the pole and zero frequency $\omega_{\text{POLE}}/\omega_{\text{ZERO}}=?$ of the feedback transfer function $H(\omega)$?			
(A) 3.30	(B) 4.30	(C) 10.9	(D) 18.5
3. The response of an unknown VCO is measured: 0V=420MHz, 1V=425MHz, 2V=431MHz, 3V=436MHz, 4V=440MHz, 5V=444MHz, 6V=447MHz, 7V=450MHz and 8V=452MHz. What is the maximum $K_{\text{VCOMAX}}=?$ of the measured circuit?			
(A) 3MHz/V	(B) 4MHz/V	(C) 5MHz/V	(D) 6MHz/V
4. An aviation radio should cover the frequency range $f=118.000-137.000\text{MHz}$ with a $\Delta f=8.333\text{kHz}$ channel spacing. What is the range of the divider modulo $N=?$ of a PLL synthesizer with a carefully chosen comparison frequency?			
(A) 118000-137000	(B) 23600-27400	(C) 14160-16440	(D) 4270-5480
5. A PLL synthesizer is considered locked when the phase error is below $ \Delta\phi \leq 10\text{mrd}$. What is the corresponding pulse width $\Delta t=?$ at the output of the frequency/phase comparator if the synthesizer uses a comparison frequency $f_{\text{REF}}=25\text{kHz}$?			
(A) 64ns	(B) 400ns	(C) 6.4 μs	(D) 40 μs
6. A LC oscillator is tuned with a varactor with a capacitance range from $C_{\text{MIN}}=10\text{pF}$ to $C_{\text{MAX}}=50\text{pF}$. The circuit capacitance connected in parallel to the varactor is $C_0=20\text{pF}$. What is the VCO frequency coverage $\Delta f=?$ when using a coil $L=1\mu\text{H}$?			
(A) 5MHz	(B) 7MHz	(C) 10MHz	(D) 14MHz
7. While tuning a radio receiver we find the same station at a frequency $f_1=15.55\text{MHz}$ and at a frequency $f_2=16.46\text{MHz}$. From our observations we conclude that our receiver is using an intermediate frequency of:			
(A) 16.005MHz	(B) 32.01MHz	(C) 910kHz	(D) 455kHz
8. A radio receiver includes a mixer with the input third-order intercept point of $P_{\text{IIP3}}=+7\text{dBm}$. The noise figure is improved by a linear LNA $G=15\text{dB}$. The image response is attenuated with a filter with an insertion loss $a=3\text{dB}$. What is the receiver $P_{\text{IIP3}}'=?$			
(A) -8dBm	(B) -5dBm	(C) -2dBm	(D) -11dBm
9. The glass-fiber-epoxy laminate FR4 has a loss tangent of $\tan\delta=0.02$ in the radio-frequency range. If a capacitor is made from a double-sided piece of FR4 with the copper foil in place on both sides, the capacitor will achieve a maximum $Q=?$			
(A) 25	(B) 50	(C) 100	(D) 200
10. A comb band-pass filter for $f_0=1\text{GHz}$ is built as a microstrip circuit. The quarter-wavelength resonators are grounded on one end through via holes and are left open at the other end. The filter has its first unwanted response at about the frequency:			
(A) 1.5GHz	(B) 2GHz	(C) 3GHz	(D) 4GHz
11. In a super-regenerative receiver the radio-frequency oscillator quenching is achieved with an appropriate design of the bias circuit of its active component. The quenching frequency is selected by:			
(A) antenna coupling	(B) resonator Q	(C) transistor f_T	(D) RC network
12. A radio-frequency circuit is installed in a closed rectangular metal box with the internal dimensions $a=20\text{cm}$, $b=15\text{cm}$ and $c=10\text{cm}$. At which lowest frequency $f=?$ the first internal resonance of the metal box is expected? ($c=3\cdot 10^8\text{m/s}$)			
(A) 1.25GHz	(B) 1.68GHz	(C) 1.8GHz	(D) 1.95GHz

1. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE - 20.10.2017

1. Visokonapetostni usmernik 1N4007 zdrži zaporno napetost $U_z=1\text{ kV}$ po podatkovnem listu. Praktična meritev daje faktor idealnosti diode $n=1.7$. Izmerjeni čas rekombinacije znaša $t_{rr}=10\mu\text{s}$. V kakšni nalogi je ta gradnik najbolj uporaben v visokofrekvenčni napravi?

- (A) neuporaben za VF   (B) VF stikalno   (C) zaščita MOSFETA   (D) VF detektor

2. Z guard-ring silicijevo Schottky diodo izdelamo detektor visokofrekvenčnih signalov. Na vhod detektorja pripeljemo visokofrekvenčno napetost v velikostnem razredu $U_{VF} \approx 10\text{ V}_{eff}$. ($k_B T/q = 26\text{ mV}$, $n=1$) Izhodna enosmerna napetost napetost U_{DC} je tedaj sorazmerna:

- (A) $U_{DC}=\alpha \cdot U_{VF}^2$ (B) $U_{DC}=\alpha \cdot \sqrt{U_{VF}}$ (C) $U_{DC}=\alpha \cdot \exp(U_{VF}/26\text{ mV})$ (D) $U_{DC}=\alpha \cdot U_{VF}$

3. Mikrovalovni detektor malih signalov uporablja silicijevo back diodo. Kaj omogoča delovanje detektorja pri zelo visokih frekvencah?

- (A) manjšinski nosilci   (B) Schottky spoj   (C) večinski nosilci   (D) dopiranje z Au

4. Neznani polprevodniški gradnik ima tri električne priključke. Z analognim Ω -metrom ugotovimo, da vsebuje dva usmerniška spoja s skupno katodo. Kakšen parameter α ima gradnik z dvema ločenima diodama za razliko od bipolarnega PNP tranzistorja?

- (A) $\alpha=0$ (B) $\alpha \approx 1$ (C) $\alpha \rightarrow \infty$ (D) $\alpha \approx -1$

5. Odvisnost padca napetosti v prevodni smeri od temperature PN spoja lahko povzroči topotni pobeg, če gradnik priključimo na napetostni vir z nizko notranjo upornostjo. Temperaturni koeficient PN spoja v siliciju znaša pri sobni temperaturi:

- (A) 2.2 mV/K (B) 26 mV/K (C) -2.2 mV/K (D) -26 mV/K

6. Silicijev bipolarni NPN tranzistor ima tokovno ojačanje za enosmerno in nizke frekvence $\beta_0 \approx 300$. Mejna frekvenca je v velikostnem razredu $f_T \approx 300\text{ MHz}$. Pri kateri frekvenci $f=?$ je smiselno meriti f_T navedenega tranzistorja?

- (A) 2 GHz (B) 20 MHz (C) 200 kHz (D) 2 kHz

7. NPN tranzistor z $\beta_0 \approx 300$ uporabimo v ojačevalniku s skupnim E. Kolektor povežemo na baterijo $U_{BAT}=+20\text{ V}$ preko upora $R_K=1\text{ k}\Omega$. Kolikšen upor $R_{BK}=?$ povežemo med bazo in kolektor za nastavitev delovne točke v razred A? Izmenične signale sklopimo s kondenzatorji.

- (A) 3.33Ω (B) $1\text{ k}\Omega$ (C) $33\text{ k}\Omega$ (D) $300\text{ k}\Omega$

8. Sekundarni preboj, ki ga povzroči neenakomerno segrevanje čipa, se lahko pojavi v močnostnih bipolarnih tranzistorjih vseh vrst. Sekundarni preboj se v večini bipolarnih tranzistorjev pojavi v naslednjih pogojih delovanja:

- (A) $U_{KE} \rightarrow U_{KEMAX}$ (B) $I_K \rightarrow I_{KMAX}$ (C) $I_B \rightarrow I_{BMAX}$ (D) $U_{KE} \cdot I_K \rightarrow P_{MAX}$

9. Med vrata in izvor katerega od navedenih poljskih tranzistorjev smemo priključiti enosmerno napetost poljubne polaritete $U_{GS}=+/-10\text{ V}$ brez poškodb?

- (A) N-kanalni Si spojni FET   (B) Si MOSFET z zaščitno diodo   (C) Si MOSFET brez zaščitne diode   (D) N-kanalni GaAlN/GaN HEMT

10. GaAlAs/GaAs HEMT ima napetost preščipnjenja kanala (pinchoff) $U_p=-1.5\text{ V}$. Tok nasičenja istega polprevodnika znaša $I_{DSS}=45\text{ mA}$ pri $U_{GS}=0\text{ V}$. Kolikšen je tok ponora $I_D=?$ v področju nasičenja pri dovolj visoki U_{DS} in nastavljeni delovni točki $U_{GS}=-1\text{ V}$?

- (A) 5 mA (B) 10 mA (C) 15 mA (D) 20 mA

11. Ojačevalnik z bipolarnim tranzistorjem z ozemljeno bazo oziroma s poljskim tranzistorjem z ozemljenimi vrati ima pri visokih frekvencah naslednjo dobro lastnost:

- (A) visoko vhodno impedanco   (B) ni kapacitivnega sklopa izhod-vhod   (C) ni nevarnosti topotnega pobega   (D) višje ojačanje moči

12. S katerim od navedenih poljskih tranzistorjev NE moremo izdelati ojačevalnika v spoju z ozemljenim izvorom S, ki bi mu zadoščal vir napajanja ene same polaritete?

- (A) Si NMOS z induciranim kanalom   (B) GaAlAs/GaAs E-HEMT   (C) Si PMOS z induciranim kanalom   (D) N-kanalni Si spojni FET

Priimek in ime:

Elektronski naslov:

2. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE - 10.11.2017

1. Močnostni VF tranzistor ima skupno elektrodo na prirobnici za hladilno rebro. Ω -meter kaže, da vsaka od ostalih dveh elektrod tvori usmerniški spoj proti prirobnici, med vročima elektrodama pa ne prevaja v nobeno smer. Tranzistor je:

- (A) NPN skupna B   (B) nezaščiten LDMOS   (C) močnostni GaAsFET   (D) NPN skupni E

2. Visokofrekvenčno stikalo izdelamo s PIN diodo. Katera od navedenih lastnosti je NEPOMEMBNA pri izbiti najprimernejšega gradnika:

- (A) I_s v enačbi diode oziroma U_{1mA} (B) kapacitivnost zaporne plasti   (C) čas rekombinacije manjšinskih tr_{rr}   (D) induktivnost priključkov

3. Neznano dvovhodno vezje (četveropol) opisuje naslednja matrika S parametrov $S_{11}=0$, $S_{12}=0.5$, $S_{21}=0.5$ in $S_{22}=0$. Neznano vezje najverjetneje opravlja naslednjo električno naloge:

- (A) slabilec 6dB   (B) ojačevalnik 3dB   (C) brezizgubno sito   (D) slabilec 3dB

4. MOS tetroda ima priključke: izvor s podlogo S, prva vrata G1, druga vrata G2 in ponor D. Za stabilno delovanje visokofrekvenčnega ojačevalnika z MOS tetrodo ter LC nihajnima krogoma na vhodu in izhodu je najpomembnejši podatek delna kapacitivnost:

- (A) C_{DS} (B) C_{DG1} (C) C_{DG2} (D) C_{G1G2}

5. Iz matrike [S] računamo Rollettov faktor stabilnosti ojačevalnika K. Žal ima ojačevalnik drugačne koaksialne vtičnice za $Z_k=50\Omega$ od normal za umerjanje vektorskega analizatorja vezij. Ustrezeni prehodi dodajo fazni zasuk brez izgub, kar daje:

- (A) prevelik K   (B) pravilen K   (C) premajhen K   (D) nesmiselno

6. Izhod ojačevalnika s parametri $S_{11}=-0.20$, $S_{12}=0.03$, $S_{21}=10.0$ in $S_{22}=0.69$ priključimo na breme $R=100\Omega$. Kolikšno odbojnosc $\Gamma_{vh}=?$ tedaj izmerimo na vhodu ojačevalnika, če pri meritvi pazimo, da ojačevalnika ne prekrmili v nasičenje?

- (A) -0.2   (B) -0.07   (C) -0.1   (D) 0.13

7. Polprevodniški ojačevalnik ima šumno temperaturo $T=1345K$ in močnostno ojačanje $G=25dB$, vse merjeno v sistemu s karakteristično impedanco $Z_k=50\Omega$. Kolikšno je šumno število ojačevalnika $F=?$ [dB] pri nazivni sobni temperaturi $T_0=290K$? ($k_B=1.38 \cdot 10^{-23}J/K$)

- (A) 2.37dB   (B) 4.32dB   (C) 7.51dB   (D) 26.9dB

8. LDMOS tranzistor uporabimo v močnostnem ojačevalniku v razredu A. Ojačevalnik krmili s sinusnim signalom $u_{vh}(t)=U \cdot \sin(\omega t)$. Poleg osnovne frekvence ω je na izhodu najmočnejša spektralna črta naslednje frekvence:

- (A) 4ω (B) 3ω (C) 2ω (D) 1.5ω

9. Veliko usmerjeno anteno zasukamo v Sonce, da njena šumna temperaturo naraste na $T_A=20000K$. Kolikšna šumna moč $P_N=?$ je na razpolago na antenskem priključku, če znaša pasovna širina antene $B=10MHz$? ($k_B=1.38 \cdot 10^{-23}J/K$)

- (A) -115.5dBm   (B) -105.6dBm   (C) -85.6dBm   (D) -75.6dBm

10. Rezultat meritve šumne temperature merjenca opleta za $\Delta T=\pm 30K$ okoli osrednje vrednosti $T \approx 400K$ zaradi naključne narave merjenih signalov. Koliko meritev $N=?$ moramo povprečiti, da se opletanje rezultata skrči na $\Delta T'=\pm 1K$?

- (A) 6   (B) 180   (C) 30   (D) 900

11. Merilni šumni izvor vsebuje plazovno diodo s šumno temperaturo $T_D=2.9 \cdot 10^6K$, ki krmili uporovni slabilec $a=20dB$. Kolikšen ENR=? dobimo na izhodu slabilca? ($T_0=290K$, $k_B=1.38 \cdot 10^{-23}J/K$)

- (A) 5dB   (B) 10dB   (C) 15dB   (D) 20dB

12. Satelitska sprejemna postaja ima anteno z dobitkom $G=33dBi$ in šumno temperaturo antene $T_A=50K$. Kolikšna sme biti šumna temperaturo sprejemnika $T_s=?$, da sprejemna postaja doseže razmerje $G/T=10dB/K$ ($T_0=290K$)

- (A) 25K   (B) 50K   (C) 100K   (D) 150K

Priimek in ime:

Elektronski naslov:

1. Pri integriranih vezjih in drugih gradnikih v plastičnih ohišjih z $N > 4$ priključki štejemo priključke od ozname priključka 1 na ohišju na naslednji način:

- (A) nasproti urnemu kazalcu od zgoraj   (B) nasproti urnemu kazalcu od spodaj   (C) smer urni kazalec od zgoraj   (D) različno glede na ohišje

2. WiFi naprava, ki uporablja OFDM, naj bi vsebovala radijski oddajnik povprečne izhodne moči $<P>=30\text{mW}$. Kolikšna je smiselna izhodna moč $P_{1\text{dB}}=?$ ojačevalnika, ki ga lahko uporabimo v izhodni stopnji opisanega oddajnika?

- (A) +5dBm   (B) +15dBm   (C) +25dBm   (D) +35dBm

3. Kot izvor toplotnega šuma uporabimo žarnico z nitko, ki je dobro prilagojena na $Z_k=50\Omega$ v vročem stanju T_2 . V hladnem stanju $T_1=T_0=290\text{K}$ za prilagoditev impedance poskrbi izolator z bremenom. Kolikšna je $T_2=?$, če izmerimo $Y=6\text{dB}$ s sprejemnikom $T_s=210\text{K}$?

- (A) 2000K   (B) 2490K   (C) 1290K   (D) 1710K

4. Kolikšno šumno temperaturo $T_s=?$ lahko doseže ojačevalnik z NPN SiGe bipolarnim tranzistorjem na sobni temperaturi $T_0=290\text{K}$ pri frekvenci $f=3\text{GHz}$? V vezju ojačevalnika poskrbimo za prilagoditev impedanc za najnižji šum na račun nižjega ojačanja.

- (A) 1000K   (B) 100K   (C) 10K   (D) 1K

5. Elektronsko vezje gradimo s SMD gradniki (brez žičnih priključkov) v obliki malih keramičnih kvadrov različnih velikosti. V vezju potrebujemo upor z upornostjo $R=33000\Omega$. Primeren SMD gradnik velikosti 1206 nosi oznako:

- (A) tri oranžne lise   (B) 33000   (C) 333   (D) 33k

6. Moč širokopasovnega toplotnega šuma P_N merimo s spektralnim analizatorjem pri ločljivosti $B=B_v=1\text{MHz}$ in enako širokem video situ. Katero video sito $B_v'=?$ potrebujemo, da opletanje rezultata ΔP_N zmanjšamo za faktor 10-krat?

- (A) 10Hz   (B) 100Hz   (C) 300Hz   (D) 10kHz

7. S katerim od navedenih gradnikov NE moremo izdelati visokofrekvenčnega ali mikrovalovnega ojačevalnika oziroma oscilatorja?

- (A) PIN dioda   (B) Gunnov element TED   (C) tunelska dioda   (D) varikap dioda

8. V napravi potrebujemo frekvenčno pasovno-prepustno sito širine $B=2\text{MHz}$ pri osrednji frekvenci $f=2.4\text{GHz}$. Kolikšna mora biti najnižja kvaliteta neobremenjenih votlinskih rezonatorjev $Q_u=?$, da je naloga izvedljiva s smiselnim vstavitvenim slabljenjem?

- (A) 12000   (B) 3000   (C) 1200   (D) 300

9. Z radijskim sprejemnikom slišimo dve močni postaji na $f_1=90\text{MHz}$ moči $P_1=-45\text{dBm}$ ter na frekvenci $f_2=92\text{MHz}$ moči $P_2=-40\text{dBm}$. Na $f_m=88\text{MHz}$ slišimo intermodulacijski produkt z močjo $P_m=-80\text{dBm}$. Kolikšna je moč $P_{\text{MAX}}=?$ najmočnejšega intermodulacijskega produkta?

- (A) -80dBm   (B) -75dBm   (C) -70dBm   (D) -65dBm

10. V napravi potrebujemo frekvenčno nizko-prepustno sito z mejno frekvenco $f_0=10\text{MHz}$, ki je na vhodu in izhodu zaključeno na karakteristično impedanco $Z_k=50\Omega$ pri $f << f_0$. Kakšne gradnike $C=?$ in $L=?$ potrebujemo v situ, ki začne in konča z zaporedno $L/2$?

- (A) $4\text{nF}/10\mu\text{H}$ (B) $64\text{pF}/15.9\mu\text{H}$ (C) $444\text{pF}/1.11\mu\text{H}$ (D) $637\text{pF}/1.59\mu\text{H}$

11. Ojačevalno verigo sestavimo iz večjega števila enakih MMIC ojačevalnikov. Vsaka stopnja ojačanje $G=7\text{dB}$ in moč presečne točke tretjega reda $P_{IP3}=50\text{mW}$. Kolikšna je moč presečne točke tretjega reda $P_{IP3}'=?$ dolge verige takšnih ojačevalnikov?

- (A) 60mW   (B) 50mW   (C) 40mW   (D) 30mW

12. Pasivno frekvenčno pasovno-prepustno sito opišemo z matriko parametrov S . Za sito z zelo nizkimi izgubami veljajo pri katerikoli frekvenci naslednje povezave:

- (A) $|S_{11}|^2+|S_{21}|^2 \approx 1$ in $|S_{12}|^2+|S_{22}|^2 \approx 1$ (B) $|S_{11}|^2+|S_{22}|^2 \approx 1$ in $|S_{12}|^2+|S_{21}|^2 \approx 1$ (C) $|S_{12}|=|S_{21}|=1$ in $S_{11}=S_{22}=0$ (D) $|S_{21}|=1$ in $S_{11}=S_{12}=S_{22}=0$

4. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE - 22.12.2017

1. Lestvičasto sito ima kot vzdolžne gradnike z kondenzatorje C_1 in kot prečne gradnike Y zaporedne nihajne kroge C_2+L . Za kakšno vrsto sita gre?

- (A) pasovno zaporno   (B) nizko prepustno   (C) pasovno prepustno   (D) visoko prepustno

2. Pri rezini "AT" kremenovega kristala izberemo orientacijo reza glede na kristalne osi na tak način, da se frekvenca izbranega rodu nihanja najmanj spreminja s temperaturo. Temperaturno odvisnost frekvence tedaj ponazarja krivulja:

- (A) polinom 4.stopnje   (B) kubna krivulja   (C) parabola   (D) premica

3. Kremenov kristal ima osnovno rezonanco na frekvenčni $f_1=15\text{MHz}$ in pripadajočo zaporedno upornost $R_1=30\Omega$. Kolikšna je navidezna induktivnost $L_1=?$ nadomestnega zaporednega nihajnega kroga, če rezina dosega neobremenjeno kvalitetno $Q_0=10000$?

- (A) 20mH (B) $20\mu\text{H}$ (C) 3.2mH (D) $3.2\mu\text{H}$

4. V vezju potrebujemo kristal za $f=48\text{MHz}$. Na kakšno debelino $d=?$ je potreben brusiti rezino kremena, da izbrana frekvenca ustreza nihanju rezine na tretjem overtonu? Hitrost strižnega valovanja dosega $v=3320\text{m/s}$ v rezini "AT".

- (A) $69\mu\text{m}$ (B) $35\mu\text{m}$ (C) $208\mu\text{m}$ (D) $104\mu\text{m}$

5. Kakšen četveropol vstavimo med izhod oscilatorja in breme, da zmanjšamo odvisnost frekvence $f(\Gamma)$ od odbojnosti bremena? Obkrožite NESMISELNI odgovor!

- (A) frekvenčno pasovno sito   (B) ločilni ojačevalnik   (C) cirkulator s prilagojenim bremenom   (D) uporovni slabilec

6. Overtonski kremenov kristal za $f_3=71\text{MHz}$ ima kapacitivnost elektrod $C_0=5\text{pF}$. Kolikšno induktivnost $L=?$ vežemo vzporedno kristalu, da v vezju izničimo učinek kapacitivnosti elektrod kristala pri izbranem overtonu?

- (A) 100nH (B) $10\mu\text{H}$ (C) 10nH (D) $1\mu\text{H}$

7. Površinsko zvočno valovanje v kristalu LiNbO_3 dosega hitrost razširjanja 3488m/s . Kakšen razmak $d=?$ med sredinami sosednjih prstov elektrod mora zagotoviti fotolitografija za izdelavo SAW rezonatorja za frekvenco $f=866\text{MHz}$?

- (A) $8\mu\text{m}$ (B) $4\mu\text{m}$ (C) $2\mu\text{m}$ (D) $1\mu\text{m}$

8. Kolikšno obremenjeno kvalitetno LC nihajnega kroga $Q_L=?$ potrebujemo v oscilatorju za $f=3\text{GHz}$, da pri odmiku $\Delta f=100\text{kHz}$ fazni šum ne preseže $L(\Delta f)=-100\text{dBc/Hz}$? Aktivni Si NPN gradnik dosega pri vhodni moči $P_0=100\mu\text{W}$ šumno število $F=10\text{dB}$. ($k_B=1.38 \cdot 10^{-23}\text{J/K}$, $T_0=290\text{K}$)

- (A) 14   (B) 21   (C) 33   (D) 52

9. V vezju za nastavitev enosmerne delovne točke aktivnega gradnika oscilatorja ne smemo uporabljati naslednjega gradnika, ki bi lahko ogrozil fazni šum oscilatorja:

- (A) rdeča LED za padec 1.7V   (B) zener dioda za napetost 12V   (C) Si PN dioda za padec 0.7V   (D) zener dioda za napetost 3.3V

10. Mikroprocesorji in mikrokrmilniki najpogosteje uporabljajo kristalni oscilator kot izvor ure. Pravilno fazno povratne vezave za nihanje oscilatorja zagotavlja:

- (A) kondenzatorja v vezavi Colpitts   (B) fazno obrača transformator   (C) tuljavi v vezavi Hartley   (D) obrat faze ni potreben

11. Kot aktivni gradnik v vrhunskejem LC oscilatorju za 300MHz je smiselno izbrati naslednjo vrsto polprevodnika oziroma vezja:

- (A) Si CMOS inverter   (B) Si operacijski ojačevalnik   (C) N-kanalni Si spojni JFET   (D) GaAlN HEMT

12. V oscilatorju ($Q_L=30$) za $f=10\text{GHz}$ uporabimo GaAlAs HEMT z VF šumnim številom $F=1\text{dB}$. Vezje za nastavitev delovne točke skrbno načrtujemo tako, da ne poslabšamo faznega suma. Pri odmiku $\Delta f=100\text{kHz}$ je potek faznega šuma naslednji:

- (A) $L(\Delta f)=\alpha \cdot f^{-3}$ (B) $L(\Delta f)=\alpha \cdot f^{-2}$ (C) $L(\Delta f)=\alpha \cdot f^{-1}$ (D) $L(\Delta f)=\text{konst.}$

Priimek in ime:

Elektronski naslov:

5. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE - 19.1.2018

1. Neposredni številski sintetizator (DDS) frekvence uporablja 48-bitno računanje (seštevalnik in akumulator). Kolikšen je najmanjši frekvenčni korak takšnega sintetizatorja, ki dela s frekvenco takta $f_{TAKT}=1\text{GHz}$?

- (A) 15.3kHz   (B) 59.6Hz   (C) 0.232Hz   (D) 3.55 μHz

2. za neznani VCO izmerimo odziv: 0V=420MHz, 1V=425MHz, 2V=431MHz, 3V=436MHz, 4V=440MHz, 5V=444MHz, 6V=447MHz, 7V=450MHz in 8V=452MHz. Kolikšno je razmerje med največjim in najmanjšim $K_{VCOMAX}/K_{Vcomin}=?$ merjenega vezja, kar vpliva na izbiro m PLLja?

- (A) 2.00   (B) 2.50   (C) 3.00   (D) 3.33

3. CB radijska postaja mora pokriti frekvenčni pas $f=26.965\text{MHz}-27.405\text{MHz}$ v kanalih s frekvenčnim razmakom $\Delta f=10\text{kHz}$. V kolikšnem območju se giblje faktor deljenja $N=?$ sintetizatorja s fazno-sklenjeno zanko in skrbno izbrano primerjalno frekvenco?

- (A) 5393-5481   (B) 26965-27405   (C) 10786-10962   (D) 2696-2740

4. V vezju uporabljamo VCO z bipolarnim tranzistorjem ($f_{CBJT}=1\text{kHz}$), ki pri odmiku $\Delta f=100\text{kHz}$ dosega gostoto faznega šuma $L(\Delta f)=-100\text{dBc/Hz}$. Kakšno gostoto faznega šuma $L'(\Delta f)$ doseže z istim rezonatorjem na istem odmiku CMOS integrirani VCO $f_{CMOS}=1\text{MHz}$?

- (A) -100dBc/Hz   (B) -90dBc/Hz   (C) -80dBc/Hz   (D) -110dBc/Hz

5. Zančno sito fazno-sklenjene zanke s črpalko nabojev vsebuje kondenzator $C_1=100\text{nF}$ in kompenzacijo faze z zaporedno vezavo $R=1\text{k}\Omega$ in $C_2=2.2\mu\text{F}$. Kolikšna je pasovna širina fazno-sklenjene zanke $B_{ZANKE}\approx\omega_m/2\pi=?$ v primeru, da je zančno sito dobro načrtovano?

- (A) 72Hz   (B) 346Hz   (C) 1664Hz   (D) 120kHz

6. Mikrotraktasti vod širine $w=5\text{mm}$ je izjedkan na eni strani dvostranskega tiskanega vezja iz teflonskega laminata z $\epsilon_r=2.4$ debeline $h=0.8\text{mm}$. Druga stran ni jedkana, dadeluje kot ravnina mase. Pri kateri frekvenci $f_c=?$ pričakujemo nastop višjih rodov?

- (A) 5.2GHz   (B) 12.5GHz   (C) 19.4GHz   (D) 30GHz

7. Neželen sklop preko skupnega napajanja ojačevalne verige sprejemnika lahko zadušimo z različnimi gradniki oziroma vezji. Kateri od navedenih ukrepov je NEUČUNKOVIT?

- (A) nizkoprepustno RC sito   (B) napetostni regulator   (C) zaporedna dušilka L   (D) zaporedna Zener dioda

8. Visoko dušenje nekaterih neželenih produktov mešanja v dvojno-balansčnem mešalniku z vencem štirih diod in dvema transformatorjem dosežemo z naslednjim ukrepom:

- (A) jedra iz ferita z malo izgubami   (B) hitre diode z nizkim t_{rr} (C) navitja z malo ovoji   (D) izbrane enake diode

9. Glavna prednost ulomkovne fazno-sklenjene zanke v primerjavi s sintetizatorjem z običajno celoštiviško fazno-sklenjeno zanko je:

- (A) večja pasovna širina zanke   (B) nižja frekvanca črpalke nabojev   (C) večji razmak med kanali   (D) nižji fazni šum izvora

10. Preprost UKV FM radijski sprejemnik za frekvenčni pas $F=88..108\text{MHz}$, ki ga gradimo na vajah, ima v visokofrekvenčnem delu pred mešalnikom samo visokoprepustno sito $f>50\text{MHz}$. Zrcalni odziv sprejemnika pričakujemo na odmiku $\Delta f=?$

- (A) +/-400kHz   (B) -50MHz   (C) +108MHz/-88MHz   (D) +/-21.4MHz

11. Mikrotraktasti vod je izdelan na dvostranskem laminatu tako, da je na eni stran izjedkan vodnik širine $w=1\text{mm}$, na drugi pa je raven mase neokrnjena. Dielektričnost $h=1.6\text{mm}$ debelega laminata znaša $\epsilon_r=2.3$, okolica je zrak. $Z_k=?$ takšnega voda je:

- (A) 62Ω (B) 85Ω (C) 110Ω (D) 284Ω

12. V tehniki mikrotraktih vodov izdelamo pasovno sito za $f_0=1\text{GHz}$ s polvalovnimi rezonatorji, ki so na obeh koncih odprtvi (brez via luknenj). Pasovno sito bo imelo prvi neželen odziv pri frekvenci približno:

- (A) 1.5GHz   (B) 2GHz   (C) 3GHz   (D) 4GHz

1. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE - 19.10.2018

1. Mikrovalovni detektor izdelamo s Schottky diodo iz GaAs, s katero usmerjamo napetost na bremenu $R=Z_k=50\Omega$. Linearno območje delovanja, ko je izhodna enosmerna napetost prenosorazmerna amplitudi vhodne VF napetosti, se začenja pri vhodni moči:

- (A) -30dBm (B) -10dBm (C) $+10\text{dBm}$ (D) $+30\text{dBm}$

2. Delovanje mikrovalovnega oscilatorja oziroma ojačevalnika s tunelsko diodo omogoča naslednja lastnost aktivnega gradnika:

- (A) negativna diferencialna R   (B) kapacitivnost zaporne plasti   (C) zakasnitev plazovnega preboja   (D) več višjih w prevodnih pasov

3. Varikap dioda iz silicija se pri frekvenci $f=1\text{GHz}$ obnaša kot kondenzator s kvaliteto $Q=30$. Kolikšno kvalitetno $Q'=?$ bi dosegla varikap dioda iz GaAs s podobnim profilom dopiranja N zaporne plasti? ($\mu_n=1400\text{cm}^2/\text{Vs}$ za silicij oziroma $\mu'_n=5000\text{cm}^2/\text{Vs}$ za GaAs)

- (A) 383   (B) 107   (C) 30   (D) 8.4

4. Kolikšna naj bo debelina $d=?$ zaporne plasti I v silicijevi PIN diodi, ki je namenjena delovanju kot mikrovalovno stikalo z visoko impedanco (nizka kapacitivnost) v izključenem stanju in nizko impedanco v vključenem stanju pri majhnem enosmernem toku?

- (A) ni pomembna   (B) 100nm (C) $100\mu\text{m}$ (D) $3\mu\text{m}$

5. Za sodoben bipolarni tranzistor iz silicija poljubne polaritete (NPN oziroma PNP) velja naslednja povezava med prebojno napetostjo usmerniškega spoja BE v zaporni smeri (U_{BEO}) in prebojno napetostjo usmerniškega spoja BK v zaporni smeri (U_{BKO}):

- (A) $|U_{BEO}| < |U_{BKO}|$ (B) $|U_{BEO}| \approx |U_{BKO}|$ (C) $|U_{BEO}| > |U_{BKO}|$ (D) $|U_{BEO}| \rightarrow 0$

6. Nizkofrekvenčni ojačevalnik v razredu A s sodobnim silicijevim NPN tranzistorjem s tokovnim ojačanjem $\beta_0 \approx 300$ doseže pri napajalni napetosti kolektorskoga kroga $U_{BAT}=6\text{V}$ (uporovno breme in $U_{KE}=U_R=U_{BAT}/2$) močnostno ojačanje za male signale približno:

- (A) 25dB   (B) 45dB   (C) 65dB   (D) 85dB

7. Pri načrtovanju vezja za nastavljanje delovne točke močnostnega bipolarnega tranzistorja moramo paziti na naslednje pojave (obkrožite NAPĀČEN odgovor):

- (A) odstopanje ojačanja β (B) nevarnost toplotnega pobega   (C) odstopanje I_s spoja BE   (D) preboj spoja BK

8. Bipolarni tranzistor ima mejno frekvenco tokovnega ojačanja $f_T=1\text{GHz}$. Enosmerno tokovno ojačanje istega tranzistorja znaša $\beta_0 \approx 150$. Pri kateri frekvenci $f_B=?$ začne tokovno ojačanje upadati (-3dB) glede na enosmerno ojačanje?

- (A) 1GHz   (B) 82MHz   (C) 6.7MHz   (D) 44kHz

9. Sekundarni preboj pripelje do uničenja močnostnega bipolarnega tranzistorja zaradi neenakomerne porazdelitve toka na čipu tranzistorja, kar ojača pobeg $T_K=-2.2\text{mV/K}$ spoja BE v prevodni smeri. Kateri razred delovanja ojačevalnika je najbolj odporen?

- (A) A visoka f   (B) C visoka f   (C) A nizka f   (D) C nizka f

10. Hitrost delovanja poljskega tranzistorja (JFET, MOSFET oziroma HEMT) določa poleg dolžine kanala t še naslednja lastnost polprevodnika:

- (A) mobilnost μ nosilcev v kanalu   (B) τ rekombinacije manjšinskih nosilcev   (C) u preboja polprevodnika   (D) širina kanala w

11. GaAlAs/GaAs HEMT ima $I_{DSS}=40\text{mA}$ in pragovno napetost (preščipnjenje kanala) $U_{TH}(I_D=0)=-1.4\text{V}$. Kolikšen je največji tok ponora $I_{DMAX}=?$, če napetost na vratih omejuje Schottky spoj med vratimi in kanalom na $U_{GSMAX}=+0.7\text{V}$

- (A) 45mA   (B) 50mA   (C) 60mA   (D) 90mA

12. Močnostni ojačevalnik oddajnika bazne postaje je izdelan s GaAlN/GaN HEMTOM. Slednji omogoča preprosto prilagoditve impedance v izhodnem krogu (prilagoditev ponora) pri napajalni napetosti:

- (A) 3V   (B) 12V   (C) 50V   (D) 250V

Priimek in ime:

Elektronski naslov:

2. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE - 16.11.2018

1. Močnostni VF tranzistor v ohišju s prirobnico za hladilno rebro je lahko izdelan v naslednjih tehnologijah (obkrožite NAPĀČEN odgovor):

- (A) Si NPN z izolacijo iz BeO   (B) N-kanalni HEMT iz Ga₁N/GaN   (C) P-kanalni MESFET iz GaAs   (D) N-kanalni LDMOS iz Si

2. Radijska antena ima odbojnosc (povratno slabljenje) $\Gamma_{dB}=-10dB$ na delovni frekvenci. Anteno povežemo do radijskega oddajnika s koaksialnim kablom z nazivnim vstavitvenim slabljenjem $a=-2dB$ pri $Z_b=Z_k=50\Omega$. Kakšno odbojnosc $\Gamma_{dB}'=?$ občuti oddajnik?

- (A) -14dB   (B) -12dB   (C) -10dB   (D) -8dB

3. Neznan četveropol priključimo na analizator vezij in pri frekvenci $f=100MHz$ izmerimo $S_{11}=0$, $S_{12}=0.1$, $S_{21}=0.1$ in $S_{22}=0$. Vezje četveropola je:

- (A) zaporno sito za 100MHz   (B) uporovni slabilec $a=-20dB$ (C) izolator za 100MHz   (D) ojačevalnik $G=+20dB$

4. Koaksialni kabel dolžine $l=1m$ ima karakteristično impedanco $Z_k=50\Omega$, zanemarljive izgube in hitrost valovanja $v=2 \cdot 10^8 m/s$. Kolikšno impedanco $Z=?$ izmerimo na enem koncu kabla, če pustimo drugi konec kabla nepovezan (odprte sponke) na frekvenci $f=25MHz$?

- (A) 50Ω (B) $j50\Omega$ (C) 0Ω (D) $-j50\Omega$

5. Anteno s šumno temperaturo $T_A=290K$ priključimo na vhod sprejemnika s šumno temperaturo $T_s=870K$ in pasovno širino $B=1MHz$. Kolikšna je navidezna skupna šumna moč $P_N=?$ na vhodu sprejemnika v dani pasovni širini? ($k_B=1.38 \cdot 10^{-23} J/K$)

- (A) -114dBm   (B) -111dBm   (C) -108dBm   (D) -102dBm

6. Anteno s sevalnim izkoristkom $\eta=80\%$ usmerimo v hladno nebo s šumno temperaturo $T_N=10K$. Antena sama (ohmske izgube) se sicer nahaja na temperaturi okolice $T_0=300K$. Kolikšno temperaturo $T_A=?$ izmerimo na antenskem priključku?

- (A) 8K   (B) 30K   (C) 68K   (D) 310K

7. Občutljivost spektralnega analizatorja s šumnim številom $F_S=30dB$ skušamo izboljšati z dodatnim ojačevalnikom na vhodu z $G=25dB$ in pripadajočim šumnim številom $F_G=3dB$. Kolikšno je šumno število celotne vezave $F=?$ ($T_0=290K$, $k_B=1.38 \cdot 10^{-23} J/K$)

- (A) 3.5dB   (B) 4.4dB   (C) 6.3dB   (D) 7.1dB

8. Močnostni ojačevalnik oddajnika vsebuje LDMOS tranzistor, ki deluje pri napetosti ponora $U_{DS}=+28V$. Delovno točko ojačevalnika nastavimo v razred A z enosmerno napetostjo na vratih $U_{GS}=?$

- (A) -15V   (B) -1V   (C) +12V   (D) +3V

9. Merjenec ima šumno število $F=10dB$ in zadosti visoko ojačanje, da prekrije lastni šum meritnika šumnega števila. Kolikšno razmerje vroče/hladno $Y=?$ [dB] pričakujemo s šumno glavo, ki ima ENR=5dB? ($T_0=290K$, $k_B=1.38 \cdot 10^{-23} J/K$)

- (A) 0.85dB   (B) 3.15dB   (C) 8.85dB   (D) 31.5dB

10. Visokofrekvenčni ojačevalnik ni brezpogojno stabilen. Kateri protiukrep ne poslabša šumnega števila F niti ne znižuje ojačanja G ojačevalnika in hkrati omogoča stabilno delovanje ojačevalnika pri odbojnosti vira $|\Gamma_g| \leq 1$ in pasivnega bremena $|\Gamma_b| \leq 1$?

- (A) nevtralizacija   (B) obremenitev izhoda   (C) obremenitev vhoda   (D) povratna vez

11. Pri eni meritvi razmerja vroče/hladno izmerjeni faktor Y opleta za $\Delta Y=+/-0.4dB$. Kolikšno bo opletanje razmerja $\Delta Y'=?$, če meritnik nastavimo za povprečenje $N=64$ zaporednih meritev?

- (A) $+/-0.006dB$ (B) $+/-0.05dB$ (C) $+/-0.14dB$ (D) $+/-0.2dB$

12. N-MOS tetroda z vgrajenim kanalom (depletion) ima štiri zunanje električne priključke S , G_1 , G_2 in D , kjer je S tudi podlaga čipa. Med katerim parom priključkov lahko pokaže ohmmeter upornost, nižjo od neskončno, pri brezhibnem gradniku?

- (A) G_1-G_2 (B) $D-S$ (C) G_1-S (D) G_2-D

Priimek in ime:

Elektronski naslov:

3. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE - 7.12.2018

1. Pri kateri vrsti diode oziroma usmerniškega spoja plazovni preboj NIMA trajnih uničujočih posledic pri zmernem toku v zaporni smeri, da čipa ne pregrevemo:

- (A) BE spoj Si NPN tranzistorja   (B) Si VF Schottky za mešalnike   (C) infrardeča LED iz GaAlAa/GaAs   (D) Si varikap (varaktor)

2. za WiFi napravo, ki uporablja OFDM, je zahtevan $EVM < 0.1\%$. Pri povprečni izhodni moči $\langle P \rangle = +12 \text{ dBm}$ potrebujemo v izhodni stopnji oddajnika ojačevalnik, ki lahko proizvaja (smiselno) izhodno moč $P_{1\text{dB}} = ?$:

- (A) +7 dBm   (B) +17 dBm   (C) +27 dBm   (D) +37 dBm

3. Točnost merilnika šumnega števila bi radi izboljšali s povprečenjem, ker drugih pogojev meritve ne moremo spremenijati. Kolikšno povprečenje moramo izbrati na merilniku, da se opletanje rezultata meritve razpolovi?

- (A) 2-krat   (B) 4-krat   (C) 16-krat   (D) 64-krat

4. Šumna glava s polprevodniško plazovno diodo ima naveden ENR=5.1 dB pri frekvenci meritve $f=1 \text{ GHz}$. Kolikšna je šumna temperatura vključene glave $T_2 = ?$, če je šumna temperatura izključene glave enaka sobni temperaturi $T_1=290 \text{ K}$? ($k_B=1.38 \cdot 10^{-23} \text{ J/K}$)

- (A) 938 K   (B) 522 K   (C) 3037 K   (D) 10400 K

5. Z analizatorjem vezij (VNA) izmerimo amplitudo $a=+13.7 \text{ dB}$ in fazo $\phi=237^\circ$ pri frekvenci $f=2.45 \text{ GHz}$. Kateremu od S parametrov brezpogojno stabilnega četveropola lahko ustreza navedeni rezultat meritve?

- (A) S_{11} ali S_{21} (B) S_{11} ali S_{22} (C) S_{12} ali S_{21} (D) samo S_{22}

6. Visokofrekvenčni ojačevalnik v razredu B dosega izhodno moč $P_{1\text{dB}}=50 \text{ W}$ pri porabi enosmerne moči $P_{DC}=100 \text{ W}$. Kolikšna je izhodna moč ojačevalnika $P=?$, ko pri znižanem krmiljenju enosmerna poraba upade na $P_{DC}'=20 \text{ W}$?

- (A) 2 W   (B) 5 W   (C) 10 W   (D) 15 W

7. Signal iz antene gre v sprejemniku najprej na ojačevalnik z ojačanjem $G=20 \text{ dB}$, sledi pasovno sito z vstavitvenim slabljenjem $a=-3 \text{ dB}$ in nato mešalnik, ki ima $P_{IIP3}=+0 \text{ dBm}$. Kolikšen je $P_{IIP3}'=?$ celotnega sprejemnika, če je za popačenje odgovoren samo mešalnik?

- (A) -20 dBm   (B) -17 dBm   (C) -23 dBm   (D) -3 dBm

8. Glavni namen vezave dveh malosignalnih visokofrekvenčnih tranzistorjev (NPN bipolarnih ali NMOS z vgrajenim kanalom) v ojačevalno kaskado je naslednji:

- (A) zvišanje prebojne U_{MAX} (B) znižanje porabe ojačevalnika   (C) zvišanje mejne frekvenca f_T (D) znižanje C_{MILLER}

9. Kolikšno šumno temperaturo $T_S = ?$ lahko doseže nizkošumni ojačevalnik z GaAlAs/GaAs HEMTOM pri frekvenci $f=3 \text{ GHz}$? Celotno vezje ojačevalnika deluje pri sobni temperaturi $T=290 \text{ K}$ in poskrbimo za prilagoditev impedanc za najnižji šum.

- (A) 3000 K   (B) 300 K   (C) 30 K   (D) 3 K

10. Frekvenčno pasovno-prepustno sito izdelamo z zaporednim LC nihajnjim krogom, ki v vezju sita doseže obremenjeni $Q_L=200$ pri frekvenci $f=80 \text{ MHz}$. Kolikšna je največja skupinska zakasnitev $t_g = ?$ takšnega pasovnega sita?

- (A) $1.6 \mu\text{s}$ (B) $0.8 \mu\text{s}$ (C) $0.4 \mu\text{s}$ (D) $0.2 \mu\text{s}$

11. Določite kvaliteto mehanskega rezonatorja (gonga) $Q=?$, ki zveni na frekvenci $f=700 \text{ Hz}$. Začetni udarec doda gongu mehansko energijo $W=7 \text{ mJ}$, ki se večinoma pretvarja v zvok z začetno močjo $P=22 \text{ mW}$.

- (A) 223   (B) 446   (C) 700   (D) 1400

12. Pasivno frekvenčno pasovno-zaporno sito opišemo z matriko parametrov S. Za sito z zanemarljivo nizkimi izgubami veljajo v zapornem področju naslednje povezave:

- (A) $|S_{11}|=|S_{22}|=1$ in $S_{12}=S_{21}=0$ (B) $|S_{11}|^2+|S_{22}|^2 \approx 1$ in $|S_{12}|^2+|S_{21}|^2 \approx 1$ (C) $|S_{12}|=|S_{21}|=1$ in $S_{11}=S_{22}=0$ (D) $|S_{21}|=1$ in $S_{11}=S_{12}=S_{22}=0$

Priimek in ime:

Elektronski naslov:

4. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE – 21.12.2018

1. Lestvičasta vezja preprosto simuliramo s pomočjo invertiranja impedance/admitance in napetostnega/tokovnega vira. Pri računanju v Pythonu lahko povzroči hudo prikrito napako naslednja računska operacija, če so operandi slučajno cela števila:

- (A) $b=|a|$ (B) $c=a \cdot b$ (C) $b=\sqrt{a}$ (D) $c=a/b$

2. Pasovno sito za $f_0=10\text{GHz}$ izdelamo z enim votlinskim rezonatorjem, ki v vezju sita dosega obremenjeno kvaliteto $Q_L=500$. Kolikšno skupinsko zakasnitev $t_g=?$ vnaša sito na frekvenci f_0 ?

- (A) $1.59\mu\text{s}$ (B) 159ns (C) 15.9ns (D) $15.9\mu\text{s}$

3. Lastnosti oscilatorja so predstavljene v Riekejevem diagramu. Naslednje veličine so izrisane v Riekejevem diagramu kot funkcija prilagoditve bremena Γ :

- (A) frekvenca in fazni šum   (B) frekvenca in izhodna VF moč   (C) stabilnost in izhodna VF moč   (D) izkoristek in fazni šum

4. Katerega gradnika oziroma pojava NE MOREMO simulirati z enodimensijskim simulatorjem visokofrekvenčnih vezij, kot je na primer Puff?

- (A) odboj na prehodu koaks/mikrostrip   (B) polvalovni rezonator   (C) četrtrvalovni transformator Z   (D) sklop med dvema vodoma

5. Kakšen četveropol vstavimo med izhod oscilatorja in breme, da zmanjšamo odvisnost frekvence $f(\Gamma)$ od odbojnosti bremena? Obkrožite NESMISELNI odgovor!

- (A) uporovni slabilec   (B) ločilni ojačevalnik   (C) cirkulator s prilagojenim bremenom   (D) frekvenčno pasovno sito

6. Rezina „AT“ kremera debeline $d=200\mu\text{m}$ in premera $2r=8\text{mm}$ ima naparjene kovinske elektrode. Pri kateri frekvenci $f_1=?$ pričakujemo osnovno rezonanco, če vpliv elektrod zanemarimo? ($v=3320\text{m/s}$)

- (A) 8.3MHz (B) 16.6MHz (C) 24.9MHz (D) 33.2MHz

7. Simulator visokofrekvenčnih vezij Puff shrani vse podatke o gradnikih, povezavah in izračunanih rezultatih na naslednji način:

- (A) mapa projekta z več datotekami   (B) ena sama ASCII datoteka   (C) ena sama dvojiška datoteka   (D) izberemo v programu

8. Oscilator za $f=3\text{GHz}$ vsebuje rezonator s $Q_L=100$ in silicijev NPN tranzistor s šumnim številom $F=3\text{dB}$ pri moči $P_0=1\text{mW}$. Na spektralnem analizatorju $B=3\text{kHz}$ odčitamo razmerje nosilec proti faznemu šumu pri $\Delta f=100\text{kHz}$ $C/N=?$ ($k_B=1.38 \cdot 10^{-23}\text{J/K}$, $T_0=290\text{K}$)

- (A) 76dB (B) 86dB (C) 96dB (D) 66dB

9. Mikroprocesor uporablja vgrajeni RC oscilator kot izvor ure na $f=2\text{MHz}$. Kolikšno časovno konstanto $T_{RESET}=R_{RESET}C_{RESET}$ je smiselno vgraditi v zakasnitev vezja za RESET mikroprocesorja?

- (A) $1\mu\text{s}$ (B) $100\mu\text{s}$ (C) 10ms (D) 1s

10. Vstavitevno slabljenje pasovno-prepustnega sita s polvalovnimi mikrotraktastimi rezonatorji NI ODVISNO od naslednjega podatka naloge:

- (A) prevodnost kovine vodnikov   (B) izgubni kot dielektrične podlage   (C) hrapavost površine vodnikov   (D) faza signala na vhodu sita

11. Električni oscilator vsebuje ojačevalnik in pasovno sito. Oscilator zaniha na tisti frekvenci f , kjer za celotno verigo velja naslednje:

- (A) fazni zasuk je enak 180° (B) ojačanje je največje   (C) fazni zasuk je enak 0° (D) ojačanje je enako 1

12. GaAlAs/GaAs HEMT kljub izredno nizkemu šumu na mikrovalovnih frekvencah ni najprimernejši gradnik za mikrovalovne oscilatorje iz naslednjega razloga:

- (A) dodatnega šuma $1/f$ (B) temperaturne odvisnosti   (C) nizke prebojne napetosti   (D) dvojnega napajanja

Priimek in ime:

Elektronski naslov:

1. Neposredni številski sintetizator (DDS) frekvence uporablja 24-bitno računanje (seštevalnik in akumulator). Kolikšen je najmanjši frekvenčni korak takšnega sintetizatorja, ki dela s frekvenco takta $f_{TAKT}=180\text{MHz}$?
- (A) 2.75kHz   (B) 10.7Hz   (C) 41.9mHz   (D) 0.64μHz
2. Celoštivilski PLL sintetizator ima primerjalno frekvenco $f_{REF}=25\text{kHz}$. V dobro načrtovanem vezju je na odmiku $\Delta f=1\text{MHz}$ fazni šum izhodnega signala $L(\Delta f)$ odvisen od:
- (A) faznega šuma reference XO   (B) histereze primerjalnika   (C) faznega šuma reference in VCO   (D) faznega šuma VCO
3. Analogni TV sprejemnik uporablja mešanje na medfrekvenco 36MHz. Pri sprejemu TV programa na frekvenci 176MHz bo takšen sprejemnik motil druge sprejemnike v neposredni okolici, ki sprejemajo na frekvenci:
- (A) 72MHz   (B) 175MHz   (C) 211MHz   (D) 247MHz
4. Radijska postaja gasilcev mora pokriti frekvenčni pas $f=146\text{MHz}-174\text{MHz}$ v kanalih s frekvenčnim razmakom $\Delta f=12.5\text{kHz}$. V kolikšnem območju se giblje faktor deljenja $N=?$ sintetizatorja s fazno-sklenjeno zanko in skrbno izbrano primerjalno frekvenco?
- (A) 11680-13920   (B) 29200-34800   (C) 146000-174000   (D) 5840-6960
5. S programom za simulacijo visokofrekvenčnih vezij Puff ne moremo simulirati delovanja naslednjega gradnika radijskega sprejemnika:
- (A) nizkošumni ojačevalnik   (B) balančni mešalnik   (C) simetrično vezje (balun)   (D) pasovno prepustno sito
6. Pri gradnji ojačevalne verige radijskega sprejemnika lahko pride do neželenega sklopa iz izhoda nazaj na vhod tudi preko skupne impedance vira napajanja, kar zahteva razklop napajanja. V isti ojačevalni verigi smejo imeti skupno napajanje največ:
- (A) štiri stopnje   (B) tri stopnje   (C) dve stopnji   (D) ena stopnja
7. Ena sama Schottky dioda (nizka kapacitivnost spoja brez zaščitnega obroča) lahko deluje kot naslednja vrsta mešalnika v radijskem sprejemniku:
- (A) mešalnik brez dušenja RF in LO   (B) balančni mešalnik   (C) dvojno-balančni mešalnik   (D) kvadraturni mešalnik
8. UKV FM radijski sprejemnik za frekvenčni pas $F=88\text{--}108\text{MHz}$, ki ga gradimo na vajah, ima v VF delu pred mešalnikom frekvenčno sito, ki duši naslednjo motnjo:
- (A) zrcalno $f_z=f_{RF}\pm 2f_{MF}$ (B) sevanje LO $f_{LO}=f_{RF}\pm f_{MF}$ (C) drugi harmonik $f=2f_{RF}$ (D) medfrekvenco $f_{MF}=200\text{kHz}$
9. Visokofrekvenčno vezje vgradimo v zaprto kovinsko ohišje v obliki kvadra z notranjimi izmerami $a=15.3\text{cm}$, $b=11\text{cm}$ in $c=5.7\text{cm}$. Pri kateri najnižji frekvenci $f=?$ pričakujemo prvo notranjo rezonanco ohišja? ($c=3\cdot 10^8\text{m/s}$)
- (A) 1.25GHz   (B) 1.68GHz   (C) 1.8GHz   (D) 1.95GHz
10. Glavna prednost običajne celoštivilske fazno-sklenjene zanke v primerjavi s sintetizatorjem z ulomkovno fazno-sklenjeno zanko je:
- (A) večja pasovna širina zanke   (B) višja frekvanca črpalke nabojev   (C) manjši razmak med kanali   (D) nižji fazni šum izvora
11. PLL frekvenčni sintetizator uporablja gradnike VCO s $K_{VCO}=2\text{MHz/V}$, delilnik z modulom $N=16241$ in primerjalnik s $K_\phi=400\mu\text{A/cikl}$. Zančno sito izdelamo s kondenzatorjem $C_1=1\mu\text{F}$ in $C_2=2.2\mu\text{F}$. Kolikšen naj bo upor $R=? [\Omega]$, da bo vnihanje zanke najhitrejše?
- (A) 1.3kΩ   (B) 2.6kΩ   (C) 4.9kΩ   (D) 8.9kΩ
12. Kapacitivnost hyperabrupt varikap diode lahko nastavljamo v razponu od $C_{MIN}=10\text{pF}$ do $C_{MAX}=150\text{pF}$. Vzporedno varikap diodi je vezana kapacitivnost vezja LC oscilatorja $C_{VEZJA}=30\text{pF}$. Kakšen frekvenčni razpon $f_{MIN}:f_{MAX}$ lahko pokrije opisani LC oscilator?
- (A) 1:2.12   (B) 1:4.50   (C) 1:3.87   (D) 1:15.0

1. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE - 18.10.2019

1. Tok I skozi silicijevo diodo s PN spojem se podvoji, ko napetost na diodi povečamo za $\Delta U=30\text{mV}$. Kolikšen je faktor diode $n=?$ Toplotna napetost znaša $U_T=k_B \cdot T / |Q_e| \approx 26\text{mV}$. Padec napetosti na upornosti priključkov smemo zanemariti in velja $I \gg I_s$.

- (A) 1.15   (B) 1.33   (C) 1.66   (D) 1.00
2. varikap dioda iz silicija ($\mu_n=1400\text{cm}^2/\text{Vs}$ in $\mu_p=450\text{cm}^2/\text{Vs}$) bo dosegla najvišjo kvaliteto $Q=1/(\omega RC)$ pri načrtovanju zaporne plasti:
- (A) večinoma v polprevodniku P   (B) večinoma v polprevodniku N   (C) enako debela v P in v N   (D) brez zaporne plasti
3. Kolikšno skupno kapacitivnost $C=?$ doseže silicijeva dioda s PN spojem pri toku $I=1\text{mA}$ v prevodni smeri? čas rekombinacije manjšinskih nosilcev znaša $\tau=100\text{ns}$. Privzamemo konstanto $n \cdot U_T = n \cdot k_B \cdot T / |Q_e| = 40\text{mV}$ in kapacitivnost spoja $C_s=0.3\text{pF}$.
- (A) 0.3pF (B) 30pF (C) 2.5nF (D) 115nF
4. V silicijevem bipolarnem močnostnem NPN tranzistorju za visoke frekvence preprečimo sekundarni preboj z naslednjim protiukrepom:
- (A) kompenzacija TK v viru delovne točke   (B) delovanje pri visoki napetosti KE   (C) nižje dopiranje baze tranzistorja   (D) izenačevalni upori v E prstih
5. Ojačevalnik omogoča najnižje popačene signalov (ne glede na moč, ki jo ojačevalnik zahteva od vira napajanja), ko delovno točko aktivnega polprevodnika nastavimo v naslednji razred delovanja:
- (A) A   (B) B   (C) C   (D) vseeno
6. Silicijev bipolarni NPN tranzistor ima navedeno $f_T=10\text{GHz}$ v podatkovnem listu. Pri frekvenči $f=1\text{MHz}$ izmerimo njegovo tokovno ojačanje $\beta=200$. Kolikšna je $f_\beta=?$ opisanega tranzistorja?
- (A) 1MHz (B) 50MHz (C) 200MHz (D) 10GHz
7. Z back (tunelsko) diodo izdelamo detektor mikrovalovnih signalov. Na vhod detektorja pripeljemo visokofrekvenčno napetost v velikostnem razredu $U_{VF} \approx 1\text{mV}_{eff}$. ($U_T=k_B \cdot T / |Q_e| \approx 26\text{mV}$, $n \approx 1$, $Z_k=50\Omega$) Izhodna enosmerna napetost U_{DC} je tedaj sorazmerna:
- (A) $U_{DC}=\alpha \cdot U_{VF}^2$ (B) $U_{DC}=\alpha \cdot \sqrt{U_{VF}}$ (C) $U_{DC}=\alpha \cdot \exp(U_{VF}/26\text{mV})$ (D) $U_{DC}=\alpha \cdot U_{VF}$
8. Najvišja uporabna frekvenca delovanja poljskega tranzistorja pri malih signalih je odvisna od naslednjih veličin (obkrožite NAPACEN odgovor!):
- (A) dolžine vrat (kanala)   (B) mobilnosti nosilcev   (C) induktivnosti priključkov   (D) pragovne napetosti
9. GaAlN/GaN HEMT z vgrajenim kanalom N je odličen močnostni visokofrekvenčni ojačevalnik. Pri uporabi moramo paziti, da skozi vrata ne steče prevelik tok in ne poškoduje kanala. Katere od navedenih napetosti U_{GS} NE smemo priključiti na vrata HEMT?
- (A) $+8\text{V}$ (B) $+0.8\text{V}$ (C) -8V (D) -0.8V
10. Kateri od navedenih MOS poljskih tranzistorjev se običajno ne proizvaja iz silicija in na njegovo uporabo v vezjih običajno ne računamo?
- (A) inducirani kanal P   (B) vgrajeni kanal P   (C) inducirani kanal N   (D) vgrajeni kanal N
11. GaAlN/GaN HEMT z vgrajenim kanalom ima pragovno napetost $U_{GS}=-3\text{V}$. Pri dovolj visoki napetosti U_{DS} znaša tok ponora v nasičenju $I_{DSS}=1\text{A}$ pri $U_{GS}=0$. Pri kateri napetosti $U_{GS}=?$ tok ponora ne preseže $I_D=250\text{mA}$?
- (A) -2.25V (B) $+1.25\text{V}$ (C) $+0.75\text{V}$ (D) -1.5V
12. Spojni poljski tranzistor (JFET) se da izdelati s kanalom N ali P iz silicija. Ne glede na polariteto kanala ima takšen tranzistor naslednjo slabo lastnost:
- (A) nizko tokovno ojačanje β (B) občutljiv na preboj SiO_2 vrat   (C) veliko odstopanje I_{DSS} proizvodnji   (D) občutljiv na topotni pobeg

Priimek in ime:

Elektronski naslov:

2. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE – 15.11.2019

1. Visokofrekvenčni detektor vsebuje Schottky diodo z nizkim pragom $U_{1mA}=100mV$. Pri vhodnem visokofrekvenčnem signalu moči $P=+30dBm$ bo odziv detektorja naslednja funkcija $U(P)$, kjer moč P vstavimo v $[W]$ in je α sorazmernostna konstanta z merskimi enotami:

- (A) $U=\alpha \cdot P$ (B) $U=\alpha \cdot P^2$ (C) $U=\alpha \cdot \sqrt{P}$ (D) $U=\alpha \cdot P^{3/2}$

2. Radijska antena ima impedanco $Z=(95+j0)\Omega$ na delovni frekvenci. Anteno povežemo do radijskega oddajnika s koaksialnim kablom z nazivnim vstavitvenim slabljenjem $a=-1dB$ pri $Z_b=Z_k=50\Omega$. Kakšno odbojnost $\Gamma_{dB}'=?$ občuti oddajnik?

- (A) $-14dB$ (B) $-12dB$ (C) $-10dB$ (D) $-8dB$

3. Neznan četveropol priključimo na analizator vezij in pri frekvenci $f=100MHz$ izmerimo $S_{11}=0+j0$, $S_{12}=0+j0$, $S_{21}=0+j1$ in $S_{22}=0+j0$. Vezje četveropola je:

- (A) zaporno sito za $100MHz$ (B) uporovni slabilec $a=-20dB$ (C) izolator za $100MHz$ (D) ojačevalnik $G=+20dB$

4. Močnostni ojačevalnik oddajnika vsebuje LDMOS tranzistor, ki deluje pri napetosti ponora $U_{DS}=+28V$. Delovno točko ojačevalnika nastavimo v razred A z enosmerno napetostjo na vratih $U_{GS}=4V$. Kolikšna je $U_{GS}'=?$ za delovanje v razredu B?

- (A) $-4V$ (B) $-1V$ (C) $+6V$ (D) $+3V$

5. WiFi na $f=2.4GHz$ preklaplja anteno med sprejemnikom in oddajnikom s PIN diodami. Kolikšen naj bo čas rekombinacije $T=?$ PIN diod, da bo poraba toka nizka in hkrati je preklop sprejem/oddaja in obratno zadosti hiter?

- (A) $100ns$ (B) $100\mu s$ (C) $100fs$ (D) $100ms$

6. Koaksialni kabel dolžine $l=2m$ ima karakteristično impedanco $Z_k=50\Omega$, zanemarljive izgube in hitrost valovanja $v=2 \cdot 10^8 m/s$. Kolikšno impedanco $Z=?$ izmerimo na enem koncu kabla, če pustimo drugi konec kabla nepovezan (odprte sponke) na frekvenci $f=25MHz$?

- (A) 50Ω (B) $j50\Omega$ (C) 0Ω (D) $-j50\Omega$

7. Polprevodniški ojačevalnik ima šumno število $F=6.2dB$ in močnostno ojačanje $G=15dB$, vse merjeno v sistemu s karakteristično impedanco $Z_k=50\Omega$. Kolikšna je šumna temperatura ojačevalnika $T=? [K]$ pri nazivni sobni temperaturi $T_0=290K$? ($k_B=1.38 \cdot 10^{-23} J/K$)

- (A) $919K$ (B) $627K$ (C) $1450K$ (D) $145K$

8. Satelitski sprejemnik moramo načrtovati tako, da vsota šuma vseh stopenj ne preseže šumnega števila $F_s=0.52dB$. Razpoložljivi tranzistorji dosegajo ojačanje komaj $G=7dB$ na delovni frekvenci. Kolikšno sme biti šumno število posameznega tranzistorja $F=?$

- (A) $0.67dB$ (B) $0.33dB$ (C) $0.22dB$ (D) $0.42dB$

9. Anteno s sevalnim izkoristkom $\eta=90\%$ usmerimo v hladno nebo s šumno temperaturo $T_N=10K$. Antena sama (ohmske izgube) se sicer nahaja na temperaturi okolice $T_0=300K$. Kolikšno temperaturo $T_A=?$ izmerimo na antenskem priključku?

- (A) $130K$ (B) $39K$ (C) $68K$ (D) $271K$

10. WiFi 802.11a uporablja pasovno širino $B=20MHz$. Kolikšna je nadomestna šumna moč $P_N=?$ na vhodnih sponkah sprejemnika $F=6dB$ v odsotnosti radijskih motenj drugih oddajnikov? Antena WiFija gleda v okolico na temperaturi $T_0=290K$. ($k_B=1.38 \cdot 10^{-23} J/K$)

- (A) $-95dBm$ (B) $-98dBm$ (C) $-107dBm$ (D) $-101dBm$

11. Pri eni meritvi razmerja vroče/hladno izmerjeni faktor Y opleta za $\Delta Y=+/-0.4dB$. Kolikšno bo opletanje razmerja $\Delta Y'=?$, če merilnik nastavimo za povprečenje $N=8$ zaporednih meritev?

- (A) $+/-0.006dB$ (B) $+/-0.05dB$ (C) $+/-0.14dB$ (D) $+/-0.2dB$

12. Pri meritvi šumnega števila ojačevalnika nam merilni sprejemnik pokaže razmerje vroče/hladno $Y=85.72$. Izmerjeno šumno število F zelo opleta, zato sklepamo na napako:

- (A) premajhen ENR šumne glave   (B) preveč povprečenja   (C) premalo povprečenja   (D) prevelik ENR šumne glave

Priimek in ime:

Elektronski naslov:

1. Šumna glava s polprevodniško plazovno diodo ima naveden $ENR=11.9\text{dB}$ pri frekvenci meritve $f=1\text{GHz}$. Kolikšna je šumna temperatura vključene glave $T_2=?$, če je šumna temperatura izključene glave enaka sobni temperaturi $T_1=290\text{K}$? ($k_B=1.38 \cdot 10^{-23}\text{J/K}$)
- (A) 8.3K (B) 290K (C) 4500K (D) 10400K
2. Z merilnim sprejemnikom opazujemo pas $80..90\text{MHz}$. V tem pasu opazimo samo dva signala na $f_1=82\text{MHz}$ in $f_2=88\text{MHz}$. Ko na vhod sprejemnika vstavimo slabilec 10dB , signal na f_1 upade za 10dB , signal na f_2 pa za 30dB . Na kateri frekvenci $f_3=?$ je močen oddajnik?
- (A) 94MHz (B) 100MHz (C) 70MHz (D) 76MHz
3. Signal iz antene gre v sprejemniku najprej na ojačevalnik z ojačanjem $G=19\text{dB}$, sledi pasovno sito z vstavitvenim slabljenjem $a=-2\text{dB}$ in nato mešalnik, ki ima $P_{IP3}=+0\text{dBm}$. Kolikšen je $P_{IP3}'=?$ celotnega sprejemnika, če je za popačenje odgovoren samo mešalnik?
- (A) -17dBm (B) -2dBm (C) -15dBm (D) -13dBm
4. WiFi dostopno točko želimo uporabljati z visoko zmogljivostjo z modulacijo QAM64 na vsakem od $N=48$ uporabnih nosilcev OFDM. Izhodna stopnja WiFi oddajnika dosega $P_{1\text{dB}}=+23\text{dBm}$. Kolikšno povprečno moč $\langle P \rangle=?$ zmore oddajnik z navedeno modulacijo?
- (A) -2dBm (B) $+8\text{dBm}$ (C) $+16\text{dBm}$ (D) $+23\text{dBm}$
5. Visokofrekvenčni ojačevalnik v razredu B dosega izhodno moč $P_{1\text{dB}}=50\text{W}$ pri porabi enosmerne moči $P_e=100\text{W}$. Kolikšna je pričakovana enosmerna poraba ojačevalnika $P_e'=?$, ko ojačevalnik krmilimo za izhodno moč $P_e=4.5\text{W}$?
- (A) 100W (B) 20W (C) 30W (D) 45W
6. Izhodno stopnjo oddajnika izdelamo kot vzporedno vezavo $N=16$ enakih ojačevalnikov, od katerih ima vsak $G=10\text{dB}$ ojačanja in $P_{IP3}=+50\text{dBm}$. Kolikšen je $P_{IP3}'=?$ celotne stopnje, če izgube in popačenje v vezjih za prilagoditev impedanc zanemarimo?
- (A) $+53\text{dBm}$ (B) $+56\text{dBm}$ (C) $+59\text{dBm}$ (D) $+62\text{dBm}$
7. Z votlinskim rezonatorjem, ki ima neobremenjeni $Q_u=1000$, želimo izdelati pasovno-prepustno frekvenčno sito. V kakšnih mejah se lahko giblje obremenjeni $Q_L=?$ ne glede na vstavitveno slabljenje sita v prepustnem pasu?
- (A) $0 < Q_L < Q_u$ (B) $0 < Q_L < 1$ (C) $1 < Q_L < \infty$ (D) $Q_u < Q_L < \infty$
8. S kaskadno vezavo dveh NPN bipolarnih tranzistorjev oziroma dveh N-kanalnih poljskih tranzistorjev dosežemo naslednjo lastnost ojačevalnika:
- (A) višjo moč presečne točke P_{IP3} (B) brezpogojno stabilnost $K>1$ (C) nižje šumno število F (D) višji izkoristek η
9. LC nihajni krog izdelamo s tuljavo, ki ima $Q_{tuljava}=160$ in kondenzatorjem, ki ima precej višji $Q_{kondenzator}=800$, oboje merjeno pri frekvenci rezonance $f=1/(2\pi\sqrt{LC})$. Kolikšen je neobremenjeni $Q_u=?$ takšnega nihajnega kroga?
- (A) 80 (B) 133 (C) 200 (D) 960
10. Frekvenčno pasovno-prepustno sito izdelamo z zaporednim LC nihajnjim krogom, ki v vezju sita doseže obremenjeni $Q_L=200$ pri frekvenci $f=40\text{MHz}$. Kolikšna je največja skupinska zakasnitev $t_g=?$ takšnega pasovnega sita?
- (A) $1.6\mu\text{s}$ (B) $0.8\mu\text{s}$ (C) $0.4\mu\text{s}$ (D) $0.2\mu\text{s}$
11. Vektorski analizator vezij umerjamo na kratek stik, odprte sponke in prilagojeno breme na Z_k (običajno 50Ω). Katero od navedenih treh bremen lahko najbolj natančno izdelamo (točna amplituda in faza):
- (A) breme 50Ω (B) odprte sponke (C) kratek stik (D) vseeno
12. Lestvičasto frekvenčno sito uporablja vzporedne LC nihajne kroge v zaporednih vejah in zaporedne LC nihajne kroge v vzporednih vejah. Za kakšno vrsto sita gre?
- (A) nizkoprepustno LPF (B) visokoprepustno HPF (C) pasovno prepustno BPF (D) pasovno zaporno BSF

4. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE - 20.12.2019

1. S površine rezine „AT“ kremena očistimo nečistoče. Kako se pri tem spremenita osnovna rezonanca f_1 in pripadajoča kvaliteta Q_1 ?

- (A) f_1 naraste   (B) f_1 naraste   (C) f_1 upade   (D) f_1 upade
 Q_1 naraste Q_1 upade Q_1 upade Q_1 naraste

2. Pasovno sito izdelamo tako, da med izvor in breme $Z_g=Z_b=Z_k=50\Omega$ vežemo zaporedno še zaporedni nihajni krog s tuljavo $L=33\mu H$ in kondenzatorjem $C=10pF$. Zaporedni nihajni krog ima neobremenjeni $Q_0=70$. Kolikšna je $-3dB$ pasovna širina sita $B=?$

- (A) 125kHz   (B) 325kHz   (C) 607kHz   (D) 3816kHz

3. Rezina „AT“ kremena debeline $d=150\mu m$ in premera $2r=8mm$ ima naparjene kovinske elektrode. Pri kateri frekvenci $f_3=?$ pričakujemo odziv tretjega overtona, če vpliv elektrod zanemarimo? ($v=3320m/s$)

- (A) 8.3MHz   (B) 16.6MHz   (C) 24.9MHz   (D) 33.2MHz

4. Katera od navedenih mehanskih valovanj se lahko razširjajo v kasnilnem vodu z živim srebrom (Hg računalniški pomnilnik ~1950) v cevi na sobni temperaturi?

- (A) strižno valovanje   (B) tlačno valovanje   (C) površinsko valovanje   (D) vsa tri valovanja

5. Oscilator za $f=100MHz$ vsebuje nihajni krog z obremenjeno kvaliteto $Q_L=32$. Oscilator uporablja silicijev NPN tranzistor s šumnim številom $F=3dB$ pri moči $P_0=0.1mW$. Gostota faznega šuma pri $\Delta f=100kHz$ od nosilca znaša $L(\Delta f)=?$ [dBc/Hz] ($k_b=1.38E-23J/K$, $T_0=290K$)

- (A) $-120dBc/Hz$ (B) $-130dBc/Hz$ (C) $-140dBc/Hz$ (D) $-150dBc/Hz$

6. Katerega gradnika oziroma vezja NE MOREMO simulirati z linearnim simulatorjem visokofrekvenčnih vezij, kot je na primer Puff?

- (A) frekvenčni množilnik   (B) ojačevalnik za male signale   (C) trakasti smerni sklopnik   (D) frekvenčno pasovno sito

7. Mikroprocesor uporablja kristalni oscilator ($Q_L=1000$) kot izvor ure na $f=32768Hz$. Kolikšno časovno konstanto $T_{RESET}=R_{RESET}C_{RESET}$ je smiselno vgraditi v zakasnitev vezja za RESET mikroprocesorja?

- (A) $1\mu s$ (B) $100\mu s$ (C) $10ms$ (D) $1s$

8. V oscilatorju z dielektričnim rezonatorjem ($Q_L=300$) za $f=10GHz$ uporabimo Si NPN tranzistor šumnim številom $F=5dB$. Vezje za nastavitev delovne točke skrbno načrtujemo, da ne poslabšamo faznega šuma. Pri odmiku $\Delta f=100kHz$ je potek faznega šuma naslednji:

- (A) $L(\Delta f)=\alpha \cdot f^{-3}$ (B) $L(\Delta f)=\alpha \cdot f^{-2}$ (C) $L(\Delta f)=\alpha \cdot f^{-1}$ (D) $L(\Delta f)=\text{konst.}$

9. Kremenov kristal za osnovno rezonanco $f_1=22.5MHz$ ima kapacitivnost elektrod $C_0=5pF$. Kolikšno induktivnost $L=?$ vežemo vzporedno kristalu, da v vezju izničimo učinek kapacitivnosti elektrod kristala pri osnovni rezonanci?

- (A) $10\mu H$ (B) $100nH$ (C) $10nH$ (D) $1\mu H$

10. Motnjo na frekvenci $f=500MHz$ oslabimo tako, da vzporedno vhodu sprejemnika vežemo štrcelj iz koaksialnega kabla s pomočjo T-člena. Kolikšna naj bo dolžina štrclja in kako naj bo zaključen, če kabel vsebuje dielektrik $\epsilon_r=2.25$? ($c_0=3 \cdot 10^8 m/s$)

- (A) 2.5cm kratek stik   (B) 5cm odprte sponke   (C) 10cm odprte sponke   (D) 15cm $\Gamma=0$

11. Prečni rodovi v tanki rezini piezoelektričnega rezonatorja povzročijo neželjene odzive poleg osnovne rezonance in overtonov. Neželjene odzive dobimo:

- (A) tik pod osnovnimi odzivi   (B) tik nad osnovnimi odzivi   (C) pod in nad osnovnimi odzivi   (D) na vseh frekvencah

12. Oscilator s faznim šumom $L(\Delta f)=-120dBc/Hz$ na oddaljenosti $\Delta f=100kHz$ krmili verigo frekvenčnih množilnikov s skupnim faktorjem množenja $N=4$. Kakšno gostoto faznega šuma $L'(\Delta f)=?$ ima izhodni mikrovalovni signal na isti Δf , če šum množilnika zanemarimo?

- (A) $-96dBc/Hz$ (B) $-72dBc/Hz$ (C) $-120dBc/Hz$ (D) $-108dBc/Hz$

Priimek in ime:

Elektronski naslov:

5. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE - 17.1.2020

1. Sprejemnik za pas $f_{RF}=87.5\text{-}108\text{MHz}$ uporablja medfrekvenco $f_{IF}=10.7\text{MHz}$. Kolikšen modulo deljenja $N=?$ frekvenčni sintetizator lokalnega oscilatorja s fazno-sklenjeno zanko in skrbno izbrano primerjalno frekvenco za korak $\Delta f=50\text{kHz}$?

- (A) 1964-2374   (B) 9820-11870   (C) 8750-10800   (D) 1750-2160

2. Radijski sprejemnik z mešanjem uporablja medfrekvenco $f_{IF}=10.7\text{MHz}$ in ga uglasimo na frekvenco $f_{RF}=40.3\text{MHz}$. Kako si razlagamo odličen sprejem na frekvenci $f'=91.3\text{MHz}$?

- (A) drugi harmonik LO   (B) zrcalna frekvensa   (C) IMD v vhodnem ojačevalniku   (D) nemogoč pojav

3. Ulomkovni PLL načrtujemo z nizkoprepustnim sitom tretjega reda. Kakšno nalogu ima dodatni RC člen v primerjavi s sitom drugega reda celoštevilске zanke?

- (A) večja fazna varnost   (B) dušenje šuma interpolacije   (C) hitrejša uklenitev zanke   (D) CP brez histereze

4. Visokofrekvenčno vezje vgradimo v zaprto kovinsko ohišje v obliki kvadra z notranjimi izmerami $a=80\text{mm}$, $b=40\text{mm}$ in $c=15\text{mm}$. Pri kateri najnižji frekvenci $f=?$ pričakujemo prvo notranjo rezonanco ohišja? ($c \approx 3 \cdot 10^8 \text{m/s}$)

- (A) 2.1GHz   (B) 4.2GHz   (C) 6.3GHz   (D) 8.4GHz

5. Lokalni oscilator sprejemnika ima relativno gostoto faznega šuma $L(\Delta f)=-95\text{dBc/Hz}$ pri frekvenčnem odmiku $\Delta f=100\text{kHz}$. Kolikšno dušenje motnje $a=?$ na istem frekvenčnem odmiku pričakujemo v sprejemniku s pasovno širino medfrekvence $B=1\text{kHz}$?

- (A) -35dB   (B) -45dB   (C) -65dB   (D) -75dB

6. Sklopnik v trakasti tehniki (stripline večslojno vezje) ima naslednjo prednost v primerjavi s sklopnikom v mikrotrakasti tehniki na dvostranskem tiskanem vezju:

- (A) ni protismernega sklopa   (B) neodvisen od frekvence   (C) ni sosmernega sklopa   (D) enostavnejši za izdelavo

7. Z dvema Gilbert-ovima celicama, od katerih vsebuje vsaka šest tranzistorjev, lahko izdelamo naslednjo vrsto mešalnika v radijskem sprejemniku:

- (A) mešalnik brez dušenja RF in LO   (B) balančni mešalnik   (C) dvojno-balančni mešalnik   (D) kvadraturni mešalnik

8. Glavna prednost sintetizatorja z ulomkovno fazno-sklenjeno zanko pred običajno celoštevilsko fazno-sklenjeno zanko je (obkrožite NAPAČNI odgovor):

- (A) večja pasovna širina zanke   (B) višja frekvanca črpalke nabojev   (C) manjši razmak med kanali   (D) nižji fazni šum izvora

9. Colpitts-ov oscilator z LC nihajnjim krogom na frekvenci $f=100\text{MHz}$ in obremenjenim $Q_L=32$ zamenjamo z overtonskim kristalnim oscilatorjem s $Q_L=10000$. Kolikšno izboljšanje faznega šuma $L(\Delta f)$ [dBc] pričakujemo pri frekvenčnem odmiku $\Delta f=100\text{kHz}$?

- (A) 20dB   (B) 30dB   (C) 40dB   (D) 50dB

10. Neposredni številski sintetizator (DDS) frekvence uporablja 16-bitno računanje (seštevalnik in akumulator). Kolikšen je najmanjši frekvenčni korak takšnega sintetizatorja, ki dela s frekvenco takta $f_{TAKT}=180\text{MHz}$?

- (A) 2.75kHz   (B) 10.7Hz   (C) 41.9MHz   (D) 0.64μHz

11. V LC oscilatorju ($Q_L=32$) za $f_0=100\text{MHz}$ je uporabljen kot aktivni gradnik MOSFET z vgrajenim kanalom N. Gostota faznega šuma $L(\Delta f)$ [Hz^{-1}] je pri odmiku $\Delta f \approx 50\text{kHz}$ naslednja funkcija frekvenčnega odmika:

- (A) $\alpha \cdot \Delta f^{-4}$ (B) $\alpha \cdot \Delta f^{-3}$ (C) $\alpha \cdot \Delta f^{-2}$ (D) $\alpha \cdot \Delta f^{-1}$

12. Na vitroplastu debeline $h=0.6\text{mm}$ z relativno dielektričnostjo $\epsilon_r=4.5$ želimo izdelati mikrotrakasti vod s karakteristično impedanco $Z_k=50\Omega$. Kolikšna naj bo širina mikrotrakastega voda $w=?$, če debelino kovine zanemarimo in je nad ploščico zrak?

- (A) 0.4mm   (B) 0.7mm   (C) 1.1mm   (D) 1.7mm

Priimek in ime:

Elektronski naslov:

*1. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE - 28.10.2020

?Svetleča dioda (LED) je izdelana kot usmerniški PN spoj, kjer rekombinacije manjšinskih nosilcev proizvajajo svetlobo. Modra LED je izdelana iz polprevodnika, ki ima prepovedan energijski pas širine: ?Svetleča dioda (LED) je izdelana kot usmerniški PN spoj, kjer rekombinacije manjšinskih nosilcev proizvajajo svetlobo. Bližnja IR LED je izdelana iz polprevodnika, ki ima prepovedan energijski pas širine: !0.37eV !1.43eV !2.26eV !3.40eV

?Počasna dioda ima čas rekombinacije manjšinskih nosilcev $\tau = t_{rr} = 10\mu s$. Kolikšna je navidezna kapacitivnost diode $C_m = ?$, ko skozi diodo teče v prevodni smeri tok $I = 1mA$? Kapacitivnost zaporne plasti lahko zanemarimo. ($k_B T / |Q_e| = 26mV, n = 1.6$) ?Počasna dioda ima čas rekombinacije manjšinskih nosilcev $\tau = t_{rr} = 100ns$. Kolikšna je navidezna kapacitivnost diode $C_m = ?$, ko skozi diodo teče v prevodni smeri tok $I = 1mA$? Kapacitivnost zaporne plasti lahko zanemarimo. ($k_B T / |Q_e| = 26mV, n = 1.6$) !240pF !2.4nF !24nF !240nF

?Silicijev MOSFET je vrste z induciranim kanalom N (enhancement). Izvor S je v notranjosti vezan na podlago B. Oba izvor S in vrata G ozemljimo na maso. Kolikšne napetosti NE smemo pritisniti na ponor D, da ne uničimo polprevodnika? ?Silicijev MOSFET je vrste z induciranim kanalom P (enhancement). Izvor S je v notranjosti vezan na podlago B. Oba izvor S in vrata G ozemljimo na maso. Kolikšne napetosti NE smemo pritisniti na ponor D, da ne uničimo polprevodnika? !-3.5V !-0.5V !+0.3V !+4.5V

? Hitrost delovanja poljskega tranzistorja (JFET, MOSFET, MESFET, HEMT) določa poleg mobilnosti nosilcev tudi naslednji tehnoški parameter izdelave: ? Tok nasičenja I_{DSS} poljskega tranzistorja (JFET, MOSFET, MESFET, HEMT) določa poleg mobilnosti nosilcev tudi naslednji tehnoški parameter izdelave: ! dolžina kanala !dopiranje ponora ! širina kanala !dopiranje izvora

? Tunelsko diodo iz germanija uporabimo kot aktivni gradnik z negativno diferencialno upornostjo v mikrovalovnem oscilatorju. Izhodna moč takšnega oscilatorja doseže vrednost: ? Gunnov element iz GaAs uporabimo kot aktivni gradnik z negativno diferencialno upornostjo v mikrovalovnem oscilatorju. Izhodna moč takšnega oscilatorja doseže vrednost: ! $1\mu W$! $100\mu W$! $10mW$! $1W$

?Silicijev bipolarni NPN tranzistor ima pri frekvenci $f_1 = 100kHz$ tokovno ojačanje $\beta_1 = 220$. Pri frekvenci $f_2 = 100MHz$ tokovno ojačanje upade na $\beta_2 = 15$. Kolikšna je mejna frekvenca $f_T = ?$ tega tranzistorja? ?Silicijev bipolarni NPN tranzistor ima pri frekvenci $f_1 = 100kHz$ tokovno ojačanje $\beta_1 = 220$. Pri frekvenci $f_2 = 22MHz$ tokovno ojačanje upade na $\beta_2 = 15$. Kolikšna je mejna frekvenca $f_T = ?$ tega tranzistorja? ! $22MHz$! $330MHz$! $1.5GHz$! $22GHz$

?Veliko razmerje kapacitivnosti C_{MAX}/C_{MIN} silicijeve varikap diode dosežemo s "hyperabrupt" profilom dopiranja plasti N. Pri tem predstavlja ohmska upornost plasti N poglobitni izvor izgub kondenzatorja. Opisana varikap dioda doseže najvišjo zaporedno upornost R pri kapacitivnosti: ?Veliko razmerje kapacitivnosti C_{MAX}/C_{MIN} silicijeve varikap diode dosežemo s "hyperabrupt" profilom dopiranja plasti N. Pri tem predstavlja ohmska upornost plasti N poglobitni izvor izgub kondenzatorja. Opisana varikap dioda doseže najvišjo kvaliteto Q pri kapacitivnosti: ! C_{MIN} !($C_{MIN} + C_{MAX}$)/2 ! C_{MAX} !neodvisno od C

?Z "zero-bias" silicijevu Schottky diodo izdelamo detektor visokofrekvenčnih signalov. Na vhod detektorja pripeljemo visokofrekvenčno napetost v velikostnem razredu $U_{VF} \approx 3mV_{eff}$. ($k_B T / |Q_e| = 26mV, n \approx 1$) Izhodna enosmerna napetost napetost U_{DC} je tedaj sorazmerna: ?Z "zero-bias" silicijevu Schottky diodo izdelamo detektor visokofrekvenčnih signalov. Na vhod detektorja pripeljemo visokofrekvenčno napetost v velikostnem razredu $U_{VF} \approx 3mV_{eff}$. ($k_B T / |Q_e| = 26mV, n \approx 1$) Izhodna enosmerna napetost napetost U_{DC} je tedaj sorazmerna: ! $U_{DC} \approx \alpha \cdot \sqrt{U_{VF}}$! $U_{DC} \approx \alpha \cdot U_{VF}$! $U_{DC} \approx \alpha \cdot U_{VF}^2$! $U_{DC} \approx \alpha \cdot e^{U_{VF}/26mV}$

?Če imata dva upora $R_1 > R_2 > 0$ (pasivni bremeni) odbojnosti Γ_1 in Γ_2 različnih predznakov pri znani karakteristični upornosti R_K voda brez izgub, potem med upornostmi velja povezava: ?Če imata dva upora $R_2 > R_1 > 0$ (pasivni bremeni) odbojnosti Γ_1 in Γ_2 različnih predznakov pri znani karakteristični upornosti R_K voda brez izgub, potem med upornostmi velja povezava: ! $R_1 > R_K > R_2$! $R_K > R_1 > R_2$! $R_2 > R_K > R_1$! $R_2 > R_1 > R_K$

?Mostiček za merjenje odbojnosti ($R_K = 50\Omega$) napajamo z virom $U_G = 24V$, $R_G = 50\Omega$. Kot merjenec priključimo upor $R = 100\Omega$. Kolikšno napetost $U_V = ?$ kaže voltmeter ($R_V = 50\Omega$) v srednji veji mostička? ?Mostiček za merjenje odbojnosti ($R_K = 50\Omega$) napajamo z virom $U_G = 24V$, $R_G = 50\Omega$. Kot merjenec priključimo upor $R = 25\Omega$. Kolikšno napetost $U_V = ?$ kaže voltmeter ($R_V = 50\Omega$) v srednji veji mostička? ! $+3V$! $+1V$! $-1V$! $-2V$

?Kolikšna je konstanta slabljenja $\alpha = ?$ koaksialnega kabla s karakteristično impedanco $Z_K = 60ohm$ in upornostjo vodnikov na enoto dolžine $R/l = 1\Omega/m$? ?Kolikšna je konstanta slabljenja $\alpha = ?$ koaksialnega kabla s karakteristično impedanco $Z_K = 30ohm$ in upornostjo vodnikov na enoto dolžine $R/l = 1\Omega/m$? ! $0.0125Np/m$! $0.0083Np/m$! $0.025Np/m$! $0.0167Np/m$

?Kolikšna je hitrost potovanja valovanja $v = ?$ v električnem vodu, ki ima kapacitivnost na enoto dolžine $C/l = 120pF/m$ in induktivnost na enoto dolžine $L/l = 200nH/m$? ?Kolikšna je hitrost potovanja valovanja $v = ?$ v električnem vodu, ki ima kapacitivnost na enoto dolžine $C/l = 60pF/m$ in induktivnost na enoto dolžine $L/l = 200nH/m$? ! $1.44 \cdot 10^8 m/s$! $2.04 \cdot 10^8 m/s$! $2.89 \cdot 10^8 m/s$! $4.08 \cdot 10^8 m/s$

*2. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE - 17.11.2020

?Lastnosti visokofrekvenčnega ojačevalnika opišemo z matriko parametrov $[S]$: S_{11} , S_{12} , S_{21} in S_{22} . Katera od navedenih lastnosti matrike parametrov $[S]$ bi bila v praktično uporabnem ojačevalniku najbolj nezaželjena? ?Lastnosti visokofrekvenčnega ojačevalnika opišemo z matriko parametrov $[S]$: S_{11} , S_{12} , S_{21} in S_{22} . Katera od navedenih lastnosti matrike parametrov $[S]$ bi bila v praktično uporabnem ojačevalniku najbolj zaželjena? $|S_{11}| = S_{22}^*$! $|S_{12}| = 0$! $|S_{11}| = S_{22}$! $|S_{21}| = S_{12}$

?Polprevodniški ojačevalnik ima šumno temperaturo $T_S = 290K$ in močnostno ojačanje $G = 15dB$, vse merjeno v sistemu s karakteristično impedanco $Z_K = 50\Omega$. Kolikšno je šumno število ojačevalnika $F_{dB} = ?$ pri nazivni sobni temperaturi $T_O = 290K$? ($k_B \approx 1.38 \cdot 10^{-23} J/K$) ?Polprevodniški ojačevalnik ima šumno temperaturo $T_S = 870K$ in močnostno ojačanje $G = 15dB$, vse merjeno v sistemu s karakteristično impedanco $Z_K = 50\Omega$. Kolikšno je šumno število ojačevalnika $F_{dB} = ?$ pri nazivni sobni temperaturi $T_O = 290K$? ($k_B \approx 1.38 \cdot 10^{-23} J/K$) $|2dB|$! $|3dB|$! $|4dB|$! $|6dB|$

?Nizkošumni mikrovalovni ojačevalnik ni brezpogojno stabilen (Rollettov $K < 1$). Katero od navedenih ojačanj za takšen ojačevalnik NI definirano ozziroma je nesmiselno: ?Nizkošumni mikrovalovni ojačevalnik je brezpogojno stabilen (Rollettov $K > 1$). Katero od navedenih ojačanj za takšen ojačevalnik NI definirano ozziroma je nesmiselno: $|MAG|$! $|S_{21}|^2$! MSG ! $|S_{12}|^2$

?Izmerjena odbojnosc bremena znaša $\Gamma = +j0.5$. Breme priklučimo na izvor preko koaksialnega kabla z nazivno karakteristično impedanco $Z_K = 50\Omega$. Kolikšna naj bo električna dolžina kabla $l = ?$, da izvor vidi povsem realno (delovno) breme? ?Izmerjena odbojnosc bremena znaša $\Gamma = +j0.5$. Breme priklučimo na izvor preko koaksialnega kabla z nazivno karakteristično impedanco $Z_K = 50\Omega$. Kolikšna naj bo električna dolžina kabla $l = ?$, da izvor vidi kapacitivno (kompleksno) breme? $|1/16|$! $|1/8|$! $|1/4|$! $|1/2|$

?Stojni val opazujemo s koaksialnim merilnim vodom z zračnim dielektrikom in premično sondijo s primernim detektorjem. Visokofrekvenčni izvor nastavimo na frekvenco $f = 1.0GHz$. ($c_0 \approx 3 \cdot 10^8 m/s$) Razdalja med dvema zaporednima minimumoma znaša: ?Stojni val opazujemo s koaksialnim merilnim vodom z zračnim dielektrikom in premično sondijo s primernim detektorjem. Visokofrekvenčni izvor nastavimo na frekvenco $f = 1.0GHz$. ($c_0 \approx 3 \cdot 10^8 m/s$) Razdalja med sosednjima minimumom in maksimumom znaša: $|15cm|$! $10cm|$! $7.5cm|$! $5cm|$

?Pri meritvi šumne temperature ojačevalnika izmerimo razmerje vroče/hladno, faktor $Y = 1.0047$. Izmerjena šumna temperatura T_S zelo opleta, ker smo pri meritvi naredili napako: ?Pri meritvi šumne temperature ojačevalnika izmerimo razmerje vroče/hladno, faktor $Y = 43.122$. Izmerjena šumna temperatura T_S zelo opleta, ker smo pri meritvi naredili napako: !premajhno ojačanje merjenca ! premajhen ENR izvora ! prevelika pasovna širina sprejemnika ! prevelik ENR izvora

?Sprejemnik s šumno temperaturo $T_S = 50K$ opremimo z dodatnim pasovnim sitom na vhodu, ki v prepustnem pasu vnaša slabljenje $a = -0.6dB$. Kolikšna je skupna šumna temperatura $T'_S = ?$, če se sito nahaja na sobni temperaturi $T_0 = 290K$? ?Sprejemnik s šumno temperaturo $T_S = 150K$ opremimo z dodatnim pasovnim sitom na vhodu, ki v prepustnem pasu vnaša slabljenje $a = -0.6dB$. Kolikšna je skupna šumna temperatura $T'_S = ?$, če se sito nahaja na sobni temperaturi $T_0 = 290K$? $|50K|$! $100K|$! $158K|$! $215K|$

?Ozkopasovni ojačevalnik v razredu "A" vsebuje močnostni LDMOS tranzistor. Napetost napajanja pripeljemo preko dušilke na ponor, breme sklopimo preko kondenzatorja. Močnostni izkoristek takšnega ojačevalnika $\eta = ?$ lahko v teoriji doseže vrednost: ?Ozkopasovni ojačevalnik v razredu "C" vsebuje močnostni LDMOS tranzistor. Napetost napajanja pripeljemo preko dušilke na ponor, breme sklopimo preko kondenzatorja. Močnostni izkoristek takšnega ojačevalnika $\eta = ?$ lahko v teoriji doseže vrednost: $|30\%|$! $50\%|$! $78\%|$! $100\%|$

?Visokofrekvenčno stikalo vsebuje vzporedno (shunt) PIN diodo, ki jo napajamo s tokom $I = 1mA$ v prevodni smeri. Vstavitevno slabljenje stikala znaša $a_1 = -20dB$ pri znani frekvenci f . Ko frekvenco podvojimo na $2f$, se vstavitevno slabljenje spremeni na $a_2 = -15dB$. Kateri pojav poglavito omejuje vstavitevno slabljenje shunt stikala? ?Visokofrekvenčno stikalo vsebuje vzporedno (shunt) PIN diodo, ki jo napajamo s tokom $I = 1mA$ v prevodni smeri. Vstavitevno slabljenje stikala znaša $a_1 = -20dB$ pri znani frekvenci f . Ko frekvenco podvojimo na $2f$, se vstavitevno slabljenje spremeni na $a_2 = -25dB$. Kateri pojav poglavito omejuje vstavitevno slabljenje shunt stikala? ! induktivnost priključkov diode ! kapacitivnost zaporne plasti ! čas rekombinacije nosilcev ! upornost priključkov diode

?Osciloskop za $f_{MAX} = 20MHz$ ima vhodno impedanco koaksialnega priključka na prednji plošči: ?Osciloskop za $f_{MAX} = 20GHz$ ima vhodno impedanco koaksialnega priključka na prednji plošči: $|1M\Omega \parallel 20pF|$! $2000\Omega + 100pF|$! $50\Omega|$! $1M\Omega \parallel 100\mu H|$

?Na mostiček za merjenje odbojnosti priklučimo prilagojen slabilec $a = -3dB$. Drugo vtičnico slabilca pustimo odprte sponke. Kolikšno velikost odbojnosti $|\Gamma| = ?$ pokaže merilnik, če so pogreški mostička zanemarljivi? ?Na mostiček za merjenje odbojnosti priklučimo prilagojen slabilec $a = -6dB$. Drugo vtičnico slabilca pustimo odprte sponke. Kolikšno velikost odbojnosti $|\Gamma| = ?$ pokaže merilnik, če so pogreški mostička zanemarljivi? $|0.7|$! $0.5|$! $0.35|$! $0.25|$

?Kolikšno šumno število $F_{dB} = ?$ lahko doseže sprejemnik, grajen z MMIC ojačevalniki z ojačanjem $G_e = 7dB$ in šumnim številom $F_e = 6dB$? ($T_0 = 290K$) ?Kolikšno šumno število $F_{dB} = ?$ lahko doseže sprejemnik, grajen z MMIC ojačevalniki z ojačanjem $G_e = 10dB$ in šumnim številom $F_e = 6dB$? ($T_0 = 290K$) $|6.00dB|$! $6.74dB|$! $6.35dB|$! $5.29dB|$

*3. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE - 8.12.2020

?Kolikšno je dinamično območje $D = ?[dB]$ sprejemnika, ki ima na vhodu mešalnik s šumnim številom $F = 24dB$ in $P_{IIP3} = +20dBm$? Pasovno širino sita za mešalnikom je $B = 100kHz$. ($k_B T_0 = -174dBm/Hz$) ?Kolikšno je dinamično območje $D = ?[dB]$ sprejemnika, ki ima na vhodu mešalnik s šumnim številom $F = 24dB$ in $P_{IIP3} = +20dBm$? Pasovno širino sita za mešalnikom je $B = 100Hz$. ($k_B T_0 = -174dBm/Hz$) ! $60dB$! $80dB$! $100dB$! $120dB$

?Izhodna stopnja oddajnika vsebuje **LDMOS** tranzistor v razredu A, ki lahko odvaja do $P = 10W$ topote. Kolikšna je dopustna izhodna moč oddajnika $P_{LIN} = ?$, če naj bojo intermodulacijski produkti oslabljeni za vsaj $a = -60dB$ glede na koristne signale? ?Izhodna stopnja oddajnika vsebuje **Si NPN** tranzistor v razredu A, ki lahko odvaja do $P = 10W$ topote. Kolikšna je dopustna izhodna moč oddajnika $P_{LIN} = ?$, če naj bojo intermodulacijski produkti oslabljeni za vsaj $a = -60dB$ glede na koristne signale? ! $3mW$! $30mW$! $0.3W$! $3W$

?Z merilnim sprejemnikom opazujemo pas $f = 90...100MHz$. V tem pasu opazimo samo dva signala na $f_1 = 93MHz$ in $f_2 = 97MHz$. Ko na vhod sprejemnika vstavimo slabilec $a = -10dB$, signal na f_1 upade za $-10dB$, signal na f_2 pa za $-30dB$. Na kateri frekvenci $f_3 = ?$ je močen oddajnik? ?Z merilnim sprejemnikom opazujemo pas $f = 90...100MHz$. V tem pasu opazimo samo dva signala na $f_1 = 93MHz$ in $f_2 = 99MHz$. Ko na vhod sprejemnika vstavimo slabilec $a = -10dB$, signal na f_1 upade za $-10dB$, signal na f_2 pa za $-30dB$. Na kateri frekvenci $f_3 = ?$ je močen oddajnik? ! $87MHz$! $89MHz$! $101MHz$! $105MHz$

?V kakšnem razredu delujejo tranzistorji v izhodu ojačevalnika vrste **"Doherty"**? ?V kakšnem razredu delujejo tranzistorji v izhodu ojačevalnika vrste **"feedforward"**? !samo A !samo C !AB in C !AB in B

?Kolikšno povprečno kazalčno napako $EVM = ?$ pričakujemo v DVB-T oddajniku z digitalnim predpopačenjem zaradi končne vršne moči izhodne stopnje $P \leq P_{1dB}$ pri backoffu $10\log_{10}(P_{1dB}/ < P >) = 7dB$? ?Kolikšno povprečno kazalčno napako $EVM = ?$ pričakujemo v DVB-T oddajniku z digitalnim predpopačenjem zaradi končne vršne moči izhodne stopnje $P \leq P_{1dB}$ pri backoffu $10\log_{10}(P_{1dB}/ < P >) = 13dB$? ! 0.00008% ! 0.02% ! 2% ! 20%

?Frekvenčno pasovno-prepustno sito izdelamo z votlinskim rezonatorjem, ki v vezju sita doseže obremenjeni $Q_L = 300$ pri frekvenci $f = 4GHz$. Kolikšna je največja skupinska zakasnitev $t_g = ?$ takšnega pasovnega sita? ?Frekvenčno pasovno-prepustno sito izdelamo z votlinskim rezonatorjem, ki v vezju sita doseže obremenjeni $Q_L = 300$ pri frekvenci $f = 8GHz$. Kolikšna je največja skupinska zakasnitev $t_g = ?$ takšnega pasovnega sita? ! $48ns$! $24ns$! $12ns$! $6ns$

? **Nizko-prepustno (LPF)** lestvičasto sito gradimo s kondenzatorji $C = 100pF$ in tuljavami $L = 1\mu H$. Kolikšna je mejna frekvenca sita $f_0 = ?$? ? **Visoko-prepustno (HPF)** lestvičasto sito gradimo s kondenzatorji $C = 100pF$ in tuljavami $L = 1\mu H$. Kolikšna je mejna frekvenca sita $f_0 = ?$! $100MHz$! $31.8MHz$! $15.9MHz$! $7.96MHz$

?Kolikšna je pasovna širina $\Delta f = ?$ lestvičastega sita (BPF), ki ima v zaporednih vejah kondenzatorje $C_1 = 1pF$ ter v vzporednih vejah vzporedne nihajne kroge $L = 100nH$ in $C_2 = 33pF$? ?Kolikšna je pasovna širina $\Delta f = ?$ lestvičastega sita (BPF), ki ima v zaporednih vejah kondenzatorje $C_1 = 2pF$ ter v vzporednih vejah vzporedne nihajne kroge $L = 100nH$ in $C_2 = 33pF$? ! $3.3MHz$! $4.9MHz$! $9.0MHz$! $12.7MHz$

?Verigo gradimo iz enakih MMIC ojačevalnikov z vmesnimi siti. Vsak ojačevalnik ima ojačanje $G = 7dB$ in $P_{IP3} = 100mW$. Kolikšna je moč presečne točke IMD tretjega reda zelo dolge verige $P'_{IP3} = ?$? ?Verigo gradimo iz enakih MMIC ojačevalnikov z vmesnimi siti. Vsak ojačevalnik ima ojačanje $G = 10dB$ in $P_{IP3} = 100mW$. Kolikšna je moč presečne točke IMD tretjega reda zelo dolge verige $P'_{IP3} = ?$! $80mW$! $90mW$! $111mW$! $125mW$

?Votlinski rezonator doseže neobremenjeni $Q_U = 5000$ pri frekvenci $f = 500MHz$. Kolikšna je izvedljiva $-3dB$ pasovna širina sita $\Delta f = ?$ z enim takšnim rezonatorjem, če naj vstavitveno slabljenje ne preseže $a = -1dB$? ?Votlinski rezonator doseže neobremenjeni $Q_U = 5000$ pri frekvenci $f = 800MHz$. Kolikšna je izvedljiva $-3dB$ pasovna širina sita $\Delta f = ?$ z enim takšnim rezonatorjem, če naj vstavitveno slabljenje ne preseže $a = -1dB$? ! $0.5MHz$! $0.9MHz$! $1.5MHz$! $2.3MHz$

?Sprejemniku z vhodno presečno točko $P_{IIP3} = 6dBm$ dodamo nizkošumni predojačevalnik z ojačanjem $G = 18dB$. Kolikšna je vhodna presečna točka sprejemne verige $P'_{IIP3} = ?$, če smemo popačenje predojačevalnika zanemariti? ?Sprejemniku z vhodno presečno točko $P_{IIP3} = 6dBm$ dodamo nizkošumni predojačevalnik z ojačanjem $G = 12dB$. Kolikšna je vhodna presečna točka sprejemne verige $P'_{IIP3} = ?$, če smemo popačenje predojačevalnika zanemariti? ! $-18dBm$! $-12dBm$! $-6dBm$! $0dBm$

?Pri uporabi **predojačevalnika $G = 15dB$** na vhodu spektralnega analizatorja se dinamično področje D slednjega: ?Pri uporabi **slabilca $a = -15dB$** na vhodu spektralnega analizatorja se dinamično področje D slednjega: !gre proti nič! **skrči!** !ne spremeni!

*4. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE -22.12.2020

?Katera od navedenih mehanskih valovanj se lahko razširjajo v **idealnem plinu**? ?Katera od navedenih mehanskih valovanj se lahko razširjajo v **trdni snovi**? !**tlačno valovanje** !strižno valovanje !površinsko valovanje !**vsa tri valovanja**

?Rezina AT kremena debeline $d = 160\mu m$ in premera $2r = 8mm$ ima naparjene tanke kovinske elektrode. Pri kateri frekvenci $f =?$ pričakujemo odziv **tretjega** overtona, če vpliv elektrod zanemarimo? ($v = 3320m/s$) ?Rezina AT kremena debeline $d = 160\mu m$ in premera $2r = 8mm$ ima naparjene tanke kovinske elektrode. Pri kateri frekvenci $f =?$ pričakujemo odziv **petega** overtona, če vpliv elektrod zanemarimo? ($v = 3320m/s$) **!10.4MHz** **!31.1MHz** **!51.9MHz** **!72.6MHz**

?Kaj se zgodi **s kvaliteto Q_1** osnovne rezonance kremenovega kristala, ko na površini slednjega kondenzira vlaga? ?Kaj se zgodi **zaporedno upornostjo R_1** osnovne rezonance kremenovega kristala, ko na površini slednjega kondenzira vlaga? !**upade** !se ne spremeni !**naraste** !gre v neskončnost

?Kakšen parameter **$S_{11} =?$** ima četveropol, ki vsebuje zaporedno vezan upor $R = 50\Omega = Z_K$? ?Kakšen parameter **$S_{12} =?$** ima četveropol, ki vsebuje zaporedno vezan upor $R = 50\Omega = Z_K$? **!0.333** **!-0.333** **!0.667** **!-0.667**

?Theveninov izvor vsebuje napetostni vir z napetostjo odprtih sponk $U_g = 16V$ in notranjo impedanco **$Z_g = j40\Omega$** . Kolikšen je njegov Nortonov nadomestek? ?Theveninov izvor vsebuje napetostni vir z napetostjo odprtih sponk $U_g = 16V$ in notranjo impedanco **$Z_g = -j40\Omega$** . Kolikšen je njegov Nortonov nadomestek? **!I_g = -j0.4A** in **$Y_g = -j0.025S$** **!I_g = 0.4A** in **$Y_g = -j0.025S$** **!I_g = -0.4A** in **$Y_g = j0.025S$** **!I_g = j0.4A** in **$Y_g = j0.025S$**

? **Nizko-prepustno (LPF)** lestvčasto sito z zaporednimi vejami Z ter vzporednimi vejami Y gradimo s kondenzatorji $C = 33pF$ in tuljavami $L = 220nH$. Kolikšna je mejna frekvenca sita $f_0 =?$? **Visoko-prepustno (HPF)** lestvčasto sito z zaporednimi vejami Z ter vzporednimi vejami Y gradimo s kondenzatorji $C = 33pF$ in tuljavami $L = 220nH$. Kolikšna je mejna frekvenca sita $f_0 =?$ **!371MHz** **!118MHz** **!59MHz** **!29.5MHz**

?Kolikšna je dolžina $l =?$ četrtrvalovnega dielektričnega rezonatorja za $f = 950MHz$, ki je izdelan iz posrebrene keramike z relativno dielektričnostjo **$\epsilon_r = 40$** ? ($c_0 \approx 3 \cdot 10^8 m/s$) ?Kolikšna je dolžina $l =?$ četrtrvalovnega dielektričnega rezonatorja za $f = 950MHz$, ki je izdelan iz posrebrene keramike z relativno dielektričnostjo **$\epsilon_r = 80$** ? ($c_0 \approx 3 \cdot 10^8 m/s$) **!17.6mm** **!12.5mm** **!8.8mm** **!6.2mm**

?Vzporedni nihajni krog vsebuje tuljavo **$L = 2.2\mu H$** in kondenzator $C = 100pF$. Izgube v nihajnem krogu opišemo z uporom $R = 10k\Omega$, ki je priključen vzporedno nihajnemu krogu $R \parallel L \parallel C$. Kolikšna je kvaliteta $Q =?$ nihajnega kroga? ?Vzporedni nihajni krog vsebuje tuljavo **$L = 1.2\mu H$** in kondenzator $C = 100pF$. Izgube v nihajnem krogu opišemo z uporom $R = 10k\Omega$, ki je priključen vzporedno nihajnemu krogu $R \parallel L \parallel C$. Kolikšna je kvaliteta $Q =?$ nihajnega kroga? **!45.6** **!67.4** **!91.3** **!135**

?Četrtrvalovni smerni sklopnik ima slabljenje protismernega sklopa **$a = -20dB$** . Kolikšni naj bosta impedanci sodega $Z_{sodi} =?$ in lihega $Z_{lihi} =?$ rodu, da bo sklopnik prilagojen v okolju $Z_K = 50\Omega$? ?Četrtrvalovni smerni sklopnik ima slabljenje protismernega sklopa **$a = -10dB$** . Kolikšni naj bosta impedanci sodega $Z_{sodi} =?$ in lihega $Z_{lihi} =?$ rodu, da bo sklopnik prilagojen v okolju $Z_K = 50\Omega$? **!52\Omega/48\Omega** **!55\Omega/45\Omega** **!69\Omega/36\Omega** **!100\Omega/25\Omega**

?Kolikšna širina $w =?$ mikrotrakovastega voda na vitroplastu debeline $h = 1.5mm$ z relativno dielektričnostjo $\epsilon_r = 4.3$ daje karakteristično impedanco **$Z_K = 50\Omega$** ? ?Kolikšna širina $w =?$ mikrotrakovastega voda na vitroplastu debeline $h = 1.5mm$ z relativno dielektričnostjo $\epsilon_r = 4.3$ daje karakteristično impedanco **$Z_K = 100\Omega$** ? **!5.2mm** **!2.9mm** **!1.5mm** **!0.7mm**

?Frekvenčno pasovno sito uporablja površinsko zvočno valovanje (SAW) na podlagi iz $LiTaO_3$, kjer znaša hitrost valovanja $v = 4km/s$. Kolikšen je razmak $d =?$ med sosednjima protifaznima prstoma elektrod pri frekvenci **$f = 433MHz$** ? ?Frekvenčno pasovno sito uporablja površinsko zvočno valovanje (SAW) na podlagi iz $LiTaO_3$, kjer znaša hitrost valovanja $v = 4km/s$. Kolikšen je razmak $d =?$ med sosednjima protifaznima prstoma elektrod pri frekvenci **$f = 866MHz$** ? **!9.2\mu m** **!4.6\mu m** **!2.3\mu m** **!1.15\mu m**

?Dvojno-uravnoteženi mešalnik (DBM) z vencem diod je načrtovan za krmiljenje z lokalnim oscilatorjem moči $P_{LO} = 50mW$. Kolikšna je **$P_{1dBvhod}$** na vhodu mešalnika? ?Dvojno-uravnoteženi mešalnik (DBM) z vencem diod je načrtovan za krmiljenje z lokalnim oscilatorjem moči $P_{LO} = 50mW$. Kolikšna je **P_{IIIP3}** na vhodu mešalnika? **!-5dBm** **!+11dBm** **!+26dBm** **!+40dBm**

*5. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE - 12.1.2021

?Sprejemnik za pas $f_{RF} = 118 - 137MHz$ uporablja medfrekvenco $f_{IF} = 10.7MHz$. Kolikšen modulo deljenja $N = ?$ izberemo za najboljše lastnosti lokalnega oscilatorja s celoštivilskim PLL s korakom $\Delta f = 25kHz$? ?Sprejemnik za pas $f_{RF} = 118 - 137MHz$ uporablja medfrekvenco $f_{IF} = 10.7MHz$. Kolikšen modulo deljenja $N = ?$ izberemo za najboljše lastnosti lokalnega oscilatorja s celoštivilskim PLL s korakom $\Delta f = 8.333kHz$? !128700 - 147700 ! 15444 - 17724 ! 10296 - 11816 ! 5148 - 5908

?Ulomkovni PLL načrtujemo z nizkoprepustnim sitom tretjega reda. Kakšno **prednost** prinaša dodatni RC člen v primerjavi s sitom drugega reda? ?Ulomkovni PLL načrtujemo z nizkoprepustnim sitom tretjega reda. Kakšno **slabost** prinaša dodatni RC člen v primerjavi s sitom drugega reda? !hitrejša uklenitev zanke ! **nižji šum interpolacije** ! **nižja fazna varnost** ! izloča histerezo CP

?V LC oscilatorju ($Q_L = 66$) za $f_0 = 150MHz$ je uporabljen kot aktivni gradnik **N-MOS** tranzistor iz silicija. Gostota faznega šuma $L(\Delta f)[Hz^{-1}]$ je pri odmiku $\Delta f = 100kHz$ naslednja funkcija frekvenčnega odmika: ?V LC oscilatorju ($Q_L = 66$) za $f_0 = 150MHz$ je uporabljen kot aktivni gradnik **NPN** tranzistor iz silicija. Gostota faznega šuma $L(\Delta f)[Hz^{-1}]$ je pri odmiku $\Delta f = 100kHz$ naslednja funkcija frekvenčnega odmika: $! \alpha / \sqrt{\Delta f} ! \alpha \cdot \Delta f^{-3} ! \alpha \cdot \Delta f^{-2} ! \alpha \cdot \Delta f^{-1}$

?Celoštivilski PLL uporablja VCO s $K_{VCO} = 5MHz/V$, delilnik z modulom **$N = 3320$** in primerjalnik s $K_\phi = 100\mu A/cikel$. Zančno sito izdelamo s kondenzatorjem $C_1 = 100nF$ in $C_2 = 1\mu F$. Kolikšen naj bo upor $R = ?$, da bo vnihanje zanke najhitrejše? ?Celoštivilski PLL uporablja VCO s $K_{VCO} = 5MHz/V$, delilnik z modulom **$N = 13320$** in primerjalnik s $K_\phi = 100\mu A/cikel$. Zančno sito izdelamo s kondenzatorjem $C_1 = 100nF$ in $C_2 = 1\mu F$. Kolikšen naj bo upor $R = ?$, da bo vnihanje zanke najhitrejše? !2465Ω ! 4922Ω ! 7394Ω ! 9859Ω

?Kapacitivnost varikap diode lahko nastavljamo v razponu od $C_{MIN} = 9pF$ do $C_{MAX} = 45pF$. Vzporedno varikap diodi je vezana kapacitivnost vezja LC oscilatorja **$C_{VEZJA} = 9pF$** . Kakšen frekvenčni razpon $f_{MIN} : f_{MAX}$ lahko pokrije opisani LC oscilator? ?Kapacitivnost varikap diode lahko nastavljamo v razponu od $C_{MIN} = 9pF$ do $C_{MAX} = 45pF$. Vzporedno varikap diodi je vezana kapacitivnost vezja LC oscilatorja **$C_{VEZJA} = 3pF$** . Kakšen frekvenčni razpon $f_{MIN} : f_{MAX}$ lahko pokrije opisani LC oscilator?

!1 : 1.41 ! 1 : 1.73 ! 1 : 2.00 ! 1 : 3.00

?Neposredni številski sintetizator (DDS) frekvence uporablja **24-bitno** računanje (seštevalnik in akumulator). Kolikšen je najmanjši frekvenčni korak takšnega sintetizatorja, ki dela s frekvenco ure $f_{TAKT} = 1GHz$? ?Neposredni številski sintetizator (DDS) frekvence uporablja **16-bitno** računanje (seštevalnik in akumulator). Kolikšen je najmanjši frekvenčni korak takšnega sintetizatorja, ki dela s frekvenco ure $f_{TAKT} = 1GHz$? !10.7Hz ! 59.6Hz ! 2.75kHz ! 15.3kHz

?Za neznani VCO izmerimo odziv: $f(0V) = 420MHz$, $f(1V) = 425MHz$, $f(2V) = 431MHz$, $f(3V) = 436MHz$, $f(4V) = 440MHz$, $f(5V) = 444MHz$, $f(6V) = 447MHz$, $f(7V) = 450MHz$ in $f(8V) = 452MHz$. Kolikšen je **največji** $K_{VCO} = ?$ merjenega vezja? ?Za neznani VCO izmerimo odziv: $f(0V) = 420MHz$, $f(1V) = 425MHz$, $f(2V) = 431MHz$, $f(3V) = 436MHz$, $f(4V) = 440MHz$, $f(5V) = 444MHz$, $f(6V) = 447MHz$, $f(7V) = 450MHz$ in $f(8V) = 452MHz$. Kolikšen je **najmanjši** $K_{VCO} = ?$ merjenega vezja? ! **6MHz/V** ! 5MHz/V ! 3MHz/V ! 2MHz/V

?Radijski sprejemnik z mešanjem uporablja medfrekvenco $f_{IF} = 455kHz$ in ga uglasimo na frekvenco $f_{RF} = 570kHz$. Kako si razlagamo odličen sprejem na frekvenci **$f'_{RF} = 1595kHz$** ? ?Radijski sprejemnik z mešanjem uporablja medfrekvenco $f_{IF} = 455kHz$ in ga uglasimo na frekvenco $f_{RF} = 570kHz$. Kako si razlagamo odličen sprejem na frekvenci **$f'_{RF} = 1480kHz$** ? ! drugi harmonik LO ! IMD v RF ojačevalniku ! **zrcalna frekvencia** ! nemogoč pojav

?Kolikšna naj bo pasovna širina $B = ?$ medfrekvenčnega sita v analognem FM sprejemniku za (mono) radiodifuzni oddajnik z najvišjo frekvenco modulacije $f_{mod} = 15kHz$ in indeksom (stopnjo) frekvenčne modulacije **$m = 5$** ? ?Kolikšna naj bo pasovna širina $B = ?$ medfrekvenčnega sita v analognem FM sprejemniku za (mono) radiodifuzni oddajnik z najvišjo frekvenco modulacije $f_{mod} = 15kHz$ in indeksom (stopnjo) frekvenčne modulacije **$m = 3$** ? !90kHz ! 120kHz ! 150kHz ! 180kHz

?Kolikšen frekvenčni koleb $\Delta f = ?$ doseže analogni fazno modulirani oddajnik s sinusnim signalom **$f_{mod} = 300Hz$** ? Faznemu modulatorju s $\phi = \pm 45^\circ$ sledi veriga frekvenčnih množilnih stopenj s skupnim faktorjem množenja $N = 24$. ?Kolikšen frekvenčni koleb $\Delta f = ?$ doseže analogni fazno modulirani oddajnik s sinusnim signalom **$f_{mod} = 800Hz$** ? Faznemu modulatorju s $\phi = \pm 45^\circ$ sledi veriga frekvenčnih množilnih stopenj s skupnim faktorjem množenja $N = 24$. ! $\pm 2.8kHz$! **$\pm 5.7kHz$** ! $\pm 7.5kHz$! $\pm 15kHz$

?Kolikšna je debelina $d = ?$ piezoelektričnega FBAR rezonatorja za osnovno rezonanco na frekvenci $f = 1.8GHz$? Hitrost ultrazvoka v piezoelektriku **AlN** znaša $v = 10.4km/s$. ?Kolikšna je debelina $d = ?$ piezoelektričnega FBAR rezonatorja za osnovno rezonanco na frekvenci $f = 1.8GHz$? Hitrost ultrazvoka v piezoelektriku **ZnO** znaša $v = 6.33km/s$. ! $5.78\mu m$! $3.52\mu m$! **$2.89\mu m$** ! $1.76\mu m$

?Elektronsko vezje je vgrajeno v zaprto kovinsko ohišje z notranjimi izmerami širina $w = 120mm$, globina $d = 80mm$ in višina $h = 60mm$. Pri kateri najnižji frekvenci $f = ?$ (rod $lmn = 110, 101ali011$) pričakujemo notranjo rezonanco ohišja? ($c_0 \approx 3 \cdot 10^8 m/s$) ?Elektronsko vezje je vgrajeno v zaprto kovinsko ohišje z notranjimi izmerami širina $w = 120mm$, globina $d = 80mm$ in višina $h = 100mm$. Pri kateri najnižji frekvenci $f = ?$ (rod $lmn = 110, 101ali011$) pričakujemo notranjo rezonanco ohišja? ($c_0 \approx 3 \cdot 10^8 m/s$) ! $2.40GHz$! **$2.25GHz$** ! $1.95GHz$! $2.80GHz$

*1. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE - 28.10.2021

?Schottky dioda je izdelana kot usmerniški spoj Si-kovina. Kolikšen je padec napetosti na diodi $U = ?$, ko teče skozi diodo $I = 1mA$ v prevodni smeri? ?Schottky dioda je izdelana kot usmerniški spoj GaAs-kovina. Kolikšen je padec napetosti na diodi $U = ?$, ko teče skozi diodo $I = 1mA$ v prevodni smeri? !3.1V !0.7V !1.6V !0.25V

?Sekundarni preboj se pojavi v silicijevem NPN tranzistorju pri $P < P_{MAX}$ v naslednjih pogojih delovanja: ?Sekundarni preboj se pojavi v silicijevem NMOS tranzistorju pri $P < P_{MAX}$ v naslednjih pogojih delovanja: !visok I, nizka U !nizek I, visoka U !nizek I, nizka U !nikoli

?Počasna dioda ima čas rekombinacije manjšinskih nosilcev $\tau = t_{rr} = 10\mu s$. Kolikšna je navidezna kapacitivnost diode $Cm = ?$, ko skozi diodo teče v prevodni smeri tok $I = 0.1mA$? Kapacitivnost zaporne plasti lahko zanemarimo. ($k_B T / |Q_e| = 26mV, n = 1.6$) ?Počasna dioda ima čas rekombinacije manjšinskih nosilcev $\tau = t_{rr} = 100ns$. Kolikšna je navidezna kapacitivnost diode $Cm = ?$, ko skozi diodo teče v prevodni smeri tok $I = 0.1mA$? Kapacitivnost zaporne plasti lahko zanemarimo. ($k_B T / |Q_e| = 26mV, n = 1.6$) !240pF !2.4nF !24nF !240nF

?Skozi silicijovo stabilizatorsko (zener) diodo za nazivno prebojno napetost $U_Z = 3.3V$ tokovni vir poganja konstanten tok $I_Z = 5mA$. Pri povišanju temperature spoja diode se padec napetosti na diodi: ?Skozi silicijovo stabilizatorsko (zener) diodo za nazivno prebojno napetost $U_Z = 15V$ tokovni vir poganja konstanten tok $I_Z = 5mA$. Pri povišanju temperature spoja diode se padec napetosti na diodi: !zmanjša !ne spremeni !poveča !podvoji

?Silicijev NPN tranzistor ima navedeno mejno frekvenco $f_T = 300MHz$ in tokovno ojačanje $\beta_0 = 300$ za enosmerni tok v delovni točki $U_{KE} = 6V$ in $I_K = 10mA$. Kolikšno tokovno ojačanje $\beta = ?$ pričakujemo od istega tranzistorja v enaki delovni točki pri frekvenci $f = 10MHz$? ?Silicijev NPN tranzistor ima navedeno mejno frekvenco $f_T = 300MHz$ in tokovno ojačanje $\beta_0 = 300$ za enosmerni tok v delovni točki $U_{KE} = 6V$ in $I_K = 10mA$. Kolikšno tokovno ojačanje $\beta = ?$ pričakujemo od istega tranzistorja v enaki delovni točki pri frekvenci $f = 100kHz$? !3 !30 !300 !3000

?MOS tranzistor ima v notranjosti povezano podlago B na izvor S. Zunaj povežemo skupaj še izvor S in vrata G. Med izvor S in ponor D priključimo enosmerni vir z negativno sponko na ponor D. Toka skozi tranzistor ni. MOS tranzistor ima kanal: ?MOS tranzistor ima v notranjosti povezano podlago B na izvor S. Zunaj povežemo skupaj še izvor S in vrata G. Med izvor S in ponor D priključimo enosmerni vir s pozitivno sponko na ponor D. Toka skozi tranzistor ni. MOS tranzistor ima kanal: !inducirani N !vgrajeni N !inducirani P !vgrajeni P

? Tunelska dioda iz Ge dosega negativno diferencialno upornost pri napetosti delovne točke: ?Gunnov element iz GaAs dosega negativno diferencialno upornost pri napetosti delovne točke: !25mV !250mV !5.5V !165V

?Najvišjo delovno napetost dosegajo HEMTi iz naslednjega polprevodnika: ?Najvišjo delovno frekvenco dosegajo HEMTi iz naslednjega polprevodnika: !GaAs !GaN !SiGe !InP

?Koaksialni kabel uporablja kot izolacijo teflon z $\epsilon_r = 2.2$. Kolikšno razmerje premerov oklop/žila $b/a = ?$ potrebujemo za karakteristično upornost $R_K = 50\Omega$? ($Z_0 = 377\Omega$) ?Koaksialni kabel uporablja kot izolacijo peno z $\epsilon_r = 1.5$. Kolikšno razmerje premerov oklop/žila $b/a = ?$ potrebujemo za karakteristično upornost $R_K = 50\Omega$? ($Z_0 = 377\Omega$) !1.83 !2.78 !3.44 !6.26

?Kolikšno odbojnost $\Gamma = ?$ predstavlja upor $R = 50\Omega$ za parico Ethernet kabla s karakteristično upornostjo $R_K = 100\Omega$ in zanemarljivimi izgubami? ?Kolikšno odbojnost $\Gamma = ?$ predstavlja upor $R = 200\Omega$ za parico Ethernet kabla s karakteristično upornostjo $R_K = 100\Omega$ in zanemarljivimi izgubami? !0.50 !0.33 !-0.33 !-0.50

?Kolikšno valovitost (razmeje stojnega vala) $\rho = ?$ povzroča breme z impedanco $Z = 100\Omega$ na brezizgubnem vodu s karakteristično impedanco $Z_K = 50\Omega$? ?Kolikšno valovitost (razmeje stojnega vala) $\rho = ?$ povzroča breme z impedanco $Z = j100\Omega$ na brezizgubnem vodu s karakteristično impedanco $Z_K = 50\Omega$? !1.00 !2.00 !3.00 ! ∞

?Kolikšna je upornost na enoto dolžine $R/l = ?$ voda s slabljenjem na enoto dolžine $a/l = -0.1dB/m$ in karakteristično impedanco približno $Z_K \approx 50\Omega$, če je jalovi del zanemarljiv? ?Kolikšna je upornost na enoto dolžine $R/l = ?$ voda s slabljenjem na enoto dolžine $a/l = -0.3dB/m$ in karakteristično impedanco približno $Z_K \approx 50\Omega$, če je jalovi del zanemarljiv? !0.58Ω/m !1.15Ω/m !2.30Ω/m !3.45Ω/m

*2. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE - 18.11.2021

? Recipročno dvovodno vezje (četveropol) opisuje naslednja lastnost matrike štirih parametrov S_{11} , S_{21} , S_{12} in S_{22} , ki jih lahko izmerimo z mikrovalovnim kazalčnim analizatorjem vezij (VNA): ? Nereciprocno dvovodno vezje (četveropol) opisuje naslednja lastnost matrike štirih parametrov S_{11} , S_{21} , S_{12} in S_{22} , ki jih lahko izmerimo z mikrovalovnim kazalčnim analizatorjem vezij (VNA): $S_{11} \neq S_{22}$! $S_{12} \neq S_{21}$! $S_{11} = S_{22}$! $S_{21} = S_{12}$

? Polprevodniški ojačevalnik ima šumno temperaturo $T_S = 170K$ in močnostno ojačanje $G = 15dB$, vse merjeno v sistemu s karakteristično impedanco $Z_K = 50\Omega$. Kolikšno je šumno število ojačevalnika $F_{dB} = ?$ pri nazivni sobni temperaturi $T_O = 290K$? ($k_B \approx 1.38 \cdot 10^{-23} J/K$) ? Polprevodniški ojačevalnik ima šumno temperaturo $T_S = 440K$ in močnostno ojačanje $G = 15dB$, vse merjeno v sistemu s karakteristično impedanco $Z_K = 50\Omega$. Kolikšno je šumno število ojačevalnika $F_{dB} = ?$ pri nazivni sobni temperaturi $T_O = 290K$? ($k_B \approx 1.38 \cdot 10^{-23} J/K$) ! $2dB$! $3dB$! $4dB$! $6dB$

? Koaksialni kabel ima zelo nizko $a \rightarrow 0dB$ slabljenje in karakteristično impedanco $Z_K \approx 50\Omega$. Kolikšno je razmerje stojnega vala $\rho = ?$ na kablu, če en konec kabla priključimo na vir ustrezne frekvence in drugi konec kratkosklenemo? ? Koaksialni kabel ima zmersko $a \approx -3dB$ slabljenje in karakteristično impedanco $Z_K \approx 50\Omega$. Kolikšno je razmerje stojnega vala $\rho = ?$ na kablu, če en konec kabla priključimo na vir ustrezne frekvence in drugi konec kratkosklenemo? ! ∞ ! 1 ! nedefinirano ! 0

? Nizkošumni mikrovalovni tranzistor s tremi priključki pomerimo z ohmmetrom. Med dvema priključkoma izmerimo nizko upornost $R \approx 10\Omega$. Tretji priključek tvori anodo usmerniškega spoja proti ostalim dvem priključkom. Za kakšno vrsto tranzistorja gre? ? Nizkošumni mikrovalovni tranzistor s tremi priključki pomerimo z ohmmetrom. Med dvema priključkoma izmerimo zelo visoko upornost $R \rightarrow \infty$. Tretji priključek tvori anodo usmerniškega spoja proti ostalim dvem priključkom. Za kakšno vrsto tranzistorja gre? ! $GaAlAs$ HEMT ! Si NMOS ! Si NPN ! Si PNP

? Izvodni ojačevalnik oddajnika vsebuje močnostni LDMOS, ki deluje pri napetosti ponora $U_{DS} = +28V$. Delovno točko jačevalnika nastavimo v razred A z enosmerno napetostjo na vratih $U_{GS} = +4.3V$. Kolikšna je $U'_{GS} = ?$ za delovanje v razredu B? ? Izvodni ojačevalnik oddajnika vsebuje močnostni GaAIN HEMT, ki deluje pri napetosti ponora $U_{DS} = +28V$. Delovno točko jačevalnika nastavimo v razred A z enosmerno napetostjo na vratih $U_{GS} = -1.2V$. Kolikšna je $U'_{GS} = ?$ za delovanje v razredu B? ! $+6.7V$! $+3.2V$! $-0.5V$! $-1.8V$

? Kolikšno šumno število $F_{dB} = ?$ lahko doseže sprejemnik, grajen s tranzistorji z ojačanjem $G_e = 7dB$ in šumnim številom $F_e = 2dB$? ($T_0 = 290K$) ? Kolikšno šumno število $F_{dB} = ?$ lahko doseže sprejemnik, grajen s tranzistorji z ojačanjem $G_e = 10dB$ in šumnim številom $F_e = 2dB$? ($T_0 = 290K$) ! $1.84dB$! $2.38dB$! $1.67dB$! $2.18dB$

? Prilagojen uporovni slabilec $a = -10dB$ v sistemu $Z_K = 50\Omega$ pomerimo z enosmernim ohmmetrom. Kolikšno upornost $R = ?$ pokaže ohmmeter na vhodu slabilca, če je izhod slabilca kratkosklenjen? ? Prilagojen uporovni slabilec $a = -10dB$ v sistemu $Z_K = 50\Omega$ pomerimo z enosmernim ohmmetrom. Kolikšno upornost $R = ?$ pokaže ohmmeter na vhodu slabilca, če je izhod slabilca nepovezan? ! 96Ω ! 41Ω ! 26Ω ! 61Ω

? Razmerje vroče/hladno Y opleta za $\Delta Y = + / - 0.4dB$ brez povprečenja. Kolikšno bo opletanje razmerja $\Delta Y' = ?$, če povprečimo $N = 16$ zaporednih meritev? ? Razmerje vroče/hladno Y opleta za $\Delta Y = + / - 0.4dB$ brez povprečenja. Kolikšno bo opletanje razmerja $\Delta Y' = ?$, če povprečimo $N = 4$ zaporednih meritev? ! $+ / - 0.025dB$! $+ / - 0.1dB$! $+ / - 0.14dB$! $+ / - 0.2dB$

? Kolikšni so S parametri cirkulatorja znotraj njegovega nazivnega frekvenčnega pasu, če tretja vrata cirkulatorja zaključimo na kratek stik? ? Kolikšni so S parametri cirkulatorja znotraj njegovega nazivnega frekvenčnega pasu, če tretja vrata cirkulatorja zaključimo na prilagojeno breme? ! $S_{11} \approx S_{22} \approx 0$! $|S_{12}| \approx |S_{21}| \approx 1$! $S_{11} \approx 0$! $|S_{22}| \approx |S_{12}| \approx |S_{21}| \approx 1$! $S_{11} \approx S_{22} \approx S_{12} \approx 0$! $|S_{21}| \approx 1$! $S_{11} \approx S_{22} \approx 0$! $|S_{12} \approx S_{21} \approx 0$

? Kolikšna je navidezna moč šuma $P_N[dBm] = ?$ na vhodu WiFi sprejemnika s šumnim številom $F = 6dB$ v pasovni širini $B = 20MHz$? Antena je v zaprtem prostoru s $T \approx T_0 = 290K$. ($k_B \cdot T_0 \approx -174dBm/Hz$) ? Kolikšna je navidezna moč šuma $P_N[dBm] = ?$ na vhodu WiFi sprejemnika s šumnim številom $F = 6dB$ v pasovni širini $B = 5MHz$? Antena je v zaprtem prostoru s $T \approx T_0 = 290K$. ($k_B \cdot T_0 \approx -174dBm/Hz$) ! $-107dBm$! $-101dBm$! $-95dBm$! $-89dBm$

? V radijskem sprejemniku s šumnim številom $F = 2dB$ se pojavi občasne motnje. Motnje uspemo izločiti z dodatnim pasovnim sitom med anteno in sprejemnikom. Sito ima vstavitevno slabljenje $a = -1dB$ na sobni temperaturi $T \approx T_0 = 290K$. Koliko sito pokvari razmerje signal/šum $\Delta(S/N) = ?$, če ima antena šumno temperaturo $T_A = 150K$? ? V radijskem sprejemniku s šumnim številom $F = 2dB$ se pojavi občasne motnje. Motnje uspemo izločiti z dodatnim pasovnim sitom med anteno in sprejemnikom. Sito ima vstavitevno slabljenje $a = -1dB$ na sobni temperaturi $T \approx T_0 = 290K$. Koliko sito pokvari razmerje signal/šum $\Delta(S/N) = ?$, če ima antena šumno temperaturo $T_A = 500K$? ! $-2.33dB$! $-1.39dB$! $-1.00dB$! $-0.72dB$

? Brezizgubno anteno najprej zasukamo v hladno nebo $T_1 = T_N = 10K$ in nato v črno telo (iglavci) na tleh na temperaturi $T_2 = T_0 = 290K$. Razmerje sprejetih moči znaša $Y_{dB} = 10\log(P_2/P_1) = 7dB$. Kolikšna je šumna temperatura sprejemnika $T_S = ?$? ? Brezizgubno anteno najprej zasukamo v hladno nebo $T_1 = T_N = 10K$ in nato v črno telo (iglavci) na tleh na temperaturi $T_2 = T_0 = 290K$. Razmerje sprejetih moči znaša $Y_{dB} = 10\log(P_2/P_1) = 3dB$. Kolikšna je šumna temperatura sprejemnika $T_S = ?$! $10K$! $60K$! $150K$! $270K$

*3. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE - 9.12.2021

?Kolikšno je dinamično območje $D = ?[dB]$ sprejemnika, ki ima na vhodu mešalnik s šumnim številom $F = 9dB$ in $P_{IIP3} = +0dBm$? Pasovno širino sita za mešalnikom je $B = 1MHz$. ($k_B T_0 = -174dBm/Hz$) ?Kolikšno je dinamično območje $D = ?[dB]$ sprejemnika, ki ima na vhodu mešalnik s šumnim številom $F = 9dB$ in $P_{IIP3} = +0dBm$? Pasovno širino sita za mešalnikom je $B = 1kHz$. ($k_B T_0 = -174dBm/Hz$) ! 70dB ! 80dB ! 90dB ! 100dB

?Izhodna stopnja oddajnika vsebuje LDMOS tranzistor in v praksi dosega izkoristek $\eta = 80\%$ pri izhodni moči P_{1dB} . V kakšnem razredu najverjetneje deluje LDMOS tranzistor? ?Izhodna stopnja oddajnika vsebuje LDMOS tranzistor in v praksi dosega izkoristek $\eta = 25\%$ pri izhodni moči P_{1dB} . V kakšnem razredu najverjetneje deluje LDMOS tranzistor? ! A ! B ! C ! AB

?Pri nazivnem krmiljenju s signalom OFDM popačenje oddajnika v razredu "A" dosega $EVM = 3\%$. Kolikšno popačenje $EVM' = ?$ pričakujemo pri prekrmiljenju oddajnika za $+10dB$? ?Pri nazivnem krmiljenju s signalom OFDM popačenje oddajnika v razredu "A" dosega $EVM = 3\%$. Kolikšno popačenje $EVM' = ?$ pričakujemo pri podkrmiljenju oddajnika za $-10dB$? ! 1% ! > 50% ! 10% ! 0%

?Izhodno stopnjo oddajnika izdelamo kot vzporedno vezavo dveh enakih ojačevalnikov, od katerih ima vsak $G = 12dB$ ojačanja in $P_{IP3} = +50dBm$. Kolikšen je P'_{IP3} celotne stopnje, če izgube in popačenje v vezjih za prilagoditev impedanc zanemarimo? ?Izhodno stopnjo oddajnika izdelamo kot vzporedno vezavo osmih enakih ojačevalnikov, od katerih ima vsak $G = 12dB$ ojačanja in $P_{IP3} = +50dBm$. Kolikšen je P'_{IP3} celotne stopnje, če izgube in popačenje v vezjih za prilagoditev impedanc zanemarimo? ! +50dBm ! +53dBm ! +56dBm ! +59dBm

?Visokofrekvenčni ojačevalnik v razredu "B" dosega izhodno moč $P_{1dB} = 400W$ pri porabi enosmerne moči $P_{DC} = 800W$. Kolikšna je poraba ojačevalnika $P'_{DC} = ?$, pri krmiljenju za izhodno moč $P = 16W$? ?Visokofrekvenčni ojačevalnik v razredu "B" dosega izhodno moč $P_{1dB} = 400W$ pri porabi enosmerne moči $P_{DC} = 800W$. Kolikšna je poraba ojačevalnika $P'_{DC} = ?$, pri krmiljenju za izhodno moč $P = 25W$? ! 160W ! 50W ! 200W ! 32W

?LC nihajni krog s kvaliteto $Q = 200$ je uglasen na frekenco $f = 100MHz$. Kolikšna je vskladiščena energija v nihajnem krogu $W = ?$, ko se v nihajnem krogu moč $P = 0.1W$ pretvarja v toploto? ?LC nihajni krog s kvaliteto $Q = 200$ je uglasen na frekenco $f = 10MHz$. Kolikšna je vskladiščena energija v nihajnem krogu $W = ?$, ko se v nihajnem krogu moč $P = 0.1W$ pretvarja v toploto? ! 3.2nJ ! 32nJ ! 318nJ ! 3.2μJ

?Ojačevalnik krmilimo z enako močnima signaloma, ki proizvajata na izhodu $P_1 = P_2 = +10dBm$. Kolikšna je moč intermodulacijskih produktov petega reda $P_{IMD5} = ?$, če znaša moč presečne točke petega reda $P_{IP5} = +25dBm$? ?Ojačevalnik krmilimo z enako močnima signaloma, ki proizvajata na izhodu $P_1 = P_2 = +10dBm$. Kolikšna je moč intermodulacijskih produktov petega reda $P_{IMD5} = ?$, če znaša moč presečne točke petega reda $P_{IP5} = +30dBm$? ! -20dBm ! -30dBm ! -50dBm ! -70dBm

?Pasovno sito je izdelano s četrtrvalovnimi rezonatorji v mikrotrakasti tehniki. Dodatne odzive sita pričakujemo v bližini naslednjih mnogokratnikov osnovne frekvence f_0 , urejenih po naraščajoči frekvenci: ?Pasovno sito je izdelano s polvalovnimi rezonatorji v mikrotrakasti tehniki. Dodatne odzive sita pričakujemo v bližini naslednjih mnogokratnikov osnovne frekvence f_0 , urejenih po naraščajoči frekvenci: !ni dodatnih odzivov! 3f₀, 5f₀, 7f₀... ! 2f₀, 4f₀, 6f₀... ! 2f₀, 3f₀, 4f₀...

?Četrtrvalovni rezonator izdelamo iz keramične cevke z relativno dielektričnostjo $\epsilon_r = 36$, ki jo na določenih mestih posrebrimo. Kolikokrat $n = ?$ je takšen keramični rezonator kraji od prazne koaksialne votline za isto frekvenco f_0 ? ?Četrtrvalovni rezonator izdelamo iz keramične cevke z relativno dielektričnostjo $\epsilon_r = 81$, ki jo na določenih mestih posrebrimo. Kolikokrat $n = ?$ je takšen keramični rezonator kraji od prazne koaksialne votline za isto frekvenco f_0 ? ! 3 – krat ! 6 – krat ! 9 – krat ! 36 – krat

?Frekvenčno pasovno-prepustno sito izdelamo z votlinskim rezonatorjem, ki v vezju sita doseže obremenjeni $Q_L = 300$ pri frekvenci $f = 2GHz$. Kolikšna je največja skupinska zakasnitev $t_g = ?$ takšnega pasovnega sita? ?Frekvenčno pasovno-prepustno sito izdelamo z votlinskim rezonatorjem, ki v vezju sita doseže obremenjeni $Q_L = 300$ pri frekvenci $f = 16GHz$. Kolikšna je največja skupinska zakasnitev $t_g = ?$ takšnega pasovnega sita? ! 48ns ! 24ns ! 12ns ! 6ns

?Sprejemniku z vhodno presečno točko $P_{IIP3} = 0dBm$ dodamo nizkošumni predajačevalnik z ojačanjem $G = 18dB$. Kolikšna je vhodna presečna točka sprejemne verige $P'_{IIP3} = ?$, če smemo popačenje predajačevalnika zanemariti? ?Sprejemniku z vhodno presečno točko $P_{IIP3} = 12dBm$ dodamo nizkošumni predajačevalnik z ojačanjem $G = 18dB$. Kolikšna je vhodna presečna točka sprejemne verige $P'_{IIP3} = ?$, če smemo popačenje predajačevalnika zanemariti? ! -18dBm ! -12dBm ! -6dBm ! 0dBm

?Spektralno gostoto toplotnega šuma $N_0 = k_B T = P_N/B$ merimo s spektralnim analizatorjem z ločljivostjo $B = 1MHz$. Katero video sito $B_V = ?$ moramo izbrati, da znižamo opletanje rezultata ΔP_N za faktor 10-krat? ?Spektralno gostoto toplotnega šuma $N_0 = k_B T = P_N/B$ merimo s spektralnim analizatorjem z ločljivostjo $B = 1MHz$. Katero video sito $B_V = ?$ moramo izbrati, da znižamo opletanje rezultata ΔP_N za faktor 100-krat? ! 100kHz ! 10kHz ! 1kHz ! 100Hz

*4. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE -23.12.2021

? Nizko-prepustno (LPF) lestvčasto sito z zaporednimi vejami Z ter vzporednimi vejami Y gradimo s kondenzatorji $C = 10\text{pF}$ in tuljavami $L = 68\text{nH}$. Kolikšna je mejna frekvenca sita $f_0 = ?$? Visoko-prepustno (HPF) lestvčasto sito z zaporednimi vejami Z ter vzporednimi vejami Y gradimo s kondenzatorji $C = 10\text{pF}$ in tuljavami $L = 68\text{nH}$. Kolikšna je mejna frekvenca sita $f_0 = ?$! 48.25MHz ! 386MHz ! 193MHz ! 96.5MHz

? Za sklopljena voda v mikrotraktasti tehniki (microstrip) vitroplast+zrak velja: ? Za sklopljena voda v traktasti tehniki (stripline) večslojni vitroplast velja: ! $\beta_{sodi} > \beta_{lihi}$! $\beta_{lihi} = 0$! $\beta_{sodi} < \beta_{lihi}$! $\beta_{sodi} = \beta_{lihi}$

? Kremenov kristal SiO_2 , ki uporablja strižno valovanje, je običajno vgrajen v ohišje, v katerem je: ? Kremenov kristal SiO_2 , ki uporablja tlačno valovanje, je običajno vgrajen v ohišje, v katerem je: !olje !zrak (dušik) !vosek ali smola !vakuum

? Kolikšna naj bo debelina $d = ?$ rezine AT kremena SiO_2 , da doseže osnovno rezonanco strižnega nihanja pri frekvenci $f = 24\text{MHz}$? ($v = 3320\text{m/s}$) ? Kolikšna naj bo debelina $d = ?$ rezine AT kremena SiO_2 , da doseže tretji overton strižnega nihanja pri frekvenci $f = 24\text{MHz}$? ($v = 3320\text{m/s}$) ! $104\mu\text{m}$! $69\mu\text{m}$! $138\mu\text{m}$! $207\mu\text{m}$

? V LC oscilatorju s $Q_L = 50$ pri frekvenci $f = 100\text{MHz}$ je uporabljen silicijev NPN tranzistor (BJT) z visokofrekvenčnim šumnim številom $F = 6\text{dB}$. Vezje za nastavitev delovne točke je skrbno načrtovano tako, da ne poslabša faznega šuma. Pri odmiku $\Delta f = 100\text{Hz}$ je potek faznega šuma naslednji: ? V LC oscilatorju s $Q_L = 50$ pri frekvenci $f = 100\text{MHz}$ je uporabljen silicijev NPN tranzistor (BJT) z visokofrekvenčnim šumnim številom $F = 6\text{dB}$. Vezje za nastavitev delovne točke je skrbno načrtovano tako, da ne poslabša faznega šuma. Pri odmiku $\Delta f = 100\text{kHz}$ je potek faznega šuma naslednji: ! $L(\Delta f) = \alpha \cdot \Delta f^{-1}$! $L(\Delta f) = \alpha \cdot \Delta f^{-2}$! $L(\Delta f) = \alpha \cdot \Delta f^{-3}$! $L(\Delta f) = \text{konst.}$

? Kakšen parameter $S_{11} = ?$ ima četveropol, ki vsebuje vzporedno vezan upor $R = 50\Omega = Z_K$? ? Kakšen parameter $S_{12} = ?$ ima četveropol, ki vsebuje vzporedno vezan upor $R = 50\Omega = Z_K$? ! 0.333 ! -0.333 ! 0.667 ! -0.667

? Nortonov izvor vsebuje idealni tokovni vir $I_g = 3A$ in admitanco $Y_g = j20\text{mS}$. Kolikšen je njegov Theveninov nadomestek?

? Nortonov izvor vsebuje idealni tokovni vir $I_g = 3A$ in admitanco $Y_g = -j20\text{mS}$. Kolikšen je njegov Theveninov nadomestek?

! $U_g = -150V$ in $Z_g = -j50\Omega$! $U_g = -j150V$ in $Z_g = -j50\Omega$! $U_g = 150V$ in $Z_g = j50\Omega$! $U_g = j150V$ in $Z_g = j50\Omega$

? Kolikšna je dolžina $l = ?$ četrtrvalovnega dielektričnega rezonatorja za $f = 2.4\text{GHz}$, ki je izdelan iz posrebrene keramike z relativno dielektričnostjo $\epsilon_r = 40$? ($c_0 \approx 3 \cdot 10^8\text{m/s}$) ? Kolikšna je dolžina $l = ?$ četrtrvalovnega dielektričnega rezonatorja za $f = 2.4\text{GHz}$, ki je izdelan iz posrebrene keramike z relativno dielektričnostjo $\epsilon_r = 80$? ($c_0 \approx 3 \cdot 10^8\text{m/s}$) ! 6.3mm ! 4.9mm ! 3.5mm ! 2.5mm

? Kremenov SiO_2 piezoelektrični rezonator v obliki diska ima dosti večji premer $2r \gg d$ od debeline. Neželjene višje prečne rezonance (anharmoniki) se vedno pojavijo: ? Kremenov SiO_2 piezoelektrični rezonator v obliki diska ima dosti večji premer $2r \gg d$ od debeline. Neželjene višje prečne rezonance (anharmoniki) se nikoli ne pojavijo: !nad in pod osnovnim rodom !tik nad osnovnim rodom !oblika diska nima anharmonikov !tik pod osnovnim rodom

? Antenska kretnica uporablja BAW rezonatorje iz ZnO z $v = 6330\text{m/s}$. Kolikšna je debelina $d = ?$ rezonatorja za osnovno frekvenco $f = 2.1\text{GHz}$, če vpliv elektrod zanemarimo? ? Antenska kretnica uporablja BAW rezonatorje iz AlN z $v = 10400\text{m/s}$. Kolikšna je debelina $d = ?$ rezonatorja za osnovno frekvenco $f = 2.1\text{GHz}$, če vpliv elektrod zanemarimo? ! $1.0\mu\text{m}$! $1.5\mu\text{m}$! $2.0\mu\text{m}$! $2.5\mu\text{m}$

? Mikroprocesor uporablja RC oscilator za frekvenco ure $f = 4\text{MHz}$. Kolikšno časovno konstanto $\tau = ?$ je smiselno vgraditi v zakasnitev vezja za RESET mikroprocesorja? ? Mikroprocesor uporablja kristalni oscilator za frekvenco ure $f = 4\text{MHz}$. Kolikšno časovno konstanto $\tau = ?$ je smiselno vgraditi v zakasnitev vezja za RESET mikroprocesorja? ! 30ns ! $30\mu\text{s}$! 30ms ! 30s

? GSM telefon za frekvenco $f = 960\text{MHz}$ vsebuje oscilator s $Q_L = 10$. Pri visokofrekvenčni moči $P_0 = -10\text{dBm}$ ima silicijev NPN tranzistor v oscilatorju šumno število $F = 10\text{dB}$. Kolikšna je spektralna gostota faznega šuma $L(\Delta f) = ?$ v sosednjem GSM kanalu pri $\Delta f = 200\text{kHz}$? ($k_B T_0 \approx -174\text{dBm/Hz}$) ? GSM telefon za frekvenco $f = 1920\text{MHz}$ vsebuje oscilator s $Q_L = 10$. Pri visokofrekvenčni moči $P_0 = -10\text{dBm}$ ima silicijev NPN tranzistor v oscilatorju šumno število $F = 10\text{dB}$. Kolikšna je spektralna gostota faznega šuma $L(\Delta f) = ?$ v sosednjem GSM kanalu pri $\Delta f = 200\text{kHz}$? ($k_B T_0 \approx -174\text{dBm/Hz}$) ! -115.4dBc/Hz ! -109.4dBc/Hz ! -103.4dBc/Hz ! -97.4dBc/Hz

*5. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE - 13.1.2022

?Neposredni številski sintetizator (DDS) frekvence dela s frekvenco ure $f_{TAKT} = 500MHz$. Kolikšno natančnost računanja dvojiškega seštevalnika in akumulatorja $N = ?[bit]$ potrebujemo za frekvenčne korake pod $\Delta f \leq 1Hz$? ?Neposredni številski sintetizator (DDS) frekvence dela s frekvenco ure $f_{TAKT} = 500MHz$. Kolikšno natančnost računanja dvojiškega seštevalnika in akumulatorja $N = ?[bit]$ potrebujemo za frekvenčne korake pod $\Delta f \leq 1kHz$? !32bit ! 29bit ! 24bit ! 19bit

?Frekvenčni sintetizator za pas $f_{RF} = 118.000...137.000MHz$ sešteva frekvenci dveh različnih kristalnih oscilatorjev. Najmanj koliko različnih kristalov $N_{MIN} = ?$ potrebujemo za pokrivanje celega področja s korakom $\Delta f = 25kHz$? ?Frekvenčni sintetizator za pas $f_{RF} = 118.000...137.000MHz$ sešteva frekvenci dveh različnih kristalnih oscilatorjev. Najmanj koliko različnih kristalov $N_{MIN} = ?$ potrebujemo za pokrivanje celega področja s korakom $\Delta f = 8.333kHz$? !140 ! 96 ! 160 ! 56

?Celoštivilski PLL sintetizator ima primerjalno frekvenco $f_{REF} = 25kHz$. V dobro načrtovanem vezju je na odmiku $\Delta f = 100Hz$ fazni šum izhodnega signala $L(\Delta f)[Hz^{-1}]$ odvisen od: ?Celoštivilski PLL sintetizator ima primerjalno frekvenco $f_{REF} = 25kHz$. V dobro načrtovanem vezju je na odmiku $\Delta f = 1MHz$ fazni šum izhodnega signala $L(\Delta f)[Hz^{-1}]$ odvisen od: !fazne varnosti zanke ! faznega šuma reference XO !histereze primerjalnika ! faznega šuma VCO

?Lokalni oscilator sprejemnika ima relativno gostoto faznega šuma $L(\Delta f) = -125dBc/Hz$ pri frekvenčnem odmiku $\Delta f = 1MHz$. Kolikšno dušenje motnje $a = ?$ na istem frekvenčnem odmiku pričakujemo v sprejemniku s pasovno širino medfrekvence $B = 3.2kHz$? ?Lokalni oscilator sprejemnika ima relativno gostoto faznega šuma $L(\Delta f) = -125dBc/Hz$ pri frekvenčnem odmiku $\Delta f = 1MHz$. Kolikšno dušenje motnje $a = ?$ na istem frekvenčnem odmiku pričakujemo v sprejemniku s pasovno širino medfrekvence $B = 32kHz$? ! $-125dB$! $-90dB$! $-80dB$! $-45dB$

?V zančnem situ drugega reda izberemo $C_1 = 100nF$ neposredno na izhodu črpalke nabojev. Kolikšna naj bo vrednost $C_2 = ?$, ki s primernim zaporednim uporom R omogoča fazno varnost $\phi_m = 30^\circ$ povratne vezave PLLja? ?V zančnem situ drugega reda izberemo $C_1 = 100nF$ neposredno na izhodu črpalke nabojev. Kolikšna naj bo vrednost $C_2 = ?$, ki s primernim zaporednim uporom R omogoča fazno varnost $\phi_m = 60^\circ$ povratne vezave PLLja? ! $100nF$! $200nF$! $1600nF$! $1.3\mu F$

?Ena logična vrata EXOR delujejo kot naslednja vrsta mešalnika v radijskem vezju: ?En sam FET z vgrajenim kanalom deluje kot naslednja vrsta mešalnika v radijskem vezju: !kvadraturni ! dvojno-uravnoteženi ! enojno-uravnoteženi ! brez dušenja RF niti LO

?Radijski sprejemnik z mešanjem uporablja medfrekvenco $f_{IF} = 10.7MHz$ in ga uglasimo na frekvenco $f_{RF} = 40.3MHz$. Kako si razlagamo odličen sprejem na frekvenčni $f' = 91.3MHz$? ?Radijski sprejemnik z mešanjem uporablja medfrekvenco $f_{IF} = 10.7MHz$ in ga uglasimo na frekvenco $f_{RF} = 40.3MHz$. Kako si razlagamo odličen sprejem na frekvenčni $f' = 61.7MHz$? !nemogoč pojav ! drugi harmonik LO !IMD v vhodnem ojačevaniku ! zrcalna frekvencia

?Za neznani VCO izmerimo odziv: $f(0V) = 421MHz$, $f(1V) = 425MHz$, $f(2V) = 430MHz$, $f(3V) = 435MHz$, $f(4V) = 439MHz$, $f(5V) = 443MHz$, $f(6V) = 447MHz$, $f(7V) = 450MHz$ in $f(8V) = 453MHz$. Kolikšen je največji $K_{VCO} = ?$ merjenega vezja? ?Za neznani VCO izmerimo odziv: $f(0V) = 421MHz$, $f(1V) = 425MHz$, $f(2V) = 430MHz$, $f(3V) = 435MHz$, $f(4V) = 439MHz$, $f(5V) = 443MHz$, $f(6V) = 447MHz$, $f(7V) = 450MHz$ in $f(8V) = 453MHz$. Kolikšen je najmanjši $K_{VCO} = ?$ merjenega vezja? ! $6MHz/V$! $5MHz/V$! $3MHz/V$! $2MHz/V$

?Sprejemnik doseže pogostnost napak $BER = 10^{-6}$ pri razmerju signal/šum $S/N = 14.2dB$ na vhodu BPSK demodulatorja. Kolikšna je izguba resničnega BPSK demodulatorja glede na teorijo? ?Sprejemnik doseže pogostnost napak $BER = 10^{-6}$ pri razmerju signal/šum $S/N = 13.2dB$ na vhodu BPSK demodulatorja. Kolikšna je izguba resničnega BPSK demodulatorja glede na teorijo? ! $-1.8dB$! $-2.8dB$! $-3.8dB$! $-4.8dB$

?Kolikšen je razmak $\Delta f = ?$ med sosednjima spektralnima črtama psevdonaključnega zaporedja, ki ga ustvarja dvojiško deljenje s primitivnim polinomom $1 + x^3 + x^{10}$? Frekvenca ure pomikalnega registra znaša $f_{TAKT} = 10MHz$. ?Kolikšen je razmak $\Delta f = ?$ med sosednjima spektralnima črtama psevdonaključnega zaporedja, ki ga ustvarja dvojiško deljenje s primitivnim polinomom $1 + x^{12} + x^{17}$? Frekvenca ure pomikalnega registra znaša $f_{TAKT} = 10MHz$. ! $78740Hz$! $9775Hz$! $1221Hz$! $76Hz$

?Kolikšna naj bo pasovna širina $B = ?$ medfrekvenčnega sita v analognem FM sprejemniku za govorni oddajnik z najvišjo frekvenco modulacije $f_{mod} = 3kHz$ in indeksom (stopnjo) frekvenčne modulacije $m = 5$? ?Kolikšna naj bo pasovna širina $B = ?$ medfrekvenčnega sita v analognem FM sprejemniku za govorni oddajnik z najvišjo frekvenco modulacije $f_{mod} = 3kHz$ in indeksom (stopnjo) frekvenčne modulacije $m = 3$? ! $18kHz$! $24kHz$! $30kHz$! $36kHz$

?Kolikšno spektralno učinkovitost $C/B = ?[bit/s/Hz = bit]$ lahko doseže modulacija QAM16? ?Kolikšno spektralno učinkovitost $C/B = ?[bit/s/Hz = bit]$ lahko doseže modulacija QAM256? ! $2bit$! $4bit$! $6bit$! $8bit$

*1. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE - 27.10.2022

?Spektralni analizator je izdelan kot preletni sprejemnik. Koliko časa $\Delta t = ?$ traja meritev spektra širine $\Delta f = 20MHz$ z ločljivostjo $B_{IF} = 100kHz$, če je video sito izključeno? ?Spektralni analizator je izdelan kot preletni sprejemnik. Koliko časa $\Delta t = ?$ traja meritev spektra širine $\Delta f = 20MHz$ z ločljivostjo $B_{IF} = 10kHz$, če je video sito izključeno? ! $200\mu s$! $2ms$! $20ms$! $200ms$

?V laboratoriju moramo izmeriti jakost signala frekvence $f = 300GHz$. Kakšen polprevodniški gradnik uporabimo za opisano nalog?

?V laboratoriju moramo izmeriti jakost signala frekvence $f = 300THz$. Kakšen polprevodniški gradnik uporabimo za opisano nalog?

!PN diodo ! Schottky diodo !varaktor ! fotodiodo

?Kolikšno najmanjšo dolžino mora imeti Lecherjev vod za grobo oceno frekvence signala? ?Kolikšno najmanjšo dolžino mora imeti Lecherjev vod za natančno meritev frekvence signala? ! 0.3λ ! 0.6λ ! 0.9λ ! 1.2λ

?Stabilizatorska dioda je izdelana kot PN spoj iz silicija. Pri kateri zaporni napetosti $U_Z = ?$ je temperaturni koeficient absolutno najnižji? ?Stabilizatorska dioda je izdelana kot PN spoj iz silicija. Pri kateri zaporni napetosti $U_Z = ?$ je šum preboja absolutno najnižji? ! $2.7V$! $5.1V$! $6.8V$! $12V$

?Kolikšno frekvenčno področje $f_{MAX}/f_{MIN} = ?$ pokrije LC nihajni krog, ki se uglešuje z varktorjem $C_{MAX} = 24pF$ in $C_{MIN} = 6pF$? ?Kolikšno frekvenčno področje $f_{MAX}/f_{MIN} = ?$ pokrije LC nihajni krog, ki se uglešuje z varktorjem $C_{MAX} = 96pF$ in $C_{MIN} = 6pF$? ! $2 : 1$! $3 : 1$! $4 : 1$! $16 : 1$

?Počasna dioda ima čas rekombinacije manjšinskih nosilcev $\tau = t_{rr} = 100\mu s$. Kolikšna je navidezna kapacitivnost diode $Cm = ?$, ko skozi diodo teče v prevodni smeri tok $I = 0.1mA$? Kapacitivnost zaporne plasti lahko zanemarimo. ($k_B T / |Q_e| = 26mV$, $n = 1.6$) ?Počasna dioda ima čas rekombinacije manjšinskih nosilcev $\tau = t_{rr} = 1\mu s$. Kolikšna je navidezna kapacitivnost diode $Cm = ?$, ko skozi diodo teče v prevodni smeri tok $I = 0.1mA$? Kapacitivnost zaporne plasti lahko zanemarimo. ($k_B T / |Q_e| = 26mV$, $n = 1.6$) ! $240pF$! $2.4nF$! $24nF$! $240nF$

?Fotodioda iz silicija z $\Delta W = 1.11eV$ lahko zazna svetlobo valovne dolžine do največ $\lambda_{MAX} = ?$?Fotodioda iz germanija z $\Delta W = 0.67eV$ lahko zazna svetlobo valovne dolžine do največ $\lambda_{MAX} = ?$! $0.85\mu m$! $1.12\mu m$! $1.31\mu m$! $1.85\mu m$

?Sekundarni preboj se pojavi v silicijevem NPN tranzistorju pri $P < P_{MAX}$ v naslednjih pogojih delovanja: ?Sekundarni preboj se pojavi v silicijevem NMOS tranzistorju pri $P < P_{MAX}$ v naslednjih pogojih delovanja: !visok I, nizka U !nizek I, visoka U !nizek I, nizka U !nikoli

?Silicijev bipolarni NPN tranzistor ima pri frekvenci $f_1 = 100kHz$ tokovno ojačanje $\beta_1 = 220$. Pri frekvenci $f_2 = 100MHz$ tokovno ojačanje upade na $\beta_2 = 15$. Kolikšna je mejna frekvencia $f_T = ?$ tega tranzistorja? ?Silicijev bipolarni NPN tranzistor ima pri frekvenci $f_1 = 100kHz$ tokovno ojačanje $\beta_1 = 220$. Pri frekvenci $f_2 = 22MHz$ tokovno ojačanje upade na $\beta_2 = 15$. Kolikšna je mejna frekvencia $f_T = ?$ tega tranzistorja? ! $22MHz$! $330MHz$! $1.5GHz$! $22GHz$

?Najvišjo delovno napetost dosegajo HEMTi iz naslednjega polprevodnika: ?Najvišjo delovno frekvenco dosegajo HEMTi iz naslednjega polprevodnika: !GaAs !GaN !SiGe !InP

?Koaksialni kabel uporablja kot izolacijo teflon z $\epsilon_r = 2.2$. Kolikšno razmerje premerov oklop/žila $b/a = ?$ potrebujemo za karakteristično upornost $R_K = 50\Omega$? ($Z_0 = 377\Omega$) ?Koaksialni kabel uporablja kot izolacijo peno z $\epsilon_r = 1.5$. Kolikšno razmerje premerov oklop/žila $b/a = ?$ potrebujemo za karakteristično upornost $R_K = 50\Omega$? ($Z_0 = 377\Omega$) ! 1.83 ! 2.78 ! 3.44 ! 6.26

?Kolikšno odbojnosc $\Gamma = ?$ predstavlja upor $R = 33\Omega$ za parico Ethernet kabla s karakteristično upornostjo $R_K = 100\Omega$ in zanemarljivimi izgubami? ?Kolikšno odbojnosc $\Gamma = ?$ predstavlja upor $R = 300\Omega$ za parico Ethernet kabla s karakteristično upornostjo $R_K = 100\Omega$ in zanemarljivimi izgubami? ! 0.50 ! 0.33 ! -0.33 ! -0.50

*2. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE - 17.11.2022

?Neznan četveropol priključimo na VNA in izmerimo pri frekvenci $f = 10MHz$ naslednje parametre stresanja $s_{11} = -0.03$, $s_{12} = 0.5$, $s_{21} = 0.5$ in $s_{22} = -0.03$. Vezje četveropola je: ?Neznan četveropol priključimo na VNA in izmerimo pri frekvenci $f = 10MHz$ naslednje parametre stresanja $s_{11} = -j0.1$, $s_{12} = 0.01$, $s_{21} = -20$ in $s_{22} = j0.05$. Vezje četveropola je: !Slabilec $a = -3dB$!Slabilec $a = -6dB$!Ojačevalnik $G = +13dB$!Ojačevalnik $G = +26dB$

?Kolikšna je kapacitivnost voda na meter dolžine $C/l = ?$, če je vod izdelan za karakteristično impedanco $Z_K = 50\Omega$ in znaša hitrost valovanja v njemu $v = 2 \cdot 10^8 m/s$? ?Kolikšna je kapacitivnost voda na meter dolžine $C/l = ?$, če je vod izdelan za karakteristično impedanco $Z_K = 100\Omega$ in znaša hitrost valovanja v njemu $v = 2 \cdot 10^8 m/s$? ! $200pF/m$! $100pF/m$! $50pF/m$! $25pF/m$

?Katera od navedenih veličin je nedefinirana za brezpogojno stabilen ojačevalnik $K > 1$? ?Katera od navedenih veličin je nedefinirana za pogojno stabilen ojačevalnik $K < 1$? !MSG ! $|s_{21}|^2$!MAG ! s_{12}

?Polprevodniški ojačevalnik ima šumno temperaturo $T_S = 35K$ in močnostno ojačanje $G = 15dB$, vse merjeno v sistemu s karakteristično impedanco $Z_K = 50\Omega$. Kolikšno je šumno število ojačevalnika $F_{dB} = ?$ pri nazivni sobni temperaturi $T_O = 290K$? ($k_B \approx 1.38 \cdot 10^{-23} J/K$) ?Polprevodniški ojačevalnik ima šumno temperaturo $T_S = 75K$ in močnostno ojačanje $G = 15dB$, vse merjeno v sistemu s karakteristično impedanco $Z_K = 50\Omega$. Kolikšno je šumno število ojačevalnika $F_{dB} = ?$ pri nazivni sobni temperaturi $T_O = 290K$? ($k_B \approx 1.38 \cdot 10^{-23} J/K$) ! $0.5dB$! $1.0dB$! $1.5dB$! $2.0dB$

?Sprejemnik s šumnim številom $F_{dB} = 2dB$ priključimo na anteno preko kabla s slabljenjem $a_{KdB} = -1dB$. Kolikšna je nadomestna šumna temperatura sprejemnika $T'_S = ?$ preračunana na antenski priključek? ($T_O = 290K$) ?Sprejemnik s šumnim številom $F_{dB} = 2dB$ priključimo na anteno preko kabla s slabljenjem $a_{KdB} = -4dB$. Kolikšna je nadomestna šumna temperatura sprejemnika $T'_S = ?$ preračunana na antenski priključek? ($T_O = 290K$) ! $170K$! $290K$! $580K$! $870K$

?Voltmeter v mostičnem reflektometru kaže napetost $U_0 = 1V$ za odprte sponke bremena. Kolikšno napetost pokaže, če kot breme priključimo prilagojen uporovni slabilec $a = -6dB$ v sistemu $Z_K = 50\Omega$, ki ima drugi priključek nepovezan? ?Voltmeter v mostičnem reflektometru kaže napetost $U_0 = 1V$ za odprte sponke bremena. Kolikšno napetost pokaže, če kot breme priključimo prilagojen uporovni slabilec $a = -3dB$ v sistemu $Z_K = 50\Omega$, ki ima drugi priključek nepovezan? ! $0.7V$! $0.5V$! $0.25V$! $0.13V$

?Kolikšno enosmerno napetost delovne točke $U_{bias} = ?$ = potrebuje na krmilni elektrodi močnostni ojačevalnik v razredu A s silicijevim bipolarnim NPN z ozemljenim emitorjem? ?Kolikšno enosmerno napetost delovne točke $U_{bias} = ?$ = potrebuje na krmilni elektrodi močnostni ojačevalnik v razredu A s silicijevim MOSFET z induciranim kanalom N in ozemljenim S ? ! $-0.7V$! $+0.7V$! $+3V$! $+15V$

?Razmerje vroče/hladno Y opleta za $\Delta Y = + / - 0.8dB$ brez povprečenja. Kolikšno bo opletanje razmerja $\Delta Y' = ?$, če povprečimo $N = 16$ zaporednih meritev? ?Razmerje vroče/hladno Y opleta za $\Delta Y = + / - 0.8dB$ brez povprečenja. Kolikšno bo opletanje razmerja $\Delta Y' = ?$, če povprečimo $N = 64$ zaporednih meritev? ! $+ / - 0.025dB$! $+ / - 0.1dB$! $+ / - 0.013dB$! $+ / - 0.2dB$

?Pri meritvi šumnega števila ojačevalnika izmerimo razmerje vroče/hladno, faktor $Y = 1.004$. Izračunano šumno število F zelo opleta, ker smo pri meritvi naredili napako: ?Pri meritvi šumnega števila ojačevalnika izmerimo razmerje vroče/hladno, faktor $Y = 31.2$. Izračunano šumno število F zelo opleta, ker smo pri meritvi naredili napako: !prevelika pasovna širina Δf merilnika ! premajhen ENR izvora !premajhno ojačanje G merjenca ! prevelik ENR izvora

?Kolikšna je navidezna moč šuma $P_N[dBm] = ?$ na vhodu WiFi sprejemnika s šumnim številom $F = 5dB$ v pasovni širini $\Delta f = 30MHz$? Antena je v zaprtem prostoru s $T \approx T_0 = 290K$. ($k_B \cdot T_0 \approx -174dBm/Hz$) ?Kolikšna je navidezna moč šuma $P_N[dBm] = ?$ na vhodu WiFi sprejemnika s šumnim številom $F = 5dB$ v pasovni širini $\Delta f = 3MHz$? Antena je v zaprtem prostoru s $T \approx T_0 = 290K$. ($k_B \cdot T_0 \approx -174dBm/Hz$) ! $-114dBm$! $-104dBm$! $-94dBm$! $-84dBm$

?Frekvenčno nastavljiv LC oscilator uporablja silicijev PNP tranzistor. Ko se nihanje zaustavi, se enosmerna komponenta napetosti med emitorjem(+) in bazo spremeni iz $U_{EB} = 0.55V$ na: ?Frekvenčno nastavljiv LC oscilator uporablja silicijev PNP tranzistor. Ko se nihanje zažene, se enosmerna komponenta napetosti med emitorjem(+) in bazo spremeni iz $U_{EB} = 0.55V$ na: ! $1.55V$! $0.6V$! $0.55V$! $0.5V$

?Brezizgubno anteno najprej zasukamo v hladno nebo $T_1 = T_N = 10K$ in nato v črno telo (iglavci) na tleh na temperaturi $T_2 = T_0 = 290K$. Razmerje sprejetih moči znaša $Y_{dB} = 10\log(P_2/P_1) = 7dB$. Kolikšna je šumna temperatura sprejemnika $T_S = ?$? ?Brezizgubno anteno najprej zasukamo v hladno nebo $T_1 = T_N = 10K$ in nato v črno telo (iglavci) na tleh na temperaturi $T_2 = T_0 = 290K$. Razmerje sprejetih moči znaša $Y_{dB} = 10\log(P_2/P_1) = 3dB$. Kolikšna je šumna temperatura sprejemnika $T_S = ?$! $10K$! $60K$! $150K$! $270K$

*3. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE - 8.12.2022

?Signal iz antene gre v sprejemniku najprej na ojačevalnik z ojačanjem $G = 13dB$, sledi pasovno sito z vstavitevni slabljenjem $a = -2dB$ in nato mešalnik, ki ima $P_{IIP3m} = +10dBm$. Kolikšen je $P_{IIP3} =?$ celotnega sprejemnika, če je za popačenje odgovoren samo mešalnik? ?Signal iz antene gre v sprejemniku najprej na ojačevalnik z ojačanjem $G = 17dB$, sledi pasovno sito z vstavitevni slabljenjem $a = -2dB$ in nato mešalnik, ki ima $P_{IIP3m} = +10dBm$. Kolikšen je $P_{IIP3} =?$ celotnega sprejemnika, če je za popačenje odgovoren samo mešalnik? ! $-1dBm$! $-3dBm$! $-5dBm$! $-7dBm$

?Kolikšna je teoretska vršna moč $P_{MAX} =?$ oddajnika za povprečno izhodno moč $\langle P \rangle = +23dBm$ QAM-OFDM oddaje z $N = 48$ nosilci za Wifi? ?Kolikšna je teoretska vršna moč $P_{MAX} =?$ oddajnika za povprečno izhodno moč $\langle P \rangle = +23dBm$ QAM-OFDM oddaje s $N = 1705$ nosilci za DVB-T? ! $27.7dBm$! $39.8dBm$! $45.6dBm$! $55.3dBm$

?Mikrovalovni cirkulator ima tretji priključek zaključen na prilagojeno breme. Kakšne parametre stresanja $[S] =?$ bi lahko imelo nastalo dvovhodno vezje? ?Mikrovalovni cirkulator ima tretji priključek zaključen na kratek stik. Kakšne parametre stresanja $[S] =?$ bi lahko imelo nastalo dvovhodno vezje? ! $\frac{s_{12} \approx s_{21} \approx 0}{|s_{11}| \approx |s_{22}| \approx 1}$! $\frac{s_{11} \approx s_{22} \approx s_{12} \approx 0}{|s_{21}| \approx 1}$! $\frac{s_{11} \approx s_{21} \approx s_{12} \approx 0}{|s_{22}| \approx 1}$! $\frac{s_{11} \approx s_{22} \approx 0}{|s_{12}| \approx |s_{21}| \approx 1}$

?Kolikšno je dinamično območje $D =?$ [dB] sprejemnika, ki ima na vhodu mešalnik s šumnim številom $F = 9dB$ in $P_{IIP3} = +15dBm$? Pasovno širino sita za mešalnikom je $B = 1MHz$. ($k_B T_0 = -174dBm/Hz$) ?Kolikšno je dinamično območje $D =?$ [dB] sprejemnika, ki ima na vhodu mešalnik s šumnim številom $F = 9dB$ in $P_{IIP3} = +15dBm$? Pasovno širino sita za mešalnikom je $B = 1kHz$. ($k_B T_0 = -174dBm/Hz$) ! $70dB$! $80dB$! $90dB$! $100dB$

?Sprejem na frekvenci $f_m = 104MHz$ motita dva močna oddajnika na frekvencah $f_1 = 89MHz$ in $f_2 = 94MHz$. Za kateri red intermodulacijskega popačenja gre? ?Sprejem na frekvenci $f_m = 104MHz$ motita dva močna oddajnika na frekvencah $f_1 = 89MHz$ in $f_2 = 92MHz$. Za kateri red intermodulacijskega popačenja gre? ! $IMD3$! $IMD5$! $IMD7$! $IMD9$

?Kolikšno moč šuma $P_N =?$ dobimo na izhodu ojačevalnika z ojačanjem $G = 34dB$ in pasovno širino $\Delta f = 2GHz$, če na vhod priključimo šumno glavo s plazovno diodo z $ENR = 37dB$? ($k_B T_0 = -174dBm/Hz$) ?Kolikšno moč šuma $P_N =?$ dobimo na izhodu ojačevalnika z ojačanjem $G = 34dB$ in pasovno širino $\Delta f = 5GHz$, če na vhod priključimo šumno glavo s plazovno diodo z $ENR = 37dB$? ($k_B T_0 = -174dBm/Hz$) ! $1.25mW$! $250\mu W$! $100\mu W$! $20\mu W$

?Ojačevalno verigo oddajnika sestavimo iz dveh ojačevalnikov, kjer ima prvi ojačanje $G_1 = 15dB$ in $P_{IP31} = +34dBm$ in drugi ojačanje $G_2 = 6dB$ in $P_{IP32} = +40dBm$. Kolikšen je $P_{IP3} =?$ celotne ojačevalne verige? ?Ojačevalno verigo oddajnika sestavimo iz dveh ojačevalnikov, kjer ima prvi ojačanje $G_1 = 15dB$ in $P_{IP31} = +34dBm$ in drugi ojačanje $G_2 = 12dB$ in $P_{IP32} = +40dBm$. Kolikšen je $P_{IP3} =?$ celotne ojačevalne verige? ! $+36dBm$! $+37dBm$! $+38dBm$! $+39dBm$

?V kakšnem razredu delujejo tranzistorji v izhodu ojačevalnika vrste "Doherty"? ?V kakšnem razredu delujejo tranzistorji v izhodu ojačevalnika vrste "feedforward"? ! samo A ! samo C ! AB in C ! AB in B

?LC nihajni krog izdelamo s tuljavo, ki ima $Q_{tuljava} = 160$ in kondenzatorjem, ki ima precej višji $Q_{kondenzator} = 800$, oboje merjeno pri frekvenci rezonance $f = 1/(2\pi\sqrt{LC})$. Kolikšen je neobremenjeni $Q_U =?$ takšnega nihajnega kroga? ?LC nihajni krog izdelamo s tuljavo, ki ima $Q_{tuljava} = 200$ in kondenzatorjem, ki ima precej višji $Q_{kondenzator} = 800$, oboje merjeno pri frekvenci rezonance $f = 1/(2\pi\sqrt{LC})$. Kolikšen je neobremenjeni $Q_U =?$ takšnega nihajnega kroga? ! 100 ! 133 ! 160 ! 200

?Spektralno gostoto toplotnega šuma $N_0 = k_B T = P_N/B$ merimo s spektralnim analizatorjem z ločljivostjo $B_{IF} = 100kHz$. Katero video sito $B_V =?$ moramo izbrati, da znižamo opletanje rezultata ΔP_N za faktor 10-krat? ?Spektralno gostoto toplotnega šuma $N_0 = k_B T = P_N/B$ merimo s spektralnim analizatorjem z ločljivostjo $B_{IF} = 100kHz$. Katero video sito $B_V =?$ moramo izbrati, da znižamo opletanje rezultata ΔP_N za faktor 100-krat? ! $10kHz$! $1kHz$! $100Hz$! $10Hz$

?Votlinski rezonator doseže neobremenjeni $Q_U = 1000$ pri frekvenci $f = 500MHz$. Kolikšna je izvedljiva $-3dB$ pasovna širina sita $\Delta f =?$ z enim takšnim rezonatorjem, če naj vstavitevno slabljenje ne preseže $a = -12dB$? ?Votlinski rezonator doseže neobremenjeni $Q_U = 1000$ pri frekvenci $f = 500MHz$. Kolikšna je izvedljiva $-3dB$ pasovna širina sita $\Delta f =?$ z enim takšnim rezonatorjem, če naj vstavitevno slabljenje ne preseže $a = -6dB$? ! $500kHz$! $667kHz$! $1000kHz$! $1333kHz$

?Visokofrekvenčni ojačevalnik v razredu "B" dosega izhodno moč $P_{1dB} = 40W$ pri porabi enosmerne moči $P_{DC} = 80W$. Kolikšna je poraba ojačevalnika $P'_{DC} =?$, pri krmiljenju za izhodno moč $P = 1.6W$? ?Visokofrekvenčni ojačevalnik v razredu "B" dosega izhodno moč $P_{1dB} = 40W$ pri porabi enosmerne moči $P_{DC} = 80W$. Kolikšna je poraba ojačevalnika $P'_{DC} =?$, pri krmiljenju za izhodno moč $P = 2.5W$? ! $16W$! $15W$! $20W$! $13.2W$

*4. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE - 22.12.2022

?Kvarčni rezonator ima na ohišju označeno frekvenco $f = 60.000\text{MHz}$, ki ustreza tretjemu overtonu strižnega nihanja "AT" rezine kremera. Kolikšna je debelina $d = ?$ rezine kremera, če vpliv naparjenih kovinskih elektrod zanemarimo? ($v = 3320\text{m/s}$) ?Kvarčni rezonator ima na ohišju označeno frekvenco $f = 60.000\text{MHz}$, ki ustreza petemu overtonu strižnega nihanja "AT" rezine kremera. Kolikšna je debelina $d = ?$ rezine kremera, če vpliv naparjenih kovinskih elektrod zanemarimo? ($v = 3320\text{m/s}$) ! $28\mu\text{m}$! $83\mu\text{m}$! $110\mu\text{m}$! $138\mu\text{m}$

?Oscilator s faznim šumom $L(\Delta f) = -120\text{dBc/Hz}$ pri odmiku $\Delta f = 100\text{kHz}$ krmili verigo frekvenčnih množilnikov s skupnim faktorjem množenja $N = 8$. Kakšno gostoto faznega šuma $L'(\Delta f) = ?$ ima izhodni mikrovalovni signal pri istem Δf , če šum množilnika zanemarimo? ?Oscilator s faznim šumom $L(\Delta f) = -120\text{dBc/Hz}$ pri odmiku $\Delta f = 100\text{kHz}$ krmili verigo frekvenčnih množilnikov s skupnim faktorjem množenja $N = 32$. Kakšno gostoto faznega šuma $L'(\Delta f) = ?$ ima izhodni mikrovalovni signal pri istem Δf , če šum množilnika zanemarimo? ! -90dBc/Hz ! -96dBc/Hz ! -102dBc/Hz ! -111dBc/Hz

?Frekvenčni množilnik za faktor množenja $N = 11$ in izhodno frekvenco $f = 1\text{GHz}$ uporablja naslednji polprevodniški gradnik: ?Frekvenčni množilnik za faktor množenja $N = 3$ in izhodno frekvenco $f = 1\text{GHz}$ uporablja naslednji polprevodniški gradnik: ! GaAlAs/GaAs HEMT ! Si NPN BJT !step-recovery dioda !tunelska dioda

?Rezonator iz piezokeramike PZT ima v primerjavi s kremenovim kristalom SiO_2 pri enaki frekvenci in rodu nihanja piezoelektrični sklop : ?Rezonator iz piezokeramike PZT ima v primerjavi s kremenovim kristalom SiO_2 pri enaki frekvenci in rodu nihanja neobremenjeni Q_U : !enak ! nižji ! višji !višji ali nižji

?Pri katerem padcu napetosti $U = ?$ na silicijevi diodi s PN spojem dioda proizvede največ šuma? ?Pri katerem padcu napetosti $U = ?$ na silicijevi diodi s PN spojem je padec najmanj odvisen od temperature? ! 0.6V ! 2V ! 6V ! 18V

?Klikšna je dolžina $l = ?$ četrtrvalovnega dielektričnega rezonatorja za $f = 433\text{MHz}$, ki je izdelan iz posrebrene keramike z relativno dielektričnostjo $\epsilon_r = 40$? ($c_0 \approx 3 \cdot 10^8\text{m/s}$) ?Klikšna je dolžina $l = ?$ četrtrvalovnega dielektričnega rezonatorja za $f = 433\text{MHz}$, ki je izdelan iz posrebrene keramike z relativno dielektričnostjo $\epsilon_r = 80$? ($c_0 \approx 3 \cdot 10^8\text{m/s}$) ! 38mm ! 27mm ! 19mm ! 13mm

?Oscilator s Si BJT ima širino spektralne črte $f_{FWHM} \approx 100\text{Hz}$ pri frekvenci $f_0 = 5\text{GHz}$. Kolikšno širino spektralne črte $f'_{FWHM} = ?$ pričakujemo, ko oscilator uglasimo na $f'_0 = 6\text{GHz}$ in ostanejo vsi ostali parametri oscilatorja nespremenjeni vključno s kvaliteto rezonatorja $Q_L = \text{konst.}$? Oscilator s Si BJT ima širino spektralne črte $f_{FWHM} \approx 100\text{Hz}$ pri frekvenci $f_0 = 5\text{GHz}$. Kolikšno širino spektralne črte $f'_{FWHM} = ?$ pričakujemo, ko oscilator uglasimo na $f'_0 = 4\text{GHz}$ in ostanejo vsi ostali parametri oscilatorja nespremenjeni vključno s kvaliteto rezonatorja $Q_L = \text{konst.}$! 120Hz ! 144Hz ! 80Hz ! 64Hz

?Oscilator z dielektričnim rezonatorjem $Q_L = 300$ za $f_0 = 10\text{GHz}$ uporablja Si NPN tranzistor v skrbno načrtovani delovni točki, da ne poslabša faznega šuma. Pri odmiku $\Delta f = 100\text{kHz}$ je potek faznega šuma naslednji: ?Oscilator z dielektričnim rezonatorjem $Q_L = 300$ za $f_0 = 10\text{GHz}$ uporablja GaAlAs/GaAs HEMT v skrbno načrtovani delovni točki, da ne poslabša faznega šuma. Pri odmiku $\Delta f = 100\text{kHz}$ je potek faznega šuma naslednji: ! $L(\Delta f) = \alpha \cdot \Delta f^{-1}$! $L(\Delta f) = \alpha \cdot \Delta f^{-2}$! $L(\Delta f) = \alpha \cdot \Delta f^{-3}$! $L(\Delta f) = \alpha \cdot \Delta f^{-4}$

? Najtočnejšo frekvenco ure mikroprocesorja omogoča naslednja vrsta oscilatorja: ? Najhitrejše vnihanje ure mikroprocesorja omogoča naslednja vrsta oscilatorja: !LC nihajni krog !RC Schmitt trigger !keramični rezonator !kremenov kristal

?Rezini "AT" kremenovega kristala enake površine in debeline imata prva krožno obliko in druga pravokotno obliko. Rezina krožne oblike ima: ?Rezini "AT" kremenovega kristala enake površine in debeline imata prva krožno obliko in druga pravokotno obliko. Rezina pravokotne oblike ima: !enako število anharmonikov !več anharmonikov !nima anharmonikov !manj anharmonikov

?Antenska kretnica uporablja BAW rezonatorje iz ZnO z $v = 6330\text{m/s}$. Kolikšna je debelina $d = ?$ rezonatorja za osnovno frekvenco $f = 2.1\text{GHz}$, če vpliv elektrod zanemarimo? ?Antenska kretnica uporablja BAW rezonatorje iz AlN z $v = 10400\text{m/s}$. Kolikšna je debelina $d = ?$ rezonatorja za osnovno frekvenco $f = 2.1\text{GHz}$, če vpliv elektrod zanemarimo? ! $1.0\mu\text{m}$! $1.5\mu\text{m}$! $2.0\mu\text{m}$! $2.5\mu\text{m}$

?GSM telefon za frekvenco $f = 960\text{MHz}$ vsebuje oscilator s $Q_L = 20$. Pri vhodni moči $P_0 = -10\text{dBm}$ ima silicijev NPN tranzistor v oscilatorju šumno število $F = 10\text{dB}$. Kolikšna je spektralna gostota faznega šuma $L(\Delta f) = ?$ sredi sosednjega GSM kanala pri $\Delta f = 200\text{kHz}$? ($k_B T_0 \approx -174\text{dBm/Hz}$) ?GSM telefon za frekvenco $f = 1920\text{MHz}$ vsebuje oscilator s $Q_L = 20$. Pri vhodni moči $P_0 = -10\text{dBm}$ ima silicijev NPN tranzistor v oscilatorju šumno število $F = 10\text{dB}$. Kolikšna je spektralna gostota faznega šuma $L(\Delta f) = ?$ sredi sosednjega GSM kanala pri $\Delta f = 200\text{kHz}$? ($k_B T_0 \approx -174\text{dBm/Hz}$) ! -115.4dBc/Hz ! -109.4dBc/Hz ! -103.4dBc/Hz ! -97.4dBc/Hz

*5. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE - 12.1.2023

?Delilnik frekvence VCOja v fazno-sklenjeni zanki vsebuje hiter ECL preddelilnik s fiksni modulom $P = 64$. Kolikšna je frekvenca črpalke nabojev $f_{REF} = ?$ za kanalski razmak $\Delta f = 1MHz$? ?Delilnik frekvence VCOja v fazno-sklenjeni zanki vsebuje hiter ECL preddelilnik s fiksni modulom $P = 256$. Kolikšna je frekvenca črpalke nabojev $f_{REF} = ?$ za kanalski razmak $\Delta f = 1MHz$?
!1.000MHz ! 15.625kHz ! 125.0kHz ! 3906.25Hz

?Neposredni številski sintetizator (DDS) frekvence dela s frekvenco ure $f_{TAKT} = 4GHz$. Kolikšno natančnost računanja dvojiškega seštevalnika in akumulatorja $N = ?[bit]$ potrebujemo za frekvenčne korake pod $\Delta f \leq 1Hz$? ?Neposredni številski sintetizator (DDS) frekvence dela s frekvenco ure $f_{TAKT} = 4GHz$. Kolikšno natančnost računanja dvojiškega seštevalnika in akumulatorja $N = ?[bit]$ potrebujemo za frekvenčne korake pod $\Delta f \leq 1kHz$? ! 32bit ! 29bit ! 22bit ! 19bit

?Celoštivilski PLL uporablja VCO s $K_{VCO} = 2MHz/V$, delilnik z modulom $N = 15712$ in primerjalnik s $K_\phi = 100\mu A/cikel$. Zančno sito izdelamo s kondenzatorjem $C_1 = 100nF$ in $C_2 = 470nF$. Kolikšen naj bo upor $R = ?$, da bo vnihanje zanke najhitrejše?
?Celoštivilski PLL uporablja VCO s $K_{VCO} = 2MHz/V$, delilnik z modulom $N = 7309$ in primerjalnik s $K_\phi = 100\mu A/cikel$. Zančno sito izdelamo s kondenzatorjem $C_1 = 100nF$ in $C_2 = 470nF$. Kolikšen naj bo upor $R = ?$, da bo vnihanje zanke najhitrejše? !33kΩ ! 22kΩ ! 15kΩ ! 10kΩ

?Oscilator daje izhodno moč $P_0 = +15dBm$. Fazni šum znaša $L(\Delta f) = -100dBc/Hz$ pri odmiku $\Delta f = 1MHz$. Kolikšno moč šuma $P_N = ?$ pokaže spektralni analizator v pasovni širini $B_{IF} = 10kHz$ pri istem odmiku? ?Oscilator daje izhodno moč $P_0 = +15dBm$. Fazni šum znaša $L(\Delta f) = -100dBc/Hz$ pri odmiku $\Delta f = 1MHz$. Kolikšno moč šuma $P_N = ?$ pokaže spektralni analizator v pasovni širini $B_{IF} = 1kHz$ pri istem odmiku? !-35dBm ! -45dBm ! -55dBm ! -65dbm

? Z eno samo Schottky diodo se da izdelati naslednjo vrsto mešalnika v radijskem vezju: ? S parom Schottky diod se da izdelati naslednjo vrsto mešalnika v radijskem vezju: !dvojno-uravnoteženi ! enojno-uravnoteženi ! brez dušenja RF niti LO !mešalnik ne deluje

?Frekvenčni sintetizator za $N = 80$ enakomerno razmaknjениh kanalov uporablja razliko mešanja frekvenc dveh kristalnih oscilatorjev. Koliko različnih kristalov $M = ?$ potrebuje? ?Frekvenčni sintetizator za $N = 360$ enakomerno razmaknjenih kanalov uporablja razliko mešanja frekvenc dveh kristalnih oscilatorjev. Koliko različnih kristalov $M = ?$ potrebuje? !8 ! 18 ! 38 ! 180

?Radijski sprejemnik z mešanjem uporablja medfrekvenco $f_{IF} = 10.7MHz$ in ga uglasimo na frekvenco $f_{RF} = 90.3MHz$. Kako si razlagamo odličen sprejem na frekvenci $f' = 111.7MHz$? ?Radijski sprejemnik z mešanjem uporablja medfrekvenco $f_{IF} = 10.7MHz$ in ga uglasimo na frekvenco $f_{RF} = 90.3MHz$. Kako si razlagamo odličen sprejem na frekvenci $f' = 191.3MHz$? !nemogoč pojav ! drugi harmonik LO !IMD v vhodnem ojačevaniku ! zrcalna frekvencia

?WiFi sprejemnik dosega občutljivost $P_{RX} = -85.0dBm$ za modulacijo QPSK in pogostnost napak $BER = 10^{-6}$. Kolikšna bo občutljivost sprejemnika $P'_{RX} = ?$ za modulacijo 16-QAM, če ostanejo vršna moč oddajnika, simbolna hitrost in izguba demodulatorja nespremenjeni? ?WiFi sprejemnik dosega občutljivost $P_{RX} = -85.0dBm$ za modulacijo QPSK in pogostnost napak $BER = 10^{-6}$. Kolikšna bo občutljivost sprejemnika $P'_{RX} = ?$ za modulacijo 64-QAM, če ostanejo vršna moč oddajnika, simbolna hitrost in izguba demodulatorja nespremenjeni? !-80.2dBm ! -75.5dBm ! -51.2dBm ! -68.1dBm

?Preprost UKV FM radijski sprejemnik za frekvenčni pas $f = 88MHz...108MHz$, ki ga gradimo na vajah, ima v VF delu pred mešalnikom frekvenčno visoko-prepustno sito, ki duši naslednjo motnjo: ?Preprost UKV FM radijski sprejemnik za frekvenčni pas $f = 88MHz...108MHz$, ki ga gradimo na vajah, ima v VF delu pred mešalnikom ojačevalnik s skupno bazo, ki duši naslednjo motnjo: !drugi harmonik $2f_{RF}$! medfrekvenco $f_{MF} \approx 200kHz$!zrcalno $f_Z = f_{RF} \pm 2f_{MF}$! sevanje $f_{LO} = f_{RF} \pm f_{MF}$

?Radijska postaja gasilcev mora pokriti frekvenčni pas $f = 146MHz...174MHz$ v kanalih s frekvenčnim razmakom $\Delta f = 25kHz$. V kolikšnem območju se giblje minimalni faktor deljenja $N = ?$ celoštivilske fazno-sklenjene zanke oddajnika? ?Radijska postaja gasilcev mora pokriti frekvenčni pas $f = 146MHz...174MHz$ v kanalih s frekvenčnim razmakom $\Delta f = 12.5kHz$. V kolikšnem območju se giblje minimalni faktor deljenja $N = ?$ celoštivilske fazno-sklenjene zanke oddajnika? !14600...17400 ! 5840...6960 ! 18250...21750 ! 11680...13920

?BPSK oddajnik moči $P_{TX} = 3W$ omogoča pogostnost napak $BER = 10^{-6}$. Kolikšna moč oddajnika $P'_{TX} = ?$ je potrebna za $BER' = 10^{-10}$, če je edini izvor napak topotni šum? ?BPSK oddajnik moči $P_{TX} = 3W$ omogoča pogostnost napak $BER = 10^{-6}$. Kolikšna moč oddajnika $P'_{TX} = ?$ je potrebna za $BER' = 10^{-16}$, če je edini izvor napak topotni šum? !3.09W ! 5.59W ! 9.27W ! 12.3W

?Kolikšna naj bo pasovna širina $B = ?$ medfrekvenčnega sita v analognem FM sprejemniku za govorni oddajnik z najvišjo frekvenco modulacije $f_{mod} = 3kHz$ in indeksom (stopnjo) frekvenčne modulacije $m = 5$? ?Kolikšna naj bo pasovna širina $B = ?$ medfrekvenčnega sita v analognem FM sprejemniku za govorni oddajnik z najvišjo frekvenco modulacije $f_{mod} = 3kHz$ in indeksom (stopnjo) frekvenčne modulacije $m = 3$? !18kHz ! 24kHz ! 30kHz ! 36kHz

*1. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE - 19.10.2023

?Spektralni analizator je izdelan kot preletni sprejemnik. Koliko časa $\Delta t = ?$ traja meritev spektra širine $\Delta f = 2MHz$ z ločljivostjo $B_{IF} = 100kHz$, če je video sito izključeno? ?Spektralni analizator je izdelan kot preletni sprejemnik. Koliko časa $\Delta t = ?$ traja meritev spektra širine $\Delta f = 2MHz$ z ločljivostjo $B_{IF} = 10kHz$, če je video sito izključeno? ! $200\mu s$! $2ms$! $20ms$! $200ms$

?Spektralni analizator je opremljen z zaslonom, kjer je število razpoložljivih stolpcov manjše od ločljivosti merjenega spektra. Če na zaslonu želimo videti vse razmeroma redke ozkopasovne slignale, izberemo detektor vrste: ?Spektralni analizator je opremljen z zaslonom, kjer je število razpoložljivih stolpcov manjše od ločljivosti merjenega spektra. Če na zaslonu želimo videti pravilno povprečje širokopasovnega šuma, izberemo detektor vrste: !NegPeak ! PosPeak ! Normal ! Sample

?Kje v FFT spektralnem analizatorju koristno uporabimo povprečenje? ?Kje v FFT spektralnem analizatorju koristno uporabimo okno? !sredi pretvorbe FFT ! za pretvorbo FFT !nikjer ne uporabimo ! pred pretvorbo FFT

?Skozi silicijev stabilizatorsko (zener) diodo za nazivno prebojno napetost $U_Z = 3.3V$ tokovni vir poganja konstanten tok $I_Z = 5mA$. Pri povišanju temperature spoja diode se padec napetosti na diodi: ?Skozi silicijev stabilizatorsko (zener) diodo za nazivno prebojno napetost $U_Z = 15V$ tokovni vir poganja konstanten tok $I_Z = 5mA$. Pri povišanju temperature spoja diode se padec napetosti na diodi: ! zmanjša !ne spremeni ! poveča !podvoji

?Kolikšno frekvenčno področje $f_{MAX}/f_{MIN} = ?$ pokrije LC nihajni krog, ki se uglešuje z varaktorjem $C_{MAX} = 24pF$ in $C_{MIN} = 12pF$? ?Kolikšno frekvenčno področje $f_{MAX}/f_{MIN} = ?$ pokrije LC nihajni krog, ki se uglešuje z varaktorjem $C_{MAX} = 96pF$ in $C_{MIN} = 12pF$? ! $1.4 : 1$! $2 : 1$! $2.8 : 1$! $8 : 1$

?Počasna dioda ima čas rekombinacije manjšinskih nosilcev $\tau = t_{rr} = 10\mu s$. Kolikšna je navidezna kapacitivnost diode $Cm = ?$, ko skozi diodo teče v prevodni smeri tok $I = 0.5mA$? Kapacitivnost zaporne plasti lahko zanemarimo. ($k_B T / |Q_e| = 26mV$, $n = 1.6$) ?Počasna dioda ima čas rekombinacije manjšinskih nosilcev $\tau = t_{rr} = 0.1\mu s$. Kolikšna je navidezna kapacitivnost diode $Cm = ?$, ko skozi diodo teče v prevodni smeri tok $I = 0.5mA$? Kapacitivnost zaporne plasti lahko zanemarimo. ($k_B T / |Q_e| = 26mV$, $n = 1.6$) ! $1.2nF$! $12nF$! $120nF$! $1.2\mu F$

?Fotodioda iz silicija z $\Delta W = 1.11eV$ lahko zazna svetlobo frekvence nad $f_{MIN} = ?$? Fotodioda iz germanija z $\Delta W = 0.67eV$ lahko zazna svetlobo frekvence nad $f_{MIN} = ?$! $353THz$! $268THz$! $229THz$! $162THz$

?Sekundarni preboj se pojavi v silicijevem NPN tranzistorju pri $P < P_{MAX}$ v naslednjih pogojih delovanja: ?Sekundarni preboj se pojavi v silicijevem NMOS tranzistorju pri $P < P_{MAX}$ v naslednjih pogojih delovanja: !visok I, nizka U ! nizek I, visoka U !nizek I, nizka U ! nikoli

?Silicijev bipolarni NPN tranzistor ima pri frekvenci $f_1 = 100kHz$ tokovno ojačanje $\beta_1 = 220$. Pri frekvenci $f_2 = 200MHz$ tokovno ojačanje upade na $\beta_2 = 15$. Kolikšna je mejna frekvenca $f_T = ?$ tega tranzistorja? ?Silicijev bipolarni NPN tranzistor ima pri frekvenci $f_1 = 100kHz$ tokovno ojačanje $\beta_1 = 220$. Pri frekvenci $f_2 = 67MHz$ tokovno ojačanje upade na $\beta_2 = 15$. Kolikšna je mejna frekvenca $f_T = ?$ tega tranzistorja? ! $300MHz$! $1GHz$! $3GHz$! $10GHz$

?Najvišjo delovno napetost dosegajo HEMTi iz naslednjega polprevodnika: ?Najvišjo delovno frekvenco dosegajo HEMTi iz naslednjega polprevodnika: !GaAs ! GaN !SiGe ! InP

? Hitrost delovanja poljskega tranzistorja (JFET, MOSFET, MESFET, HEMT) določa poleg mobilnosti nosilcev tudi naslednji tehnološki parameter izdelave: ? Tok nasičenja I_{DSS} poljskega tranzistorja (JFET, MOSFET, MESFET, HEMT) določa poleg mobilnosti nosilcev tudi naslednji tehnološki parameter izdelave: ! dolžina kanala !dopiranje ponora ! širina kanala !dopiranje izvora

? Tunelsko diodo iz germanija uporabimo kot aktivni gradnik z negativno diferencialno upornostjo v mikrovalovnem oscilatorju. Izhodna moč takšnega oscilatorja doseže vrednost: ? Gunnov element iz GaAs uporabimo kot aktivni gradnik z negativno diferencialno upornostjo v mikrovalovnem oscilatorju. Izhodna moč takšnega oscilatorja doseže vrednost: ! $1\mu W$! $100\mu W$! $10mW$! $1W$

*2. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE - 9.11.2023

?Kolikšna je odbojnost $\Gamma = ?$ bremena $R_B = 100\Omega$ na brezizgubnem vodu s karakteristično upornostjo $R_K = 50\Omega$? ?Kolikšna je odbojnost $\Gamma = ?$ bremena $R_B = 200\Omega$ na brezizgubnem vodu s karakteristično upornostjo $R_K = 50\Omega$? $! \Gamma = -0.33 ! \Gamma = 0.33$
 $! \Gamma = 1.6 ! \Gamma = 0.6$

?Kolikšna je slabljenje kabla na meter dolžine $a[dB/m] = ?$, če je kabel izdelan za karakteristično impedanco $Z_K = 50\Omega$ in znašajo skupne izgube žile in oklopa $R/l = 1\Omega/m$? ?Kolikšna je slabljenje kabla na meter dolžine $a[dB/m] = ?$, če je kabel izdelan za karakteristično impedanco $Z_K = 50\Omega$ in znašajo skupne izgube žile in oklopa $R/l = 2\Omega/m$? $! -0.043dB/m ! -0.087dB/m$
 $! -0.174dB/m ! -0.347dB/m$

?Oddajnik nazivne moči $P = 100W$ ima notranjo upornost enako karakteristični impedanci brezizgubnega kabla $Z_G = R_G = Z_K = 50\Omega$. Kolikšno moč $P' = ?$ prejme antena z impedanco $Z_A = R_A = 200\Omega$? ?Oddajnik nazivne moči $P = 100W$ ima notranjo upornost enako karakteristični impedanci brezizgubnega kabla $Z_G = R_G = Z_K = 50\Omega$. Kolikšno moč $P' = ?$ prejme antena z impedanco $Z_A = R_A = 20\Omega$? $! P' = 64W ! P' = 36W ! P' = 82W ! P' = 18W$

?Kolikšno je razmerje stojnega vala (valovitost) $\rho = ?$ na brezizgubnem vodu $Z_K = 100\Omega$, ki je priključen na breme $R_B = 25\Omega$? ?Kolikšno je razmerje stojnega vala (valovitost) $\rho = ?$ na brezizgubnem vodu $Z_K = 100\Omega$, ki je priključen na breme $R_B = 200\Omega$?
 $! \rho = 4 ! \rho = 3 ! \rho = 2 ! \rho = 1$

?Kolikšen zaporedni upor $R_S = ?$ potrebuje minimum-loss pad, ki vod z $R_{K1} = 60\Omega$ preslika na vod z $R_{K2} = 50\Omega$? ?Kolikšen vzporedni upor $R_P = ?$ potrebuje minimum-loss pad, ki vod z $R_{K1} = 60\Omega$ preslika na vod z $R_{K2} = 50\Omega$? $! 12.3\Omega ! 24.5\Omega ! 55.0\Omega$
 $! 122.5\Omega$

?Voltmeter v mostičnem reflektometru kaže napetost $U_0 = 1V$ za odprte sponke bremena. Kolikšno napetost pokaže, če kot breme priključimo prilagojen uporovni slabilec $a = -6dB$ v sistemu $Z_K = 50\Omega$, ki ima drugi priključek nepovezan? ?Voltmeter v mostičnem reflektometru kaže napetost $U_0 = 1V$ za odprte sponke bremena. Kolikšno napetost pokaže, če kot breme priključimo prilagojen uporovni slabilec $a = -3dB$ v sistemu $Z_K = 50\Omega$, ki ima drugi priključek nepovezan? $! 0.7V ! 0.5V ! 0.25V ! 0.13V$

?Recipročno dvovahodno vezje (četveropol) opisuje naslednja lastnost matrike štirih parametrov S_{11} , S_{21} , S_{12} in S_{22} , ki jih lahko izmerimo z mikrovalovnim kazalčnim analizatorjem vezij (VNA): ?Simetrično dvovahodno vezje (četveropol) opisuje naslednja lastnost matrike štirih parametrov S_{11} , S_{21} , S_{12} in S_{22} , ki jih lahko izmerimo z mikrovalovnim kazalčnim analizatorjem vezij (VNA): $! S_{12} \neq S_{22} ! S_{11} = S_{22} ! S_{11} = S_{21} ! S_{21} = S_{12}$

?Nizkošumni mikrovalovni ojačevalnik ni brezpogojno stabilen (Rolleffov $K < 1$). Katero od navedenih ojačanj za takšen ojačevalnik NI definirano ozziroma je nesmiselno: ?Nizkošumni mikrovalovni ojačevalnik je brezpogojno stabilen (Rolleffov $K > 1$). Katero od navedenih ojačanj za takšen ojačevalnik NI definirano ozziroma je nesmiselno: $! MAG ! |S_{21}|^2 ! MSG ! |S_{12}|^2$

?Kolikšna je efektivna napetost šuma $U_{Neff} = ?$ na neobremenjenem uporu vrednosti $R = 1k\Omega$ v pasovni širini $\Delta f = 1MHz$ pri sobni temperaturi $T = 300K$? ($k_B \approx 1.38 \cdot 10^{-23} J/K$) ?Kolikšna je efektivna napetost šuma $U_{Neff} = ?$ na neobremenjenem uporu vrednosti $R = 1M\Omega$ v pasovni širini $\Delta f = 1MHz$ pri sobni temperaturi $T = 300K$? ($k_B \approx 1.38 \cdot 10^{-23} J/K$) $! 13\mu V ! 4\mu V ! 40\mu V ! 0.13mV$

?Kolikšna je navidezna moč šuma $P_N[dBm] = ?$ na vhodu WiFi sprejemnika s šumnim številom $F = 5dB$ v pasovni širini $\Delta f = 30MHz$? Antena je v zaprtem prostoru s $T \approx T_0 = 290K$. ($k_B \cdot T_0 \approx -174dBm/Hz$) ?Kolikšna je navidezna moč šuma $P_N[dBm] = ?$ na vhodu WiFi sprejemnika s šumnim številom $F = 5dB$ v pasovni širini $\Delta f = 3MHz$? Antena je v zaprtem prostoru s $T \approx T_0 = 290K$. ($k_B \cdot T_0 \approx -174dBm/Hz$) $! -114dBm ! -104dBm ! -94dBm ! -84dBm$

?Brezizgubno anteno najprej zasukamo v hladno nebo $T_1 = T_N = 10K$ in nato v črno telo (iglavci) na tleh na temperaturi $T_2 = T_0 = 290K$. Razmerje sprejetih moči znaša $Y_{dB} = 10\log(P_2/P_1) = 7dB$. Kolikšna je šumna temperatura sprejemnika $T_S = ?$? ?Brezizgubno anteno najprej zasukamo v hladno nebo $T_1 = T_N = 10K$ in nato v črno telo (iglavci) na tleh na temperaturi $T_2 = T_0 = 290K$. Razmerje sprejetih moči znaša $Y_{dB} = 10\log(P_2/P_1) = 3dB$. Kolikšna je šumna temperatura sprejemnika $T_S = ?$
 $! 10K ! 60K ! 150K ! 270K$

?Osciloskop za $f_{MAX} = 20MHz$ ima vhodno impedanco koaksialnega priključka na prednji plošči: ?Osciloskop za $f_{MAX} = 20GHz$ ima vhodno impedanco koaksialnega priključka na prednji plošči: $! 1M\Omega \parallel 20pF ! 2000\Omega + 100pF ! 50\Omega ! 1M\Omega \parallel 100\mu H$

*3. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE - 30.11.2023

?Signal iz antene gre v sprejemniku najprej na ojačevalnik z ojačanjem $G = 13dB$, sledi pasovno sito z vstavitvenim slabljenjem $a = -4dB$ in nato mešalnik, ki ima $P_{IIP3m} = +10dBm$. Kolikšen je $P_{IIP3} = ?$ celotnega sprejemnika, če je za popačenje odgovoren samo mešalnik? ?Signal iz antene gre v sprejemniku najprej na ojačevalnik z ojačanjem $G = 17dB$, sledi pasovno sito z vstavitvenim slabljenjem $a = -4dB$ in nato mešalnik, ki ima $P_{IIP3m} = +10dBm$. Kolikšen je $P_{IIP3} = ?$ celotnega sprejemnika, če je za popačenje odgovoren samo mešalnik? ! $-1dBm$! $+1dBm$! $-5dBm$! $-3dBm$

?Kolikšna je teoretska vršna moč $P_{MAX} = ?$ oddajnika za povprečno izhodno moč $< P > = +11dBm$ QAM-OFDM oddaje z $N = 48$ nosilci za Wifi? ?Kolikšna je teoretska vršna moč $P_{MAX} = ?$ oddajnika za povprečno izhodno moč $< P > = +11dBm$ QAM-OFDM oddaje s $N = 1705$ nosilci za DVB-T? ! $27.8dBm$! $39.8dBm$! $43.3dBm$! $55.3dBm$

?Kakšne parametre stresanja $[S] = ?$ ima prilagojeni slabilec z nazivnim slabljenjem $a = -6dB$? ?Kakšne parametre stresanja $[S] = ?$ ima prilagojeni slabilec z nazivnim slabljenjem $a = -3dB$? ! $\frac{s_{12} \approx s_{21} \approx 0}{s_{11} \approx s_{22} \approx 0.25}$! $\frac{s_{11} \approx s_{22} \approx 0}{s_{12} \approx s_{21} \approx 0.5}$! $\frac{s_{12} \approx s_{21} \approx 0.5}{s_{11} \approx s_{22} \approx 1}$! $\frac{s_{11} \approx s_{22} \approx 0}{s_{12} \approx s_{21} \approx 0.7}$

?Kolikšna je pasovna širina $B = ?[Hz]$ sprejemnika z dinamičnim področjem $D = 80dB$, ki ima na vhodu mešalnik s šumnim številom $F = 7dB$ in $P_{IIP3} = +15dBm$? ($k_B T_0 = -174dBm/Hz$) ?Kolikšna je pasovna širina $B = ?[Hz]$ sprejemnika z dinamičnim področjem $D = 100dB$, ki ima na vhodu mešalnik s šumnim številom $F = 7dB$ in $P_{IIP3} = +15dBm$? ($k_B T_0 = -174dBm/Hz$) ! $16kHz$! $1.6MHz$! $160kHz$! $1.6kHz$

?Sprejem na frekvenci $f_m = 104MHz$ motita dva močna oddajnika na frekvencah $f_1 = 84MHz$ in $f_2 = 94MHz$. Za kateri red intermodulacijskega popačenja gre? ?Sprejem na frekvenci $f_m = 104MHz$ motita dva močna oddajnika na frekvencah $f_1 = 84MHz$ in $f_2 = 89MHz$. Za kateri red intermodulacijskega popačenja gre? ! $IMD3$! $IMD5$! $IMD7$! $IMD9$

?Kolikšno moč šuma $P_N = ?$ dobimo na izhodu ojačevalnika z ojačanjem $G = 34dB$ in pasovno širino $\Delta f = 2GHz$, če na vhod priključimo šumno glavo s plazovno diodo z $ENR = 30dB$? ($k_B T_0 = -174dBm/Hz$) ?Kolikšno moč šuma $P_N = ?$ dobimo na izhodu ojačevalnika z ojačanjem $G = 34dB$ in pasovno širino $\Delta f = 5GHz$, če na vhod priključimo šumno glavo s plazovno diodo z $ENR = 30dB$? ($k_B T_0 = -174dBm/Hz$) ! $50\mu W$! $250\mu W$! $100\mu W$! $20\mu W$

?Ojačevalno verigo oddajnika sestavimo iz dveh ojačevalnikov, kjer ima prvi ojačanje $G_1 = 20dB$ in $P_{IP31} = +33dBm$ in drugi ojačanje $G_2 = 7dB$ in $P_{IP32} = +40dBm$. Kolikšen je $P_{IP3} = ?$ celotne ojačevalne verige? ?Ojačevalno verigo oddajnika sestavimo iz dveh ojačevalnikov, kjer ima prvi ojačanje $G_1 = 20dB$ in $P_{IP31} = +33dBm$ in drugi ojačanje $G_2 = 9dB$ in $P_{IP32} = +40dBm$. Kolikšen je $P_{IP3} = ?$ celotne ojačevalne verige? ! $+36dBm$! $+37dBm$! $+38dBm$! $+39dBm$

?V kakšnem razredu delujejo tranzistorji v izhodu ojačevalnika vrste "Doherty"? ?V kakšnem razredu delujejo tranzistorji v izhodu ojačevalnika vrste "feedforward"? !samo A !samo C !AB in C !AB in B

?Izhodna stopnja oddajnika vsebuje LDMOS tranzistor in v praksi dosega izkoristek $\eta = 80\%$ pri izhodni moči P_{1dB} . V kakšnem razredu najverjetneje deluje LDMOS tranzistor? ?Izhodna stopnja oddajnika vsebuje LDMOS tranzistor in v praksi dosega izkoristek $\eta = 25\%$ pri izhodni moči P_{1dB} . V kakšnem razredu najverjetneje deluje LDMOS tranzistor? !A !B !C !AB

?Povprečna moč $< P >$ naključnega signala opleta za vrednost $\Delta P = P + / - 0.3dB$. Kolikokrat moramo meritev povprečiti $N = ?$, da opletanje rezultata znižamo na $\Delta P' = P + / - 0.1dB$? ?Povprečna moč $< P >$ naključnega signala opleta za vrednost $\Delta P = P + / - 0.3dB$. Kolikokrat moramo meritev povprečiti $N = ?$, da opletanje rezultata znižamo na $\Delta P' = P + / - 0.03dB$? ! $N = 3$ trikrat ! $N = 10$ desetkrat ! $N = 30$ tridesetkrat ! $N = 100$ stokrat

?Pri nazivnem krmiljenju s signalom OFDM popačenje oddajnika v razredu "A" dosega $EVM = 3\%$. Kolikšno popačenje $EVM' = ?$ pričakujemo pri prekrmiljenju oddajnika za $+10dB$? ?Pri nazivnem krmiljenju s signalom OFDM popačenje oddajnika v razredu "A" dosega $EVM = 3\%$. Kolikšno popačenje $EVM' = ?$ pričakujemo pri podkrmiljenju oddajnika za $-10dB$? ! $1\% > 50\% 10\% 0\%$

?Visokofrekvenčni ojačevalnik v razredu "B" dosega izhodno moč $P_{1dB} = 40W$ pri porabi enosmerne moči $P_{DC} = 80W$. Kolikšna je poraba ojačevalnika $P'_{DC} = ?$, pri krmiljenju za izhodno moč $P = 1.6W$? ?Visokofrekvenčni ojačevalnik v razredu "B" dosega izhodno moč $P_{1dB} = 40W$ pri porabi enosmerne moči $P_{DC} = 80W$. Kolikšna je poraba ojačevalnika $P'_{DC} = ?$, pri krmiljenju za izhodno moč $P = 2.5W$? ! $16W$! $15W$! $20W$! $13.2W$

*4. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE - 21.12.2023

?Rezina AT kremena debeline $d = 160\mu m$ in premera $2r = 8mm$ ima naparjene tanke kovinske elektrode. Pri kateri frekvenci $f = ?$ pričakujemo odziv **tretjega** overtona, če vpliv elektrod zanemarimo? ($v = 3320m/s$) ?Rezina AT kremena debeline $d = 160\mu m$ in premera $2r = 8mm$ ima naparjene tanke kovinske elektrode. Pri kateri frekvenci $f = ?$ pričakujemo odziv **petega** overtona, če vpliv elektrod zanemarimo? ($v = 3320m/s$) !**10.4MHz** !**31.1MHz** !**51.9MHz** !**72.6MHz**

?Oscilator s faznim šumom $L(\Delta f) = -120dBc/Hz$ pri odmiku $\Delta f = 100kHz$ krmili verigo frekvenčnih množilnikov s skupnim faktorjem množenja **$N = 16$** . Kakšno gostoto faznega šuma $L'(\Delta f) = ?$ ima izhodni mikrovalovni signal pri istem Δf , če šum množilnika zanemarimo? ?Oscilator s faznim šumom $L(\Delta f) = -120dBc/Hz$ pri odmiku $\Delta f = 100kHz$ krmili verigo frekvenčnih množilnikov s skupnim faktorjem množenja **$N = 16$** . Kakšno gostoto faznega šuma $L'(\Delta f) = ?$ ima izhodni mikrovalovni signal pri istem Δf , če šum množilnika zanemarimo? !**-96dBc/Hz** !**-90dBc/Hz** !**-108dBc/Hz** !**-102dBc/Hz**

?Kakšen parameter **$S_{11} = ?$** ima četveropol, ki vsebuje vzporedno vezan upor $R = 50\Omega = Z_K$? ?Kakšen parameter **$S_{12} = ?$** ima četveropol, ki vsebuje vzporedno vezan upor $R = 50\Omega = Z_K$? !**-0.333** !**0.333** !**0.667** !**-0.667**

?Rezonator iz piezokeramike PZT ima v primerjavi s kremenovim kristalom SiO_2 pri enaki frekvenci in rodu nihanja **piezoelektrični sklop**: ?Rezonator iz piezokeramike PZT ima v primerjavi s kremenovim kristalom SiO_2 pri enaki frekvenci in rodu nihanja **neobremenjeni Q_U** : !enak ! **nižji** ! **višji** !višji ali nižji

?Vzporedni nihajni krog vsebuje tuljavo **$L = 2.2\mu H$** in kondenzator $C = 100pF$. Izgube v nihajnem krogu opišemo z uporom $R = 10k\Omega$, ki je priključen vzporedno nihajnemu krogu $R \parallel L \parallel C$. Kolikšna je kvaliteta $Q = ?$ nihajnega kroga? ?Vzporedni nihajni krog vsebuje tuljavo **$L = 1.2\mu H$** in kondenzator $C = 100pF$. Izgube v nihajnem krogu opišemo z uporom $R = 10k\Omega$, ki je priključen vzporedno nihajnemu krogu $R \parallel L \parallel C$. Kolikšna je kvaliteta $Q = ?$ nihajnega kroga? !**45.6** !**67.4** !**91.3** !**135**

?Kolikšna je dolžina $l = ?$ četrtrvalovnega dielektričnega rezonatorja za $f = 866MHz$, ki je izdelan iz posrebrene keramike z relativno dielektričnostjo **$\epsilon_r = 40$** ? ($c_0 \approx 3 \cdot 10^8 m/s$) ?Kolikšna je dolžina $l = ?$ četrtrvalovnega dielektričnega rezonatorja za $f = 866MHz$, ki je izdelan iz posrebrene keramike z relativno dielektričnostjo **$\epsilon_r = 80$** ? ($c_0 \approx 3 \cdot 10^8 m/s$) !**27.4mm** !**13.7mm** !**9.7mm** !**19.4mm**

?Oscilator s *Si* BJT ima širino spektralne črte $f_{FWHM} \approx 100Hz$ pri frekvenci $f_0 = 5GHz$. Kolikšno širino spektralne črte $f'_{FWHM} = ?$ pričakujemo, ko oscilator uglasimo na **$f'_0 = 6GHz$** in ostanejo vsi ostali parametri oscilatorja nespremenjeni vključno s kvaliteto rezonatorja $Q_L = konst.$? Oscilator s *Si* BJT ima širino spektralne črte $f_{FWHM} \approx 100Hz$ pri frekvenci $f_0 = 5GHz$. Kolikšno širino spektralne črte $f'_{FWHM} = ?$ pričakujemo, ko oscilator uglasimo na **$f'_0 = 4GHz$** in ostanejo vsi ostali parametri oscilatorja nespremenjeni vključno s kvaliteto rezonatorja $Q_L = konst.$!**120Hz** !**144Hz** !**80Hz** !**64Hz**

?Oscilator z dielektričnim rezonatorjem $Q_L = 300$ za $f_0 = 10GHz$ uporablja ***Si* NPN tranzistor** v skrbno načrtovani delovni točki, da ne poslabša faznega šuma. Pri odmiku $\Delta f = 100kHz$ je potek faznega šuma naslednji: ?Oscilator z dielektričnim rezonatorjem $Q_L = 300$ za $f_0 = 10GHz$ uporablja **GaAlAs/GaAs HEMT** v skrbno načrtovani delovni točki, da ne poslabša faznega šuma. Pri odmiku $\Delta f = 100kHz$ je potek faznega šuma naslednji: ! $L(\Delta f) = \alpha \cdot \Delta f^{-1}$! **$L(\Delta f) = \alpha \cdot \Delta f^{-2}$** ! **$L(\Delta f) = \alpha \cdot \Delta f^{-3}$** ! **$L(\Delta f) = \alpha \cdot \Delta f^{-4}$**

? **Najtočnejšo frekvenco** ure mikroprocesorja omogoča naslednja vrsta oscilatorja: ? **Najhitrejše vnihanje** ure mikroprocesorja omogoča naslednja vrsta oscilatorja: !LC nihajni krog ! **RC Schmitt trigger** !keramični rezonator ! **kremenov kristal**

?Rezini "AT" kremenovega kristala enake površine in debeline imata prva krožno obliko in druga pravokotno obliko. Rezina **krožne** oblike ima: ?Rezini "AT" kremenovega kristala enake površine in debeline imata prva krožno obliko in druga pravokotno obliko. Rezina **pravokotne** oblike ima: !enako število anharmonikov ! **več anharmonikov** !nima anharmonikov ! **manj anharmonikov**

?Frekvenčno pasovno sito uporablja površinsko zvočno valovanje (SAW) na podlagi iz $LiTaO_3$, kjer znaša hitrost valovanja $v = 4km/s$. Kolikšen je razmak $d = ?$ med sosednjima protifaznima prstoma elektrod pri frekvenci **$f = 960MHz$** ? ?Frekvenčno pasovno sito uporablja površinsko zvočno valovanje (SAW) na podlagi iz $LiTaO_3$, kjer znaša hitrost valovanja $v = 4km/s$. Kolikšen je razmak $d = ?$ med sosednjima protifaznima prstoma elektrod pri frekvenci **$f = 1920MHz$** ? !**4.6μm** !**2.1μm** !**1.04μm** !**9.2μm**

?Dvojno-uravnoteženi mešalnik (DBM) z vencem diod je načrtovan za krmiljenje z lokalnim oscilatorjem moči $P_{LO} = 5mW$. Kolikšna je **$P_{1dBvход}$** na vhodu mešalnika? ?Dvojno-uravnoteženi mešalnik (DBM) z vencem diod je načrtovan za krmiljenje z lokalnim oscilatorjem moči $P_{LO} = 5mW$. Kolikšna je **P_{IIP3}** na vhodu mešalnika? !**+26dBm** !**+1dBm** !**+16dBm** !**+11dBm**

*5. tiha vaja iz VISOKOFREKVENČNE TEHNIKE - 18.1.2024

?Delilnik frekvence VCOja v fazno-sklenjeni zanki vsebuje hiter ECL preddelilnik s fiksnim modulom $P = 64$. Kolikšna je frekvenca črpalke nabojev $f_{REF} = ?$ za kanalski razmak $\Delta f = 500kHz$? ?Delilnik frekvence VCOja v fazno-sklenjeni zanki vsebuje hiter ECL preddelilnik s fiksnim modulom $P = 256$. Kolikšna je frekvenca črpalke nabojev $f_{REF} = ?$ za kanalski razmak $\Delta f = 500kHz$? !
! 7.813kHz ! 15.625kHz ! 1953.13Hz ! 3906.25Hz

?Neposredni številski sintetizator (DDS) frekvence dela s frekvenco ure $f_{TAKT} = 500MHz$. Kolikšno natančnost računanja dvojiškega seštevalnika in akumulatorja $N = ?[bit]$ potrebujemo za frekvenčne korake pod $\Delta f \leq 1Hz$? ?Neposredni številski sintetizator (DDS) frekvence dela s frekvenco ure $f_{TAKT} = 500MHz$. Kolikšno natančnost računanja dvojiškega seštevalnika in akumulatorja $N = ?[bit]$ potrebujemo za frekvenčne korake pod $\Delta f \leq 1kHz$? !32bit ! 29bit ! 22bit ! 19bit

?Celoštivilski PLL uporablja VCO s $K_{VCO} = 2MHz/V$, delilnik z modulom $N = 59699$ in primerjalnik s $K_\phi = 100\mu A/cikel$. Zančno sito izdelamo s kondenzatorjem $C_1 = 100nF$ in $C_2 = 1\mu F$. Kolikšen naj bo upor $R = ?$, da bo vnihanje zanke najhitrejše? ?Celoštivilski PLL uporablja VCO s $K_{VCO} = 2MHz/V$, delilnik z modulom $N = 5482$ in primerjalnik s $K_\phi = 100\mu A/cikel$. Zančno sito izdelamo s kondenzatorjem $C_1 = 100nF$ in $C_2 = 1\mu F$. Kolikšen naj bo upor $R = ?$, da bo vnihanje zanke najhitrejše? !
!33kΩ !22kΩ !15kΩ ! 10kΩ

?Ulomkovni PLL načrtujemo z nizkoprepustnim sitom tretjega reda. Kakšno prednost prinaša dodatni RC člen v primerjavi s sitom drugega reda? ?Ulomkovni PLL načrtujemo z nizkoprepustnim sitom tretjega reda. Kakšno slabost prinaša dodatni RC člen v primerjavi s sitom drugega reda? !hitrejša uklenitev zanke ! nižji šum interpolacije ! nižja fazna varnost !izloča histerezo CP

? S četvorčkom Schottky diod se da izdelati naslednjo vrsto mešalnika v radijskem vezju: ? S parom Schottky diod se da izdelati naslednjo vrsto mešalnika v radijskem vezju: !dvojno-uravnoteženi !enojno-uravnoteženi !brez dušenja RF niti LO !mešalnik ne deluje

?Frekvenčni sintetizator za $N = 24$ enakomerno razmaknjenih kanalov uporablja razliko mešanja frekvenc dveh kristalnih oscilatorjev. Koliko različnih kristalov $M = ?$ potrebuje? ?Frekvenčni sintetizator za $N = 360$ enakomerno razmaknjenih kanalov uporablja razliko mešanja frekvenc dveh kristalnih oscilatorjev. Koliko različnih kristalov $M = ?$ potrebuje? !10 !18 ! 38 !180

?Za sklopljena voda v mikrotraktasti tehniki (microstrip) v vitroplastu+zrak velja: ?Za sklopljena voda v traktasti tehniki (stripline) v večslojnem vitroplastu velja: ! $\beta_{sodi} > \beta_{lihi}$! $\beta_{lihi} = 0$! $\beta_{sodi} < \beta_{lihi}$! $\beta_{sodi} = \beta_{lihi}$

?WiFi sprejemnik dosega občutljivost $P_{RX} = -85.0dBm$ za modulacijo QPSK in pogostnost napak $BER = 10^{-6}$. Kolikšna bo občutljivost sprejemnika $P'_{RX} = ?$ za modulacijo 16-QAM, če ostanejo vršna moč oddajnika, simbolna hitrost in izguba demodulatorja nespremenjeni? ?WiFi sprejemnik dosega občutljivost $P_{RX} = -85.0dBm$ za modulacijo QPSK in pogostnost napak $BER = 10^{-6}$. Kolikšna bo občutljivost sprejemnika $P'_{RX} = ?$ za modulacijo 64-QAM, če ostanejo vršna moč oddajnika, simbolna hitrost in izguba demodulatorja nespremenjeni? !
!-80.2dBm ! -75.5dBm ! -51.2dBm ! -68.1dBm

?Preprost UKV FM radijski sprejemnik za frekvenčni pas $f = 88MHz...108MHz$, ki ga gradimo na vajah, ima v VF delu pred mešalnikom frekvenčno visoko-prepustno sito, ki duši naslednjo motnjo: ?Preprost UKV FM radijski sprejemnik za frekvenčni pas $f = 88MHz...108MHz$, ki ga gradimo na vajah, ima v VF delu pred mešalnikom ojačevalnik s skupno bazo, ki duši naslednjo motnjo: !drugi harmonik $2f_{RF}$! medfrekvenco $f_{MF} \approx 200kHz$!zrcalno $f_Z = f_{RF} \pm 2f_{MF}$! sevanje $f_{LO} = f_{RF} \pm f_{MF}$

?Letalska radijska postaja mora pokriti frekvenčni pas $f = 118MHz...137MHz$ v kanalih s frekvenčnim razmakom $\Delta f = 25kHz$. V kolikšnem območju se giblje minimalni faktor deljenja $N = ?$ celoštivilske fazno-sklenjene zanke oddajnika? ?Letalska radijska postaja mora pokriti frekvenčni pas $f = 118MHz...137MHz$ v kanalih s frekvenčnim razmakom $\Delta f = 8.333kHz$. V kolikšnem območju se giblje minimalni faktor deljenja $N = ?$ celoštivilske fazno-sklenjene zanke oddajnika? !118000...137000 ! 4270...5480 ! 354000...411000 ! 14160...16440

?BPSK oddajnik moči $P_{TX} = 3W$ omogoča pogostnost napak $BER = 10^{-6}$. Kolikšna moč oddajnika $P'_{TX} = ?$ je potrebna za $BER' = 10^{-10}$, če je edini izvor napak topotni šum? ?BPSK oddajnik moči $P_{TX} = 3W$ omogoča pogostnost napak $BER = 10^{-6}$. Kolikšna moč oddajnika $P'_{TX} = ?$ je potrebna za $BER' = 10^{-16}$, če je edini izvor napak topotni šum? !3.09W ! 5.59W ! 9.27W !12.3W

?Kolikšna naj bo pasovna širina $B = ?$ medfrekvenčnega sita v analognem FM sprejemniku za govorni oddajnik z najvišjo frekvenco modulacije $f_{mod} = 15kHz$ in indeksom (stopnjo) frekvenčne modulacije $m = 5$? ?Kolikšna naj bo pasovna širina $B = ?$ medfrekvenčnega sita v analognem FM sprejemniku za govorni oddajnik z najvišjo frekvenco modulacije $f_{mod} = 15kHz$ in indeksom (stopnjo) frekvenčne modulacije $m = 3$? !24kHz ! 120kHz ! 36kHz ! 180kHz